

10^E CONGRES CJB

POLITIEK GESLUIT & RESOLUTIES

Oktober-November 2023

communistiche
jongerenbeweging
van nederland

Inhoud

1. De situatie van jongeren uit de arbeidersklasse in het licht van de actuele ontwikkelingen	4
1.1 De verscherping van de tegenstellingen van het kapitalisme en de toenemende uitbuiting van jongeren.....	4
1.2 Verscherping van de internationale tegenstellingen: het imperialisme creëert een wereld vol onrecht.....	5
1.3 Economische ontwikkelingen en het levenspeil van jongeren.....	8
1.4 De agenda van het kapitaal voor het onderwijs.....	11
1.5 De situatie van vrouwen en minderheden uit de arbeidersjeugd.....	16
2. De strijd van de arbeidersjeugd en de situatie in de beweging.....	19
2.1 De arbeidersbeweging en vakbondsstrijd.....	19
2.2 De scholieren- en studentenbeweging.....	20
2.3 De vredesbeweging en strijd tegen imperialistische interventies en oorlogen.....	22
2.4 Bewegingen tegen discriminatie en fascisme.....	24
2.5 De milieubeweging.....	26
3. De versterking van de CJB als een noodzakelijke voorwaarde voor het perspectief van jongeren op een betere toekomst.....	27
4. Ideologisch werk en de strijd tegen factoren die de ontwikkeling van klassenbewustzijn onder jongeren verhinderen.....	29
4.1 Strijd tegen de invloed van de burgerlijke ideologie onder de jeugd.....	29
4.1.1 De 'groene transitie' als sluier voor beleid voor het kapitaal.....	31
4.1.2 De verheerlijking van de burgerlijke democratie als dekmantel voor toename van repressie en afbraak democratische rechten.....	35
4.1.3 Invloed van reactionaire en fascistoïde krachten.....	37
4.1.4 Individualisme en defaitisme om collectieve actie te ondermijnen.....	39
4.1.5 Het opportunisme: een barrière voor de ontwikkeling van klassenbewustzijn onder jongeren.....	40
4.1.6 Anticommunisme en geschiedvervalsing.....	42
4.2 Scholing.....	44
4.3 Propaganda.....	45
4.4 Voorwaarts en Manifest als onmisbare wapens voor het ideologisch werk.....	46
5. Organisatie en versterken van de slagvaardigheid van de CJB.....	47
5.1 Opbouw van afdelingen daar waar arbeidersjeugd werkt, studeert en naar school gaat.....	47
5.2 Kadervorming.....	49
5.3 Strijd beter koppelen met het ideologisch werk.....	51
5.4 Versterking van de leidinggevende organen.....	53
5.5 Financiën verder verbeteren.....	54
6. Wortelen onder de arbeidersjeugd, met de CJB als voorhoede in de strijd voor onze rechten en toekomst.....	56
6.1 Bedrijven- en vakbondswerk onder jonge werkers.....	56
6.2 Onderwijs en studentenwerk.....	58
6.3 De strijd voor vrede, tegen imperialistische verbonden, tegen imperialistische	

interventies en oorlog.....	60
6.4 De strijd tegen discriminatie en fascisme.....	61
6.5 De strijd voor de bescherming van het milieu en een gezonde leefomgeving.....	63
6.6 De strijd voor cultuur en sport, tegen verslaving en ontsnappingsdrang.....	63
7. Inspanningen van de CJB voor de hergroepering van de internationale communistische beweging.....	66
8. Onze toekomst is het socialisme!.....	67
Resoluties.....	70

1. De situatie van jongeren uit de arbeidersklasse in het licht van de actuele ontwikkelingen

1.1 De verscherping van de tegenstellingen van het kapitalisme en de toenemende uitbuiting van jongeren

De problemen waarmee jongeren uit de werkende klasse worden geconfronteerd, stapelen zich op. De inkomens en rechten van jongeren worden jaar na jaar verder ingeperkt door het afbraakbeleid van de burgerlijke regeringen die elkaar opvolgen. De commercialisering van het onderwijs zet steeds grotere druk op de kwaliteit en toegankelijkheid van het onderwijs, maar ook op het welzijn van scholieren en studenten. Jonge werkers ervaren de toenemende werkdruk en de willekeur van de baas als gevolg van de afbraak van arbeidsrechten en de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Talloze jongeren in Nederland worden ermee geconfronteerd dat halverwege de maand het gros van hun inkomen - of dat nu van hun werk, bijbaan of studiefinanciering is - reeds is verdampt aan de belachelijke huurprijzen, vaste lasten en boodschappen die alsmaar duurder worden. Steeds meer jongeren leven in armoede. Daarbovenop komen de aanvullende uitdagingen waar jonge vrouwen uit de arbeidersklasse mee geconfronteerd worden, zoals gebrek aan voorzieningen en discriminatie, net als jongeren met een beperking, jongeren van kleur en andere minderheden.

Algemeener zien we het onrecht in de wereld toenemen. De imperialistische oorlogen die elk jaar honderdduizenden jongeren het leven kosten. Oorlogen die, net als armoede, honger en uitzichtloosheid, jaarlijks miljoenen jongeren dwingen huis en haard achter te laten en te vluchten. We zien hoe het milieu wordt kapotgemaakt door oorlogen en de activiteit van de winstzuchtige monopolies met desastreuze gevolgen voor het klimaat, biodiversiteit en ecosystemen, maar ook voor de leefomgeving en gezondheid van mensen. We zien hoe democratische vrijheden worden ingeperkt en hoe reactionaire, zelfs fascistische krachten opduiken.

Maar al dit onrecht in de wereld is niet een gegeven. Al deze zaken die ons jongeren beletten onze dromen waar te maken, zijn geen natuurverschijnselen waar we niets aan kunnen doen en die we maar moeten accepteren.

Het onrecht en de problemen waar jongeren uit de werkende klasse in Nederland en wereldwijd mee geconfronteerd worden, zijn het gevolg van het kapitalisme.

Van een maatschappij waarin de sleutels van de economie - en daarmee de macht in het algemeen - in handen zijn van monopolies die als doel hebben zoveel mogelijk winst te maken. Het kapitalisme en de actuele ontwikkelingen daarin moeten we goed begrijpen om het te kunnen bestrijden en omver te werpen.

De belangrijkste tegenstelling die het kapitalisme kenmerkt, en **die de belangrijkste tendensen in de mondiale economie en maatschappij bepaalt, is de toenemende tegenstelling tussen enerzijds de vermaatschappelijking van de productie en anderzijds de private toe-eigening van de resultaten ervan.** Werkende mensen creëren steeds meer mogelijkheden om in maatschappelijke behoeften te voorzien, dankzij de ontwikkeling van de wetenschap, technologie en productiekrachten. Echter, aangezien de

productiemiddelen privaat eigendom zijn, wordt de geproduceerde rijkdom door de kapitalisten toegeëigend. Zo verdwijnt het geld in de zakken van de rijken, terwijl de arbeidersklasse nauwelijks kan rondkomen. Deze kloof tussen de mogelijkheden die de moderne samenleving biedt en het werkelijke levenspeil van de bevolking groeit constant. De uitbuiting en de verarming van de arbeidersklasse nemen dus toe.

Deze basistegenstelling van het kapitalisme versterkt ook andere problemen en tegenstellingen, zoals conflicten en oorlogen tussen concurrerende imperialistische machten, reactionaire politieke tendensen en ecologische problemen. De tegenstellingen van het kapitalisme uit zich ook in kapitalistische economische crises die periodiek uitbreken, zoals de crisis die in 2020 uitbrak. Op het moment hangen er opnieuw donkere wolken boven de economie. Een nieuwe economische crisis staat voor de deur, die grote gevolgen zal hebben voor de werkende klasse.

Voor onze generatie is de toekomst onzeker geworden. De toenemende tegenstellingen die inherent zijn aan het kapitalisme zorgen ervoor dat jongeren niet langer geloven dat ze een beter leven zullen hebben dan hun ouders. Overal ter wereld worden jongeren geconfronteerd met de problemen die veroorzaakt worden door een verrot systeem, dat de mensheid niet vooruit brengt maar juist achteruit. Een systeem dat de mensheid niets meer te bieden heeft; enkel toenemende uitbuiting, het onrecht, armoede, oorlog en aantasting van de natuur. Dat systeem, het kapitalisme, moet omvergoorpen worden, om zo de weg vrij te maken om een betere maatschappij op te bouwen. Dat is waar de strijd van de jongeren en de arbeidersklasse in het algemeen zich op moet richten.

1.2 Verscherping van de internationale tegenstellingen: het imperialisme creëert een wereld vol onrecht

De internationale tegenstellingen tussen landen en machtsblokken die onderling strijden om de controle over markten, grondstoffen, transportroutes en invloedssferen nemen toe. Deze verscherping van de internationale tegenstellingen wordt aangewakkerd door de ongelijkmatige ontwikkeling en de herschikking in de internationale krachtsverhoudingen.

In de afgelopen decennia hebben China en een reeks andere landen hun positie versterkt ten opzichte van de Verenigde Staten, de Europese Unie en Japan. Als reactie op haar afgezwakte concurrentievermogen, heeft de bourgeoisie in de VS en de EU protectionistische maatregelen genomen om haar binnenlandse economie te stimuleren.

De herschikking in de internationale verhoudingen en de interimperialistische tegenstellingen worden verder aangewakkerd door de economische crises. Landen reageren daarop door maatregelen te nemen om hun eigen kapitaal te beschermen. De capaciteit die ze daarvoor hebben, is echter afhankelijk van hun economische kracht en hun positie in het internationale imperialistische systeem. De crises en hun gevolgen hebben daarom ongelijkmatige effecten op de kapitalistische economieën.

Imperialistische verbonden, zoals de NAVO en EU, spelen een belangrijke rol in de verscherping van de interimperialistische tegenstellingen. Kapitalistische staten vormen zulke imperialistische samenwerkingsverbanden om de belangen van hun monopolies te bevorderen tegenover concurrerende krachten. Er zijn ook veel andere internationale verbonden, organisaties of verdragen in de wereld, met een economisch, politiek of militair karakter. Sommige zijn gebaseerd op vergaande samenwerking, andere

slechts op afspraken over bepaalde punten. Sommige zijn groter en hebben wereldwijde invloed, andere zijn kleiner en hebben invloed in een bepaalde regio.

De BRICS en Shanghai-samenwerkingsorganisatie (SSO) zijn voorbeelden van internationale samenwerkingsverbanden die toenemende invloed hebben op het wereldtoneel en die steeds grotere concurrenten vormen voor de NAVO en EU. Het betreft echter ook in die gevallen imperialistische samenwerkingsverbanden die bestaan uit kapitalistische landen die hun respectievelijke monopolies vertegenwoordigen in hun concurrentiestrijd; dit over de rug van de arbeidersklasse wereldwijd.

De algemene tendens is dat tegenover het Euro-Atlantische blok, waarbinnen de VS nog altijd dominant is, een Euraziatisch blok zich lijkt te vormen waarin China een doorslaggevende rol heeft. De VS, EU en NAVO richten hun pijlen dan ook vooral op China en Rusland, die de Euro-Atlantische bourgeoisie als grootste concurrent en bedreiging ziet voor haar belangen.

Imperialistische verbonden heffen de concurrentie en tegengestelde belangen tussen de bourgeoisie van verschillende landen die deel uitmaken van zulke verbonden niet op. Binnen elk imperialistisch blok bestaan juist ook grote tegenstellingen, zoals blijkt uit de conflicten tussen de VS en Duitsland of tussen de BRICS-landen China en India. Ook binnen elk land zijn er verschillende standpunten onder de bourgeoisie over hoe ze met de concurrentie en tegenstellingen willen omgaan, waarbij sommige delen zich soms richten op bondgenootschappen met andere imperialistische blokken die hun belangen beter dienen.

De verscherping van de internationale tegenstellingen manifesteert zich in oplopende economische, diplomatieke maar ook militaire conflicten en zelfs imperialistische interventies en oorlogen. Handelsonoorlogen, financiële sancties, restricties op monopolies en beschuldigingen van spionage zijn allemaal tekenen van de groeiende tegenstellingen. Maar de tegenstellingen komen ook tot uiting in militaire conflicten en interventies, zoals momenteel gaande zijn in het Midden-Oosten, Latijns-Amerika, Afrika en Oost-Europa. Verschillende imperialistische interventies zijn geëscaleerd tot vernietigende imperialistische oorlogen, zoals die in Syrië en Oekraïne, die het gevaar van grotere wereldwijde imperialistische oorlogen illustreren. Zo neemt de oorlogsdreiging verder toe, ook op andere plekken waar conflicten momenteel nog geen militair karakter hebben, maar zich wel toespitsen en gepaard gaan met bewapening en militaire oefeningen.

De VS, EU en NAVO nemen daarbij voornamelijk Rusland en China in het vizier, bijvoorbeeld via de strategische vestiging van militaire bases en marine vloten of de uitvoering van grootschalige militaire oefeningen. Het beleid van de NAVO en de VS is om het zwaartepunt van hun strijdkrachten te verplaatsen naar de Grote Oceaan, aangezien China als de grootste bedreiging wordt gezien. In lijn daarmee heeft de VS troepen uit Afghanistan teruggetrokken en een akkoord gesloten met de Taliban. China breidt op zijn beurt zijn krijgsmacht uit en moderniseert deze op grote schaal, terwijl het ook de militaire aanwezigheid in het buitenland vergroot. Tegelijkertijd richten de VS, de NAVO en de EU zich op het omsingelen van Rusland, met uitbreiding van de NAVO naar veertien Oost-Europese landen, de oprichting van militaire bases en grootschalige militaire oefeningen in de buurt van de Russische grenzen in Oost-Europa en de Kaukasus. Ook de vernietigende imperialistische oorlog in Oekraïne kan niet los worden gezien van de wereldwijde interimperialistische tegenstellingen.

De imperialistische interventies en oorlogen hebben een verwoestend effect op het leven van jongeren over de hele wereld. Ze eisen het leven van vele duizenden jongeren die als kanonnenvoer worden gebruikt door burgerlijke regeringen. Deze jongeren worden geconfronteerd met langdurige conflicten en geweld, waardoor ze dagelijks gevaar lopen en onveiligheid ervaren. Ze worden gedwongen om te leven in omstandigheden waarin hun basisbehoeften, zoals veiligheid, onderwijs en gezondheidszorg, niet gegarandeerd zijn. Velen zijn gedwongen te vluchten en worden geconfronteerd met ernstige economische en sociale uitdagingen.

In verschillende landen wordt de situatie verergerd door economische sancties die het moeilijker maken voor jongeren om een leven op te bouwen. Ze hebben een negatieve invloed op de toegang tot basisbehoeften en creëren een vicieuze cirkel van armoede.

Zo worden volkeren over de hele wereld geconfronteerd met de gevolgen van imperialistische economische blokkades, buitenlandse inmenging, interventies, bezetting en oorlogen, maar ook met de kapitalistische uitbuiting door de monopolies. Een belangrijk gevolg van deze interimperialistische tegenstellingen, met name vanwege de interventies, is de opkomst van enorme migratiestromen uit verschillende landen. Miljoenen mensen worden ontheemd en gedwongen hun land te verlaten. Veel jongeren worden zo gedwongen hun leven op het spel te zetten. Vaak komen ze in zeer moeilijke situaties terecht en velen verliezen zelfs hun leven.

Bij imperialistische interventies en oorlogen leiden de inzet van wapens, de vernietiging van infrastructuur en het vrijkomen van vervuilde en giftige stoffen tot desastreuze gevolgen voor de natuur. Bovendien behoren de krijgsmachten en wapenindustrie tot de grootste vervuilers met gevolgen voor het klimaat en het milieu in het algemeen. Imperialistische oorlogen en interventies hebben zo grote impact op de mensen die er leven en hun gezondheid. Ook op die manier zorgt het imperialisme ervoor dat veel mensen in armoede belanden of zelfs gedwongen worden te vluchten.

Tegelijkertijd worden sancties, bewapening en oorlogen duur betaald door de arbeidersklasse, ook in Nederland, terwijl het grootkapitaal daar juist aan verdient.

Al deze ontwikkelingen tonen aan dat het kapitalisme in zijn hoogste imperialistische stadium, oftewel in het stadium van het monopoliekapitalisme, een verrot systeem is dat geen enkele progressieve rol meer kan spelen. Het kan de mensheid niet vooruit brengen. De bourgeoisie heeft als klasse haar progressieve rol in de maatschappelijke ontwikkeling volledig verloren.

De Nederlandse bourgeoisie speelt een actieve rol in het internationale imperialistische systeem. Zij probeert haar positie en invloed op internationaal vlak en ook binnen de NAVO en vooral de EU, de belangrijkste imperialistische verbonden waaraan zij deelneemt, te verstevigen. De economische positie van het Nederlands kapitaal is de afgelopen jaren versterkt ten opzichte van omringende landen.

De Nederlandse staat is betrokken bij een reeks militaire interventies, vaak in het kader van de NAVO of de EU. Deze hebben als doel de belangen van het Nederlandse grootkapitaal in het buitenland en haar internationale invloed veilig te stellen. De regering heeft miljarden besteed aan wapens die olie op het vuur gooien in de imperialistische oorlog in Oekraïne, een rekening die door de arbeidersklasse betaald wordt. Daarbij aast het Nederlandse kapitaal op de Oekraïense landbouwgronden en de staatsbedrijven die geprivatiseerd

worden. Bovendien verdient de Nederlandse wapenindustrie veel geld aan deze en andere imperialistische conflicten en de stijgende oorlogsbudgetten. De Nederlandse staat mengt zich ook veel in het Caribisch gebied, waar Nederlandse koloniën bestaan als overblijfselen van het koloniale stelsel.

De pogingen van het Nederlandse kapitaal om haar belangen in het imperialistische systeem te bevorderen gaan samen met propaganda om de steun van de bevolking te winnen voor deze agenda. In Nederland wordt bijvoorbeeld de arbeidersklasse voortdurend geconfronteerd met normalisatie van de steun in de oorlog in Oekraïne. Met slogans als de verdediging van de 'democratie en vrijheid in Europa' wordt de oorlog gerechtvaardigd. Onder het mom van 'de eerste oorlog op Europees grondgebied sinds WO II' worden eerdere imperialistische interventies en oorlogen op Europees grondgebied, zoals die in voormalig Joegoslavië, onder het tapijt geveegd, om de misdaden van de EU en NAVO te verdoezelen.

Met oog op de toenemende interimperialistische tegenstellingen, en de strategische ambitie van de Nederlandse bourgeoisie om daar een slaatje uit te slaan en haar positie in de regio te versterken, wordt de krijgsmacht uitgebreid en verandert ook haar rol. De nadruk verschuift van militaire interventies ver van huis naar voorbereidingen op conventionele oorlogsvoering. In dat kader vinden ook discussies plaats over heractivering van de dienstplicht.

De interimperialistische tegenstellingen hebben ook hun uitwerking op het binnenlandse beleid. **Het afbraakbeleid dat op EU-niveau wordt uitgestippeld, heeft als doel het concurrentievermogen van het kapitaal te verhogen** ten opzichte van concurrerende machtsblokken. Om dat te bewerkstelligen, staat de EU voorop in de hervormingen om het hoger onderwijs aan te passen aan de behoeftes van het kapitaal, de afbraak van arbeidsrechten, publieke voorzieningen en sociale verworvenheden, de opvoering van repressie, militarisering en het versterken van de internationale rol van de EU, evenals het afschaffen van het recht op asiel en het sluiten van grenzen voor vluchtelingen en migranten die slachtoffer zijn van imperialistische oorlogen, uitbuiting en armoede.

Waar de Nederlandse bourgeoisie zich over het algemeen oriënteert op verdere integratie van de Europese Unie, zijn er ook segmenten van het kapitaal die minder belang hebben bij verdere integratie. Die tegenstellingen komen tot uitdrukking in het burgerlijke euroscepticisme. Het betreft geen eenduidige politieke stroming, maar een tendens die in uiteenlopende politieke stromingen te vinden is en verschillende burgerlijke belangen uitdrukt.

1.3 Economische ontwikkelingen en het levenspeil van jongeren

De laatste economische crisis van 2020, volgend op de stagnatie en krimp in de industriële productie die zich al voordeed in de jaren daarvoor en in het bijzonder 2019, onthulde de grote overaccumulatie van kapitaal. Kapitaal stapelde zich op zonder dat het winstgevend aangewend kon worden in de productie.

De daling in de private investeringen en consumptie leidde tot aanpassing van het economisch beleid van de regering en de EU, met als doel de investeringen en consumptie te bevorderen. Daarbij werd, in tegenstelling tot de periode daarvoor, gekozen voor een keynesiaanse aanpak. Overschotten in overheidsfinanciën, die het resultaat waren van de bezuinigingen en sociale afbraak, boden ruimte voor grootschalige staatssteun aan het

kapitaal. De staatsinterventie heeft de diepte van de crisis in zekere mate bedwongen, maar de onderliggende oorzaak van de kapitalistische economische crisis kan binnen het kapitalisme niet worden verholpen. De enige uitweg is kapitaalvernietiging.

In de EU werd de European Green Deal ingevoerd. Deze had als doel enerzijds de gecontroleerde ontwaarding van kapitaal¹, via het afschrijven van oude energiecentrales, voertuigen, infrastructuur etc. Anderzijds had het als doel nieuwe investeringen te stimuleren in sectoren zoals energie, transport, verwerkingsindustrie en landbouw.

Mede dankzij dit beleid, is het kapitalistisch herstel van de economie echter gepaard gegaan met hoge inflatie, in het bijzonder voor de woon- en energiekosten, maar ook voor voeding en andere dagelijkse producten. Met de inflatie neemt het reële inkomen van jongeren af en neemt de verarming van het proletariaat toe. Tegelijkertijd gebruiken de grote monopolies de inflatie om de consumentenprijzen van voedsel nog verder te verhogen dan de stijging van de inkoopprijzen zou rechtvaardigen.

Bovendien zijn de mogelijkheden voor staatsinterventie beperkt door de interne tegenstellingen van het systeem en de concurrentie tussen de kapitalistische landen. Nieuwe rondes aan bezuinigingsmaatregelen, waarbij de bevolking de tientallen miljarden die aan het kapitaal werden gegeven moet ophoesten, zijn dus onvermijdelijk.

Momenteel hangen er opnieuw donkere wolken boven de economie en een nieuwe kapitalistische economische crisis staat voor de deur. Het eerste half jaar van 2023 is er al sprake van een recessie in de Nederlandse economie. Datzelfde geldt voor de Duitse economie en de EU als geheel. De consumptie staat onder grote druk door de hoge inflatie, terwijl de renteverhogingen een remmend effect hebben op investeringen. Bovendien is de Nederlandse economie nauw verweven met de internationale kapitalistische economie, waar veel zorgwekkende ontwikkelingen zijn. De buitenlandse vraag staat onder druk en escalatie van de interimperialistische tegenstellingen kan op haar beurt de economie beïnvloeden.

De Nederlandse regering en de EU passen het beleid nu aan naar strikter begrotingsbeleid. Nieuwe rondes aan bezuinigingen en aanvallen op het levenspeil van de bevolking staan voor de deur. Dit terwijl een groot deel van de jeugd in Nederland nu al met armoede wordt geconfronteerd. Volgens de statistieken van het CBS leefden in 2021 meer dan tweehonderdduizend minderjarige kinderen in armoede, terwijl de armoedepercentages schrikbarend hoog zijn onder eenoudergezinnen (bijna 20%) en kinderen met een niet-westerse migratieachtergrond (bijna een kwart). Door de aanvallen op het levenspeil van gezinnen moeten steeds meer minderjarige kinderen werken, die extra worden uitgebuit dankzij het lagere jeugdloon.

---

¹ De vernietiging of ontwaarding van kapitaal gaat in de regel gepaard met de vernietiging van de productiekrachten van de maatschappij. Het gebeurt vooral tijdens economische crises en uit zich in bedrijven die sluiten, onverkochte waren die vernietigd worden of verkocht ver onder de productieprijis, daling van prijzen en van de waarde van bedrijven, verlies aan specialisatie onder arbeidskrachten die werkloos komen te zitten en daling van de prijs van arbeid etc. Maar de vernietiging of ontwaarding van kapitaal kan ook via de vernietiging van productiekrachten door oorlog. De kapitalistische staten proberen in het algemeen hun eigen kapitaal te beschermen, willen dat vooral het kapitaal van concurrerende machten wordt vernietigd, waarmee ook gunstige voorwaarden worden gecreëerd voor de export van kapitaal als (tijdelijk) antwoord op de overaccumulatie. Het is dus een proces dat in nauw verband staat met de verscherping van de interimperialistische tegenstellingen en imperialistische oorlogen.

De verarming is niet alleen het resultaat van de aanvallen op de inkomens van de arbeidersklasse en de inflatie die het reële inkomen van jongeren en hun ouders of verzorgers doet verdampen, maar ook **de afbraak van publieke voorzieningen en rechten van jongeren**. Het onderwijs wordt steeds duurder en ingericht op basis van de behoeften van het kapitaal. De zorg, die een recht zou moeten zijn, wordt van een recht steeds meer een waar. De sociale zekerheid wordt steeds verder uitgekleed. Het publieke pensioenstelsel wordt volledig afgebroken. De prijzen voor het huren of kopen van een woning rijzen de pan uit. Er is al jaren een enorme afbraak gaande van voorzieningen voor cultuur en sport, die steeds meer luxeproducten worden.

In het kader van de ontwikkelingen in de economie en de nijpende concurrentie in het internationale imperialistische systeem, **heeft de Nederlandse en Europese bourgeoisie het strategische doel haar concurrentievermogen te versterken om haar winsten veilig te stellen. Dat betekent dat de loonkosten moeten dalen. Om dit te bewerkstelligen, streeft de bourgeoisie naar de verhoging van de arbeidsparticipatie**, om de concurrentie binnen de arbeidersklasse te verhogen en de kosten voor sociale zekerheid te beperken. Daarbij spreekt men van een 'participatiesamenleving'. Dit wordt op verschillende manieren gestimuleerd door het beleid van de Nederlandse regeringen en de EU:

- De verlenging van de werkdag en werkweek, waarbij de achturige werkdag en weekendrust worden afgeschaft, zoals veel werkende jongeren al ervaren in hun dagelijks leven. Kenmerkend is de trend om regels omtrent werk- en rusttijden vast te stellen op week- of maandbasis, waarbij de EU werkdagen van twaalf uur of langer mogelijk maakt. Dit is dan in ruil voor kortere werktijden op andere dagen. Dit is uitputtend aangezien de mens biologisch dagelijks rust nodig heeft. De mens wordt steeds verder ondergeschikt gemaakt aan het kapitalistische productieproces dat behoefte heeft aan de flexibele inzet van arbeidskrachten.
- Een andere manier om de arbeidsparticipatie te bevorderen is om meer mensen, waaronder veel jongeren, te laten werken. Jonge vrouwen, studenten, jongeren met een beperking en andere groepen waarin een relatief groot deel niet of weinig werkt, worden gezien als 'onbenut potentieel'. Arbeidsparticipatie wordt bevorderd onder het mom van emancipatie, maar dat is niet waar de burgerlijke staat en EU zich om bekommeren. Het gaat ze om het beperken van uitkeringen en publieke voorzieningen. Jongeren worden op de arbeidsmarkt gegooid, waar ze niet alleen geconfronteerd worden met onzekere en slechtbetaalde banen, maar ook met gebrek aan voorzieningen voor specifieke groepen jongeren (denk aan jonge ouders, jongeren met een beperking etc.). Jongeren die een uitkering ontvangen worden geconfronteerd met een 'verplichte tegenprestatie' en studenten met onderbetaalde of zelfs onbetaalde stages.
- Vanuit dezelfde overweging worden ook (minderjarige) jongeren in verschillende sectoren veel ingezet. Doordat het wettelijk minimumloon voor jongeren lager is, worden ze niet alleen uitgemolken, maar ook benut om oudere werkers af te schrikken van het stellen van looneisen.

- Mensen worden gedwongen steeds langer door te werken, door de verhoging van de pensioenleeftijd.
- Ook immigratie is een middel dat wordt ingezet, waarbij de EU echter steeds meer probeert al in het land van herkomst te selecteren welke migranten en vluchtelingen worden toegelaten als 'nuttige arbeidskrachten' en welke niet. Het kapitaal maakt daarbij misbruik van de kwetsbare positie van migranten om ze onder bijzonder slechte omstandigheden te laten werken met zeer slechte arbeidsvoorwaarden.
- Tot slot is kenmerkend voor de 'participatiesamenleving' dat arbeid wordt overgeheveld van mensen in loondienst naar vrijwilligers. Vooral rondom de zorg en andere publieke voorzieningen worden vrijwilligers en mantelzorgers – waaronder relatief veel vrouwen – belast met allerlei taken. Het is niet enkel een bezuiniging op publieke voorzieningen, maar ook een manier om arbeidskrachten vrij te maken en een stap terug in de vrouwenemancipatie.

Dit alles hangt samen met **de flexibilisering van de arbeidsmarkt die de afgelopen decennia heeft plaatsgevonden, die gepaard gaat met afbraak van lonen en arbeidsrechten, intensivering van de arbeid (hogere werkdruk) en toenemende onzekerheid voor de werkende bevolking.** De kapitalisten hebben belang bij flexibilisering. Het maakt arbeidskracht meestal goedkoper, doordat kosten van o.a. sociale verzekeringen, ziekte, arbeidsongeschiktheid en pensioen worden verlegd naar de arbeider. Dit zien we bijvoorbeeld in de stijging van het aantal schijn-zzp'ers, die zonder arbeidsovereenkomst werk doen wat ze eigenlijk in loondienst zouden moeten kunnen doen. Bovendien kunnen werkers dankzij de flexibilisering makkelijker worden ontslagen en aangenomen, afhankelijk van de behoeften van de markt.

Door de flexibilisering worden veel banen slechter betaald. Maar ook bij vaste banen worden de loonstijgingen die in cao's worden vastgelegd continu ingehaald door inflatie, belastingen en premies, en de commodificatie van publieke voorzieningen. Het resultaat is dat het reële loon daalt en de verarming van het proletariaat toeneemt.

De flexibilisering, de afschaffing van de achturige werkdag en weekendrust, evenals trends zoals het thuiswerken, hebben als resultaat dat de lijn tussen privé- en werktijd wordt vervaagd. Jonge werkers worden verwacht 24/7 beschikbaar te zijn voor de bazen. Dit alles gaat gepaard met opvoering van de werkdruk.

Deze ontwikkelingen resulteren in een stijgende trend van burnouts, waar bijna één vijfde van de werkende bevolking serieuze verschijnselen vertoont, waaronder veel jongeren, evenals jaarlijks duizenden arbeidsongevallen, waarvan tientallen met dodelijke afloop.

Al deze ontwikkelingen die het leven van jongeren uit de werkende klasse zuur maken en die de inkomens, rechten en voorzieningen van de werkende bevolking aantasten, zijn uiteindelijk uitdrukkingen van de verschillende manieren waarop het kapitaal de uitbuitingsgraad verhoogt, met als doel nog grotere winsten te vergaren over de rug van de arbeidersklasse.

1.4 De agenda van het kapitaal voor het onderwijs

Het onderwijs draagt bij aan de productiviteit van de arbeid, doordat het werkers kennis en vaardigheden verschaft die nodig zijn in het productieproces. Het onderwijs dient in het kapitalisme dan ook in de eerste plaats voor de opleiding van de toekomstige arbeidskrachten om te worden uitgebuit. De andere facetten van onderwijs, zoals zelfontplooiing en het kritisch leren benaderen van de werkelijkheid, worden ondergesneeuwd en verdwijnen steeds meer naar de achtergrond.

Het doel van de regering en de EU om een 'kenniseconomie' te bevorderen valt te verklaren uit de ontwikkelingen in de wetenschap en technologie, de zogenaamde vierde industriële revolutie, die nieuwe eisen stellen aan het onderwijs voor de (toekomstige) arbeiders. Dit hangt tevens samen met de flexibilisering van arbeidsrelaties, waarbij de arbeider gedurende zijn leven in dienst is bij steeds meer verschillende bedrijven en verschillende functies vervult. Daarom wordt het 'leven lang leren' bevorderd. Daarnaast speelt het onderwijs voor de bourgeoisie een rol in het versterken van haar concurrentiepositie ten opzichte van andere landen of machtsblokken.

De kenniseconomie vereist, naast wetenschappelijk opgeleide arbeidskrachten die een belangrijke rol spelen de verdere ontwikkeling van technologie en wetenschap, ook goed opgeleide arbeidskrachten voor de productie, het onderhoud, het vervoer, de administratie, de verkoop etc. **In dat kader heeft het kapitaal behoefte aan meer arbeidskrachten met een mbo-opleiding en daarom heeft de overheid als doel het mbo te stimuleren.** Bijna de helft van de studenten in Nederland zit op het mbo. De kosten voor dit onderwijs worden bij de student gelegd. Zij betalen lesgeld, studieboeken en afhankelijk van de studie ook andere kosten zoals beschermingsmateriaal. Naast de private mbo-instellingen die in Nederland bestaan, is de trend dat ook publieke mbo-instellingen worden gecommercialiseerd en vaak steeds meer als bedrijf functioneren.

Bij de meeste mbo-studies maken stages een aanzienlijk onderdeel uit van de studie. In de regel zijn die slecht geregeld. Vaak is het vinden van een stage al een grote uitdaging. Tijdens de stage worden studenten geconfronteerd met slechte begeleiding of zelfs gebrek aan begeleiding, hoge werkdruk, een onveilige werkomgeving, ze worden beladen met verantwoordelijkheden waarvoor ze nog niet de vereiste ervaring of instructie hebben, of die niet relevant zijn voor hun opleiding. Ondanks dat mbo-studenten tijdens hun stage gewoon voor een bedrijf werken en vaak werk doen dat anders door betaalde arbeiders gedaan had moeten worden, ontvangen zij voor hun werk slechts een schamele stagevergoeding die ver onder het minimumloon ligt of zelfs helemaal geen vergoeding.

Ook op hbo's, en zelfs op wo-onderwijsinstellingen, wordt de opleiding steeds meer toegespitst op de 'werkvloer.' Ook hier worden studenten in toenemende mate ingezet als stagiairs met eenzelfde problematiek als op het mbo. Ook zetten bedrijven steeds vaker traineeships in waar een afgestudeerde student via een verkapt onderwijstraject omgeschoold wordt in de belangen van het kapitaal. Vaak speelt hier eenzelfde problematiek omtrent vergoedingen en verantwoordelijkheden.

Het onderwijs - en in het bijzonder het hoger onderwijs dat nauw verbonden is aan onderzoek en innovatie - speelt een rol in de geopolitieke plannen van de bourgeoisie, als middel in de internationale kapitalistische concurrentie tegenover andere imperialistische blokken. In dat kader heeft de EU de doelstelling voor het creëren van een 'Europese onderwijsruimte'. Vanuit de EU is de ontwikkeling van het hoger onderwijs uitgestippeld in

het 'Bolognaproces'. Het hoofddoel van het Bolognaproces is dat de vaardigheden in het hoger onderwijs "aansluiten bij de behoeften van de arbeidsmarkt". Het stelt vast dat voor een "geïntegreerde transnationale samenwerking op het gebied van hoger onderwijs, onderzoek en innovatie" een vrije competitie tussen onderwijsinstellingen nodig is. De nauwere banden tussen het Europese grootkapitaal en het hoger onderwijssysteem betekenen echter niet dat studenten zeker zijn van een baan die past bij hun studie, maar dat de stap naar de arbeidsmarkt voor opgeleide arbeidskrachten juist bemoeilijkt wordt.

In essentie heeft het Bolognaproces als doel een gemeenschappelijk kader te bieden voor de EU-lidstaten voor een flexibel hoger onderwijssysteem dat nauwer en effectiever verbonden is met de belangen en behoeften van het grootkapitaal, en dat via de opleiding van arbeidskrachten en bevordering van onderzoek en innovatie kan bijdragen aan het versterken van het concurrentievermogen van het Europees kapitaal tegenover concurrerende imperialistische machten.

De voornaamste hervormingen die in dit kader worden doorgevoerd in het onderwijs op weg naar een 'kenniseconomie' zijn als volgt.

- **Commercialisering van de activiteit van onderwijsinstellingen**, waarbij onderwijsinstellingen worden geleid en ingericht als een bedrijf. De concurrentie tussen onderwijsinstellingen wordt bevorderd doordat de geldstromen voor onderwijsinstellingen gekoppeld worden aan de kwantiteit en kwaliteit van de 'diensten' die ze leveren. Het onderwijs, maar ook het onderzoek dat hoger onderwijsinstellingen uitvoeren, worden geëvalueerd o.b.v. marktcriteria, waarbij opleidingen worden beoordeeld - en zelfs opgezet of opgeheven - op basis van of ze 'rendabel' zijn. Voor iedere ingeschreven en iedere afgestudeerde student krijgen zij budget, de zogeheten lumpsum-financiering. Hierdoor worden studenten tot een klant gereduceerd. Bovendien worden onderwijsinstellingen bewust onvoldoende gefinancierd vanuit de overheid, om alternatieve geldstromen waar private belangen achter schuilen steeds meer ruimte te geven. Zo zien we in sommige gevallen dat private bedrijven formeel het recht hebben om het curriculum van bachelor- en masterstudenten te beïnvloeden.
- **De commodificatie van het onderwijs zelf**, waarbij het onderwijs steeds meer een waar is i.p.v. een recht. Want hoewel het kapitaal belang heeft bij goed opgeleide arbeidskrachten, kost onderwijs ook geld. Daarom vindt er een poging plaats de kosten voor het onderwijs steeds meer op de schouders van de arbeidersklasse te leggen. Studenten worden aangepreft dat studeren een 'investering in jezelf' is in plaats van een door strijd verworven recht van de arbeidersklasse. Lesgeld en collegegeld worden ingevoerd in landen waar dat nog niet bestond, en in Nederland worden die kosten steeds verder verhoogd. Daarbij wordt er stap voor stap differentiatie geïntroduceerd in de prijs van opleidingen, terwijl er ook geëxperimenteerd wordt met collegegeld per studiepunten. Het onderwijs wordt zo duurder en ontoegankelijker.
- **Versnippering en individualisering van het onderwijs**. Niet alleen ontstaan er steeds grotere verschillen in dezelfde opleidingen aan verschillende

onderwijsinstellingen, maar ook binnen een opleiding bestaan steeds meer richtingen, verplichte keuzevakken, vrije keuzevakken, honours classes en verschillende vervolgoopleidingen, waarin ook weer een onderscheid wordt gemaakt tussen masters en onderzoeksmasters, etc. Hiermee wordt enerzijds bereikt dat de student met diens geïndividualiseerde opleiding beter aansluit op een specifieke functie. Anderzijds is het steeds minder vanzelfsprekend dat een student met een opleiding op zich toegang heeft tot een bijbehorend beroep.

- **De afstand tussen het diploma en het bijbehorende beroep wordt vergroot.**

Een diploma is op zichzelf steeds vaker onvoldoende om passend werk te vinden. In veel vakgebieden wordt het belangrijker dat de toekomstige werker niet alleen een relevante opleiding heeft, maar ook een specifieke richting, specifieke vakken, een specifieke vervolgoopleiding etc. Zeker voor universitaire studenten is een bacheloropleiding steeds minder waard. Zo wordt de afstand tussen opleiding en het algemene beroep dat iemand zou moeten kunnen uitoefenen met de opleiding vergroot, waarbij juist de versnippering van het onderwijs een grote rol speelt. Dit leidt ook tot het stelselmatig onderwaarderen van de arbeid van 'instromers' onder het voorwendsel dat een beginnende arbeider nog leert, en dat het leren evengoed een vergoeding zou zijn als loon.

- **De prestatiedruk wordt steeds verder opgevoerd voor studenten.**

Door de versnippering van het onderwijs, de ontkoppeling van diploma en beroep, en het beleid van leven lang leren worden studenten namelijk veroordeeld tot het constant jagen op studiepunten, diploma's, certificaten, stages en extracurriculaire activiteiten, willen ze een kans maken op een baan die enigszins aansluit bij hun vakgebied. Daarbij is er ook een tendens dat vervolgoopleidingen eisen stellen en het afronden van de vooropleiding op zich niet genoeg is om toegang te krijgen tot bijbehorende vervolgoopleidingen.

- Het houdt niet op bij afstuderen, want in het kader van het Bologna proces bevorderen de EU en de Nederlandse regering het idee van **het leven lang leren, waarbij de werkers constant worden bijgeschoold maar vooral ook omgeschoold**, met als doel dat er voor het kapitaal altijd bekwame arbeidskrachten beschikbaar zijn voor de sectoren die dat op het moment nodig hebben. De werkende klasse draagt ook nog eens de kosten van het 'leven lang leren'. Dat geldt vaak zelfs wanneer de werkgever de opleiding betaalt, want dat komt dan meestal uit de loonruimte. Dat betekent: de werkgever creëert een budget voor bij- en omscholing, maar daar tegenover staat minder loonsverhoging.

De hervormingen in het onderwijs die worden doorgevoerd in het kader van het Bologna proces, hebben **desastreuze gevolgen voor het welzijn van studenten**. De prestatiedruk heeft, in combinatie met de toenemende financiële drempels waar studenten mee geconfronteerd worden, als resultaat dat burnouts onder studenten bijna 'normaal' geworden zijn. Van de studenten ervaart ruim de helft psychische klachten en emotionele uitputtingsklachten. Een kwart ervaart levensmoeheid. Ook op de werkomstandigheden en baan zekerheid van (jonge) docenten en onderzoekers heeft het Bologna proces overigens negatieve invloed.

In dit kader is het van belang de afschaffing en zogenaamde herinvoering van de basisbeurs te benoemen. Ook de studerende arbeidersjeugd moet aan haar levensbehoefte voldoen, maar daarin wordt niet voorzien door de staat en bovendien wordt ook zij geraakt door de kapitalistische economische crises. Om de levenskosten - naast de fulltime studie - te bekostigen, was tot 2015 een basisbeurs (en voor sommigen een aanvullende beurs) beschikbaar. Die beurs was lang niet genoeg om van te leven, maar was wel een financiële steun. In 2015 verviel deze beurs en is er overgegaan naar het zogenaamd 'sociaal leenstelsel', of eigenlijk het asociale schuldenstelsel. Dit gebeurde in het kader van de commercialisering van het onderwijs. Studenten van wie de ouders niet de studie- en levenskosten konden of wilden betalen, werden zo gedwongen gigantische leningen aan te gaan (waarvan de voorwaarden overigens achteraf werden aangepast). Positieve voorwaarden, zoals geen rente op de lening, werden ingezet om studenten ook te stimuleren om zoveel mogelijk te lenen. Lenen werd vaak voorgesteld als 'oplossing' voor armoede onder studenten, waar de rente deze nu verergert. Om niet te diep in de schulden te raken, moeten studenten veel meer gaan werken naast hun studie, ondertussen gemiddeld zeventien uur per week wat neerkomt op een 57-urige werkweek. Deze dubbele werkdruk, samen met de stijgende levenskosten waarvan huurkosten het leeuwendeel vormen, leidt tot grote stress. Ook heeft dit leenstelsel ervoor gezorgd dat delen van de arbeidersjeugd geen studie zijn aangegaan omdat zij daar geen geld voor hebben of geen enorme schuld wilden opbouwen. Door strijd van de studentenbeweging is de basisbeurs weer heringevoerd, maar het betreft wel een lagere beurs, die in de meeste gevallen niet eens voldoende is om de studiekosten te dekken, laat staan om ervan te leven. De regering presenteerde de maatregel van de invoering van de basisbeurs als een 'afschaffing' van het schuldenstelsel. De realiteit is echter dat het systeem dat studenten dwingt enorme leningen aan te gaan en zich in de schulden te werken om te kunnen studeren in stand is gehouden. Dit blijkt ook uit het feit dat er geen noemenswaardige compensatie is voor de generatie studenten die geen basisbeurs heeft ontvangen.

De effecten van het Bologna proces en de commercialisering van het onderwijs op het welzijn van de studenten hangen bovendien samen met de woningcrisis. Onderwijsinstellingen worden gepusht om zoveel mogelijk studenten te 'verwerken', zo goedkoop mogelijk. Dat het een mens betreft met menselijke behoeften, zoals huisvesting en zelfontplooiing, is hierbij niet van belang voor het onderwijsbedrijf. Dit valt onder andere duidelijk te zien aan de huisvestingssituatie van studenten. Zeker in het hoger onderwijs is er een trend dat meer studenten aan worden genomen dan dat er huisvesting is. Studenten blijven noodgedwongen thuis wonen gedurende hun studie, alhoewel dat voor veel studenten erg veel reizen betekent met als gevolg dat buiten studie en werk geen tijd voor een sociaal leven meer over is. Internationale studenten hebben niet de optie om thuis te blijven wonen. Zij worden zonder kennis van het woningtekort naar Nederland gehaald, om daarna in dure hotels of als dakloze hier te studeren. Het onderwijsbedrijf beschouwt dit als een extern probleem, waar zij geen verantwoordelijkheid voor dragen. Het binnenhalen van de studenten (eigenlijk klanten of subsidiebronnen) gaat echter onverminderd door.

Het Bologna proces heeft niet alleen consequenties voor het welzijn van studenten, maar heeft ook grote consequenties voor de inhoud van het hoger onderwijs. **De veelzijdige opleiding van jonge mensen wordt ondermijnd. Centraal staat niet het opleiden van mensen die zich kunnen ontplooiën om een bewuste en kritische rol in te nemen in de maatschappij, en die in staat zijn de ontwikkelingen in hun vakgebied te volgen en een beroep in hun vakgebied uit te oefenen.** De focus ligt

op een flexibel, versnipperd en geïndividualiseerd hoger onderwijssysteem dat kan leveren wat de anarchie van de markt op elk moment vereist aan arbeidskrachten.

Onderfinanciering van het onderwijs, grote klassen en prestatiedruk hebben een private sector laten ontstaan van bijlesbedrijven. Hiermee wordt enerzijds een deel van de maatschappelijke kosten van onderwijs overgeheveld op individuele gezinnen en overgeleverd aan private bedrijven, en anderzijds wordt het klassenverschil in het onderwijs vergroot en de toegankelijkheid beperkt.

Het onderwijs speelt **een belangrijke rol in het reproduceren van de burgerlijke ideologie**. De meeste mensen die onderwijs volgen zijn immers op een leeftijd waarin hun kijk op de wereld nog sterk in vorming is. Deze functie geldt voor al het onderwijs, van de basisschool of kinderopvang tot aan de universiteit. Dit betreft niet alleen vakken waarin dit openlijk naar voren komt, zoals geschiedenis of burgerschap. Het dringt ook door in andere vakken, in de opzet van het curriculum als geheel, evenals de mentaliteit en de waarden die bevorderd worden.

De individualisering van het onderwijs en de versnippering in de opleiding hangen samen met de rol van het onderwijs in de reproductie van burgerlijke ideologie. Het onderwijs bevordert een metafysische visie op de wereld, die door zijn gefragmenteerd wereldbeeld niet in staat is de verschijnselen in hun concrete samenhang te bevatten. Daar tegenover staat het marxisme, dat mensen dankzij de methode van de materiële dialectiek juist in staat stelt om de ontwikkelingen in de werkelijkheid in hun samenhang te begrijpen en zo ook de werkelijkheid te veranderen.

1.5 De situatie van vrouwen en minderheden uit de arbeidersjeugd

Hoewel er de afgelopen decennia ongetwijfeld enorme stappen zijn gezet in de emancipatie van jonge vrouwen en minderheden - zoals etnische en religieuze minderheden, jongeren met een beperking, jongeren met een niet-heteroseksuele oriëntatie, transgender of intersekse personen en andere - **heeft de afgelopen periode zich juist gekenmerkt door een verslechtering van de situatie van vrouwen en minderheden uit de arbeidersjeugd. Vooral het regeringsbeleid en de richtlijnen van de EU spelen een belangrijke rol in hoe deze verslechtingen vorm krijgen, maar ook de toenemende invloed van reactionaire opvattingen in de maatschappij.**

De meest eenvoudige indicator voor de aanhoudende ongelijkheid is dat vrouwen en minderheden nog altijd minder verdienen voor hetzelfde werk. Ze worden dan ook hard geraakt door de inflatie, niet enkel door de stijgende prijzen van producten in het algemeen, maar ook van producten die noodzakelijk zijn voor deze specifieke groepen. Zo worden vrouwen en andere mensen die menstrueren geconfronteerd met het fenomeen menstruatiearmoede, het feit dat menstruatieproducten niet meer gekocht kunnen worden vanwege geldtekort.

Jonge vrouwen en jongeren die tot minderheden behoren worden op allerlei manieren gediscrimineerd op hun werk of op de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld doordat ze minder snel aangenomen worden of contracten met minder vastheid of minder uren krijgen. De aanhoudende flexibilisering van de arbeidsverhoudingen speelt hier een belangrijke rol in, want de flexibilisering faciliteert de discriminatie van werkende mensen uit deze groepen. Meer specifiek voor jonge vrouwen dragen flexibele arbeidsverhoudingen en ongelijke lonen

eraan bij aan dat vrouwen vaker afhankelijk zijn van het inkomen van hun partner. Jongeren met een beperking worden met de participatiewet en onder de constante dreiging van korting op uitkering intensief uitgebuit, waarbij bedrijven gesubsidieerd worden om mensen met een beperking onder minimumloon te betalen.

De introductie van thuiswerken heeft ook een groot effect gehad op veel mensen en vooral jonge vrouwen. Dit is ook een onderdeel geweest van de tendens van flexibilisering. Het resultaat hiervan is dat tijdens de corona pandemie jonge ouders en vooral jonge vrouwen vaak belast zijn met kinderopvang tijdens werktijd. In combinatie met de stijgende tarieven voor de dagopvang, betekent dit dat ook na de pandemie jonge gezinnen vaak een onmogelijke puzzel moeten oplossen om een oppas voor hun kinderen te regelen. Vaak moeten ze terugvallen op hun ouders of andere familieleden. Dit is onderdeel van een tendens die steeds meer druk zet op de beschikbare vrije tijd van studenten en jonge werkende mensen, waar een steeds groter gedeelte van hun tijd direct of indirect beschikbaar gesteld wordt aan het creëren van meerwaarde en niet aan rust.

In het algemeen geldt dat vrouwen en diverse minderheden leiden onder het gebrek aan of de ontoegankelijkheid van voorzieningen die gericht zijn op specifieke behoeftes van elke groep. Bijvoorbeeld kinderopvang of vruchtbaarheidsoplossingen voor jonge gezinnen, voorzieningen voor mensen met een beperking, transitiezorg voor transgender personen of taalles voor migranten.

De wooncrisis is een groot probleem voor alle jongeren uit de arbeidersklasse, maar vrouwen en minderheden lijden hier vaak nog harder onder. Het lagere inkomen in combinatie met de discriminatie die bijvoorbeeld mensen met een migratieachtergrond of lhbtq-personen ondervinden, of de specifieke behoeftes die mensen met een beperking of jonge gezinnen met kinderen hebben, maakt het voor deze groepen nog moeilijker om een geschikte en betaalbare woning te vinden.

De regering en de EU maken vaak verkondigingen over 'inclusiviteit en diversiteit'. Echter zijn de maatregelen die genomen worden niet gericht op het vervullen van behoeftes van vrouwen en minderheden uit de arbeidersklasse door middel van allerlei voorzieningen, op een manier dat die toegankelijk zijn, de emancipatie bevorderen en ervoor zorgen dat iedereen in de maatschappij kan meedraaien. **Het doel van de maatregelen die genomen worden is aan de ene kant het verhogen van de arbeidsparticipatie (onder slechte voorwaarden) en de versterking van de winstgevendheid van de monopolies, doordat meer en meer publieke voorzieningen worden gecommmercialiseerd en als 'waar' op de markt verkocht worden. De verkondigingen over 'inclusiviteit' en 'diversiteit' zijn dus vooral ideologische voorwendselen van de EU om het afbraakbeleid en een versterking van de uitbuiting van vrouwen en minderheden te maskeren.**

Jonge vrouwen en jongeren die tot minderheden behoren worden relatief vaker geconfronteerd met geweld. Van alle vrouwen wordt 45% slachtoffer van fysiek en/of seksueel geweld. Bijna drie kwart wordt geconfronteerd met seksuele intimidatie. Vluchtelingen worden vaak mishandeld door grenswachten, en in sommige gevallen leidt het handelen van grenswachten tot de dood van grote aantallen vluchtelingen. Transgender personen worden zeven keer vaker mishandeld dan gemiddeld. Geweld tegen vrouwen en minderheden is nauw gerelateerd aan de andere problemen die deze groepen tegenkomen in hun dagelijks leven. Arbeiders worden vaak op de werkvloer geïntimideerd en gekleineerd

door de baas of andere leidinggevendenden. Maar ook wanneer het probleem zich onder collega's voordoet, blijft geweld tegen vrouwen of minderheden op de werkvloer (in de vorm van intimidatie, pesten of aanranding) vaak onbestraft. Zelfs wanneer er formeel wel maatregelen genomen worden, zijn deze vaak onvoldoende en ineffectief.

Specifiek voor vrouwen werkt de zwakkere positie op het werk door in het gezinsleven. Vrouwen zijn relatief vaker afhankelijk van hun partner om voldoende inkomen te bemachtigen en krijgen daardoor bijvoorbeeld later minder pensioen. De afhankelijkheid die op deze manier objectief gecreëerd wordt, is op die manier een voedingsbodem voor huiselijk geweld waarbij het voor de vrouw veel minder makkelijk is om uit deze situatie te geraken.

Ook op straat of in andere kringen dan het werk en het gezin worden vrouwen en minderheden regelmatig geconfronteerd met discriminatie en verbaal of zelfs fysiek geweld. Relevant hiervoor is dat allerlei oude reactionaire opvattingen over vrouwen of minderheden blijven voortbestaan, soms in een nieuw jasje. Voorbeelden hiervan zijn reactionaire ideeën over vrouwen verbonden aan religie of andere reactionaire groeperingen of figuren, zoals opvattingen van seksistische influencers die de afgelopen jaren grote zorgen opwekken door hun verspreiding binnen de jeugd. Racistische theorieën over migranten en mensen van kleur, reactionaire ideeën over lhbtbi-personen of mensen met een beperking worden ook verspreid, o.a. door fascistische, extreemrechtse en andere reactionaire krachten.

De onderdrukte positie van vrouwen, mensenhandel en andere factoren bevorderen ook de prostitutie, die schadelijke gevolgen heeft voor de arbeidersklasse als geheel, jonge vrouwen en minderheden in het bijzonder. Met termen als 'sekswerk' en misleidende argumenten over 'autonomie' en 'vrijheid', wordt prostitutie en de commodificatie van het menselijk lichaam genormaliseerd, waaraan diverse zogenaamd 'linkse' of 'progressieve' partijen bijdragen. Seks zou enkel moeten gebeuren omdat mensen zich tot elkaar aangetrokken voelen en dat beide willen, en zou niet het resultaat mogen zijn van financiële of andere overwegingen. Even kwalijk is de stigmatisering van vrouwen uit de prostitutie door religieuze en andere reactionaire krachten. Zaak is niet prostitutees te veroordelen, maar een samenleving te creëren waar prostitutie zich niet aan mensen opdringt.

Ook de burgerlijke staat werkt reactionaire opvattingen in de hand en is er zelf van doordrongen, zoals blijkt uit het recente schandaal omtrent het fraudecontrolesysteem van DUO, waar minderheden systematisch werden gecriminaliseerd, maar ook oudere voorbeelden zoals het toeslagenschandaal, etnisch profileren etc. Ook het feit dat de burgerij het bevechten van geweld tegen vrouwen of minderheden op cynische manier als voorwendsel gebruikt om verdere uitbuiting van de arbeidersklasse of zelfs imperialistische interventies te rechtvaardigen, leidt ertoe dat ze reactionaire opvattingen hierover onder de bevolking versterkt.

Imperialistische oorlogen en hun bijbehorende propaganda versterken reactionaire opvattingen onder de bevolking, en deze ideeën worden op hun beurt gebruikt om imperialistische oorlogen te rechtvaardigen. Imperialistische oorlogen worden vaak gepresenteerd als een 'botsing van beschavingen' die zouden voortkomen uit verschillen in cultuur of religie, met als doel hun daadwerkelijke oorsprong, die in de kapitalistische uitbuiting en de interimperialistische tegenstellingen ligt te verhullen.

In het algemeen vinden deze reactionaire opvattingen over vrouwen en minderheden hun oorsprong in de klassenmaatschappij en worden ze door het kapitalistische systeem

gereproduceerd om de kapitalistische uitbuiting van mens door mens te bevorderen. Ze functioneren dan ook in de praktijk om de positie van vrouwen en minderheden uit de arbeidersklasse zwakker te maken, ze makkelijker uit te buiten, de solidariteit binnen de arbeidersklasse te ondermijnen en delen van de arbeidersklasse tegen elkaar op te zetten, of als excuus om reactionaire maatregelen vanuit de overheid te verkopen.

2. De strijd van de arbeidersjeugd en de situatie in de beweging

2.1 De arbeidersbeweging en vakbondsstrijd

De grote problemen die jongeren op meerdere manieren tegenkomen, hebben ertoe geleid dat vooral veel jongeren zich aangesloten hebben bij de vakbonden. Kenmerkend is dat het aantal stakingen in 2022 en 2023 fors hoger is dan in de jaren daarvoor. Vooral in de industrie, het openbaar vervoer, de zorg en het onderwijs vinden de meeste stakingen plaats. **Desondanks vindt deze trend van toenemende strijdbaarheid, die niet onderschat mag worden, plaats in een context waar de arbeidersbeweging nog zeer zwak is.** De organisatiegraad is al jaren aan het dalen en positieve tendensen op dat vlak zijn nog zeer zwak.

Zeer relevant is de flexibilisering van de arbeidsrelaties, die onderdeel is van het beleid van de EU om de arbeidsparticipatie te verhogen en waar vrijwel alle politieke partijen in de burgerlijke politiek aan meedoen. Jongeren veranderen sneller van werkplek, waardoor het veel moeilijker is voor de vakbond om zich op de werkplek te wortelen. De terreur van de bazen in de vorm van de constante dreiging tot ontslag of geen contractverlenging versterkt het individualisme en bemoeilijkt het opbouwen van vakbonds bewustzijn.

Nieuwe technologieën of productiemethoden hebben ook een groot effect gehad op het werk in bedrijven. De verspreiding van het thuiswerken tijdens en na de coronapandemie heeft ertoe geleid dat jonge arbeiders minder snel banden opbouwen met hun collega's, wat het vakbondswerk moeilijker maakt. Ook worden nieuwe technologieën gebruikt om cao's te omzeilen. Werkers worden bijvoorbeeld via een digitaal platform (een app) ingehuurd als ogenschijnlijke zelfstandige ondernemers, zoals de taxichauffeurs bij Uber die zodoende niet meer onder de cao voor taxichauffeurs vallen. Een ander voorbeeld is de web-supermarkt Picnic die zijn werkers, die wel gewoon een arbeidscontract hebben, kan uitsluiten van de cao voor supermarkten vanwege een gewiekste structuur met meerdere bv's.

De FNV is de grootste en meest strijdbare vakbond in Nederland. Verreweg de meeste stakingen vinden plaats op werkplekken waar de FNV een sterke organisatiegraad heeft. Echter overheerst in de FNV de reformistische lijn, de lijn van klassencollaboratie in plaats van klassenstrijd. Keer op keer sluit de FNV compromissen met de bazen die de werk- en levensomstandigheden van de werkers niet verbeteren, maar aantasten. Dit is verbonden aan de opstelling van de FNV als 'dienstverlener' of 'lobbyclub' in plaats van vakorganisatie. In dit kader richt de FNV zich vaak op beïnvloeding van burgerlijke politieke partijen om bepaalde eisen van de FNV over te nemen. Tegelijkertijd wordt de koppeling tussen de loonkwestie en grotere, overkoepelende politieke thema's, zoals de sociale afbraak, vergroting van de kloof tussen arm en rijk of de strijd voor vrede vaak niet gemaakt.

De afgelopen periode waren veel CJB'ers actief binnen de Voor14 campagne die opgezet is door de FNV. Dit was een campagne gericht op een verhoogd minimumloon, maar zonder echte verbinding met werkplekken. Het was vooral gericht op activisme en lobbyen. CJB'ers hebben belangrijke bijdragen geleverd aan het in stand houden van deze campagne en hebben in sommige plekken zelfs de kar getrokken. De FNV-leiding wisselde in de campagne voortdurend van tactiek afhankelijk van interne politieke tegenstellingen en wat de meeste leden binnenhaalde. Geld en organizers werden van community organizing naar organiseren in bedrijven gestuurd en weer terug. Het gebrek aan draagvlak voor één strategie maakte de campagne instabiel en legde het totale missen van zeggenschap van de actieve leden pijnlijk bloot. De campagne wordt nu voortgezet onder de naam Voor16 voor een minimumloon van zestien euro per uur. Het is te hopen dat daarbij wel een stabiele techniek wordt gekozen. In principe hoort een vakbond als klassenorganisatie namelijk juist de plek te zijn waar de strijd in bedrijven kan worden gesteund en versterkt door een bredere groep van mensen uit de werkende klasse in de buurt. Andersom kan de strijd in bedrijven bijdragen aan een bredere strijd voor een bepaald politiek doel, in dit geval de verhoging van het minimumloon.

De andere vakbonden, zoals het CNV, stellen zich meestal nog minder actiebereid op dan de FNV. Bijzonder schadelijk en verderfelijk is de rol van gele vakbonden, oftewel schijnvakbonden die met kapitalisten samenwerken of zelfs zijn opgezet door kapitalisten in een poging de FNV buiten spel te zetten en de werkers in te kapselen.

2.2 De scholieren- en studentenbeweging

Middelbare scholieren worden met enige regelmaat gemobiliseerd in de strijd over diverse maatschappelijke kwesties zoals klimaatverandering, al overheerst daarin de invloed van de burgerlijke ideologie. In enkele gevallen komen scholieren in actie voor problemen die een specifieke school aangaan, maar dit betreft voorsnog afgezonderde acties. De rol van scholieren in de medezeggenschapsraden verschilt per school, maar is veelal gemarginaliseerd, terwijl leerlingengraden op veel middelbare scholen zelfs ontbreken. Op landelijk niveau is er het LAKS dat problemen van scholieren aankaart en scholieren ondersteunt die in medezeggenschapsorganen verkozen worden, maar dat de organisatorische slagkracht en vooral ook de politieke oriëntatie mist om beslissende stappen te zetten in de opbouw van een scholierenbeweging die scholieren kan organiseren en mobiliseren in strijd die daadwerkelijk opkomt voor de belangen van scholieren uit de arbeidersklasse. **In die zin is de scholierenbeweging erg zwak en ongeorganiseerd, maar er is ook veel potentie.**

Scholieren worden immers geconfronteerd met de problemen in het middelbaar onderwijs en hun bijzonder slechte werkomstandigheden door het jeugdloon, maar ook algemener met de maatschappelijke problemen die zijzelf en hun gezinnen ondervinden, en die ze in de toekomst zullen ondervinden als toekomstige studenten en arbeiders. Er is dus veel potentie voor de opbouw van een scholierbeweging. Zeker indien die op een klassengeoriënteerde lijn is georganiseerd, kan dat ook een aanzienlijke bijdrage leveren het bevorderen van het klassenbewustzijn, de strijdbaarheid en de ervaring in collectief actie voeren onder de toekomstige generaties studenten en arbeiders.

Onder mbo-studenten is er de afgelopen tijd meer bewustzijn en onrust ontstaan, voornamelijk omtrent de situatie met de stages en de stagevergoeding, maar ook algemener de positie van mbo-studenten en andere maatschappelijke problemen. **De beweging van**

mbo-studenten is echter nog zeer zwak in organisatie en oriëntatie.

Studentenraden functioneren vaak gebrekkig of stellen zich niet strijdbaar op. Onder het mom van het verkleinen van de kloof tussen mbo en hoger onderwijs, wordt gepoogd ook op mbo studieverenigingen op te zetten naar het voorbeeld van de ingekapselde structuren in het hoger onderwijs.

De medezeggenschapsstructuren in het hbo functioneren vaak net zo gebrekkig als op het mbo. Ze worden door de onderwijsbesturen gebruikt om de illusie van meepraten door studenten te creëren. In het wo is de traditie van studentenstrijd iets sterker geworteld en lukt het de studentenraden om hier en daar nog eens tegenstand te bieden aan wat de onderwijsbesturen willen. Dit verschilt echter op alle onderwijsinstellingen. Een belangrijk probleem dat hierin speelt is het 'carriërisme'. Veel studenten nemen plaats in medezeggenschapsorganen omdat dit goed staat op hun cv. Vanuit deze studenten is geen tegenstand te verwachten.

De grondhouding van de CJB in medezeggenschapsraden is vergelijkbaar met de tactiek voor parlementaire posities in het algemeen. Het zijn posities van waaruit de strijd gevoerd kan worden doordat ze een bepaalde positie in het burgerlijk systeem hebben die ook in het zicht van de arbeidersklasse is. Echter zijn ze weinig waard voor de tactiek van de CJB zonder de bewegingsopbouw in de onderwijsinstelling die eerst plaats moet vinden.

Onder studenten van het hoger onderwijs heeft de strijd zich de afgelopen tijd gericht op de herinvoering van de basisbeurs en compensatie voor de zogenaamde 'pechgeneratie' (de lichten aan studenten die zonder basisbeurs hebben moeten studeren). Vele studenten merkten immers dat hun financiële situatie onhoudbaar is. Samen met de jongerentak van de FNV (FNV Young & United) en de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) is toen de NietMijnSchuld (NMS) campagne opgezet - waar de CJB zeer actief in was. Vanuit NMS begon zich ook een studentenbeweging te vormen. Deze beweging bevatte verschillende tendensen. Voornamelijk de reformistische lijn, waarin de sociaaldemocraten een belangrijke rol spelen, de links-radicalistische lijn, en de klassengeoriënteerde lijn van de CJB.

Naast de directe economische strijd van de NMS-campagne was er aanzienlijke betrokkenheid van studenten in de strijd voor huisvesting, sociale veiligheid, tegen discriminatie en de aantasting van het milieu. De beperkingen van de studentenbeweging en de invloed van opportunisten leidden echter ook op deze terreinen tot een gebrek aan een klassegeoriënteerde benadering en resulteerden in het ontbreken van een langdurige vorm van strijd. Desondanks toont deze betrokkenheid aan dat er binnen de studentenbeweging interesse bestaat voor strijd die verder gaat dan louter economische eisen.

Onder een groot deel van de studenten leven nog illusies over de burgerlijke democratie en de regering, waarbij men verwacht dat hun problemen - eventueel met wat acties om er aandacht voor te vragen - van bovenaf zullen worden opgelost. Deze mentaliteit wordt bevorderd door diverse, voornamelijk sociaaldemocratische, maar ook opportunistische, groene, christendemocratische en liberale krachten in de studentenbeweging. Activisme wordt vanuit de reformistische hoek gezien als op een schertsende 'ludieke' wijze te proberen aandacht te vragen en de burgerlijke politieke partijen over te halen.

De links-radicalistische hoek richt zich op het overhalen van de politiek door 'harde' acties (zoals bezettingen), waarbij men zulke acties echter forceert zonder deze tactisch te benaderen, de acties op te bouwen, de steun van de brede massa aan studenten te verzekeren en de tijd te nemen om organisatiekracht en eenheid onder de studenten op te

bouwen. Deze ontactische werkwijze vervreemdt de massa aan studenten van de beweging en werkt als provocatie die het repressieapparaat van de staat aanleidingen biedt om toe te slaan. Deze radicalistische tendens wordt bevorderd in de studentenbeweging door diverse opportunistische krachten, waaronder anarchistische.

Deze tendensen in de beweging wisselden elkaar af: het ene moment voerde het voeren van 'ludieke' acties de boventoon, dan weer de 'harde' acties die echter niet goed doordacht waren. Er was een overkoepelend plan, de escalatieladder, dat inhield dat er geleidelijk een toename in de strijdbaarheid van acties aanwezig zou zijn. Maar bij de geringste reactie van de staat werd hier van af gezien. Door de botsing van deze twee lijnen verwaterde de tactiek van de NMS-beweging en verzwakte het momentum. Het is de CJB niet gelukt om consequent te interveniëren om dit schipperen tussen tactieken te voorkomen.

Zowel de reformistische als de radicalistische trend gaan er overigens in de regel van uit dat de doelen te behalen zijn via de burgerlijke democratie - die zou slechts een zacht of hard tikje in de goede richting moeten krijgen. Deze illusies verklaren ook waarom deze ontkiemende studentenbeweging meteen in elkaar stortte toen werd aangekondigd dat het leenstelsel zou worden afgeschaft. 'De tik is uitgedeeld, de politiek gecorrigeerd, onze taak zit er op'. De opnieuw ingestelde basisbeurs is echter zwaar ondermaats waardoor het schuldenstelsel gewoon in stand blijft en serieuze compensatie voor de 'pechgeneratie' ligt niet op de tafel. Om die problemen, en de vele andere zaken die de studerende arbeidersjeugd raken, de kop te bieden is er nu nauwelijks een studentenbeweging. De studenten staan nu ongeorganiseerd en zwak tegenover het kapitaal.

Er is echter een onderliggend probleem. Namelijk dat de meeste studentenvakbonden praktisch functioneren als lobbyorganisaties en niet als strijdorganisaties. Incidenteel organiseren ze acties of campagnes, maar ook die zijn ingebed in lobbyactiviteiten. Daarnaast worden sommige studentenvakbonden eerder gezien als een gezelligheidsvereniging dan een strijdorganisatie. Hoewel sommige studentenvakbonden actiever zijn in de beweging en een strijdbardere houding aannemen dan andere, is de algemene tendens dat de studentenvakbonden geen massaorganisaties van de studenten zijn, die de studenten zelf organiseren in strijd om eisen af te dwingen. Studieverenigingen functioneren veelal niet als verenigingen die de belangen van studenten behartigen, maar ingekapselde structuren die zich enkel richten op zaken als kortingen voor studiemateriaal en het organiseren van introweken, borrels en reizen. **Samenvattend kan gesteld worden dat er belangrijke strijdervaringen zijn opgedaan in de afgelopen jaren, maar dat de studentenbeweging in het hoger onderwijs vooralsnog erg zwak is.**

2.3 De vredesbeweging en strijd tegen imperialistische interventies en oorlogen

Van een vredesbeweging is op het moment in Nederland nauwelijks sprake. Er zijn wel initiatieven voor acties of demonstraties wanneer zich iets voordoet, zoals enkele jaren geleden met de imperialistische inmenging in Venezuela, recenter de poging tot inmenging in Cuba of tijdens de escalatie van het misdadige geweld van de Israëliëse staat tegen de Palestijnse bevolking. Daar sluiten de NCPN en CJB meestal bij aan. Soms hebben we daarin ook een voortrekkersrol. Weleens neemt de NCPN of CJB het initiatief, zoals met de actie tegen de escalatie van de oorlog in Oekraïne. Deze initiatieven hebben echter een spontaan karakter en zijn beperkt in de duur. Er is geen blijvende structuur.

Er is een burgerlijke vredesorganisatie, PAX, die uit christendemocratische hoek komt. Deze organisatie richt zich op vrede in het algemeen en schaarst zich daarbij achter de posities van de Nederlandse bourgeoisie en de EU. PAX strijdt niet tegen imperialistische verbonden. Sterker nog, de NAVO en EU worden als 'internationale veiligheidsactoren' benaderd die juist zouden kunnen bijdragen aan 'effectieve bescherming' van mensen tegen oorlogsgeweld. Vanuit die insteek zoekt PAX daarom ook samenwerking met deze imperialistische verbonden. In de praktijk stelt PAX zich op als een lobbyorganisatie, die soms ook over vrede predikt via webinars of stagiairs die ergens heen worden gestuurd. Hoewel ze het woord 'activist' gebruiken, is PAX niet gericht op het organiseren van acties. PAX wordt nagenoeg volledig gesubsidieerd door overheden en organisaties.

Hoewel van een georganiseerde vredesbeweging geen sprake is, zijn er wel veel jongeren die zich bekommeren om de toenemende conflicten in de wereld en het oorlogsgetrommel, waarvan sommige ook - vooralsnog incidenteel - aan acties deelnemen. Er bestaat echter veel verwarring over de internationale ontwikkelingen. **Er zijn veel burgerlijke en opportunistische benaderingen in omloop, die gemeen hebben dat ze linksom of rechtsom de arbeidersklasse oproepen om zich achter de bourgeoisie te scharen, om in interimperialistische conflicten de kant te kiezen van de ene of andere imperialist.**

Een gemeenschappelijk kenmerk dat veel van zulke theorieën delen is dat ze de politiek loskoppelen van de economische verhoudingen. Het imperialisme wordt enkel begrepen als het agressieve buitenlandsbeleid van de VS of enkele landen. Dit wordt losgekoppeld van de economische basis die de essentie van het imperialisme bevat. Het imperialisme is immers monopoliekapitalisme, het laatste stadium van het kapitalisme, en daaruit volgen alle andere kenmerken.

Bovendien steunen veel van zulke theorieën op een achterhaald beeld van de internationale verhoudingen. Men miskent veelal dat de dekolonisatie in het algemeen heeft plaatsgevonden en de burgerlijke omwentelingen in voormalig gekoloniseerde landen zijn voltooid, ondanks allerlei overblijfselen van het koloniale stelsel die nog bestaan. Of men miskent dat er momenteel geen sprake is van een sterk socialistisch blok zoals dat in de vorige eeuw bestond en een stempel drukte op de internationale verhoudingen.

Op basis van zulke en andere misvattingen gedijen allerlei burgerlijke en opportunistische opvattingen over de internationale verhoudingen, die de anti-imperialistische strijd van de arbeidersklasse voor het karretje van de bourgeoisie proberen te spannen.

Zo bestaan er burgerlijke opvattingen over de internationale verhoudingen, gebaseerd op idealistische theorieën die het klassenaspect verdoezelen. Vooral onder studenten leven bijvoorbeeld theorieën over de 'Global South' ('North-South divide'), 'postkolonialisme' en 'dekolonisering'. Bij jongeren die de negatieve rol van de NAVO, VS en algemener het Euroatlantisch imperialisme inzien, ontstaan soms illusies omtrent opkomende imperialistische blokken, zoals het Euro-Aziatische blok, en omtrent samenwerkingsverbanden zoals de BRICS. Zulke illusies zijn vaak verbonden aan theorieën over een 'multipolaire wereld', als een stap in de richting van een wereld waarin vrede en soevereiniteit worden gewaarborgd, waarbij de strijd tegen het imperialisme wordt gedesoriënteerd door illusies te creëren dat landen zoals Rusland, Iran of Brazilië 'anti-imperialistische krachten' zouden zijn.

De strijd voor soevereiniteit en onafhankelijkheid kan echter niet worden losgekoppeld van de strijd tegen het kapitalisme, want binnen het kapitalisme is het niet mogelijk dat de relaties tussen landen op gelijkwaardigheid en onafhankelijkheid zijn gebaseerd. De bourgeoisie van elk land strijdt voor de versterking van haar positie in het internationale imperialistische systeem, niet voor eerlijke, gelijkwaardige internationale relaties of de belangen van de arbeiders. Nieuwe opkomende imperialistische blokken zorgen niet voor een 'multipolaire wereld' waarin ze elkaar in balans houden, maar zijn juist een indicatie voor de verdere escalatie van conflicten in de wereld. Verbonden zoals BRICS en de Shanghai-samenwerkingsorganisatie zijn geen bondgenoten van de werkende klasse, maar verbonden van kapitalistische staten die voor de belangen van hun monopolies willen opkomen, ofwel imperialistische verbonden. Het is belangrijk die ontwikkelingen goed te volgen en te kijken welke mogelijkheden ze creëren, maar zonder illusies te hebben over de rol van de bourgeoisie en de imperialistische internationale verbonden die zij vormt. Burgerlijke en opportunistische opvattingen over de internationale ontwikkelingen zullen bestreden moeten worden om stappen te zetten in de opbouw van een vredesbeweging.

2.4 Bewegingen tegen discriminatie en fascisme

De toenemende problemen die jongeren ondervinden of in hun omgeving ervaren met betrekking tot discriminatie en de aantasting van het milieu hebben de afgelopen jaren geresulteerd in een vergrote deelname aan de sociale beweging. Grote demonstraties en manifestaties hebben plaatsgevonden waar veel jongeren aanwezig waren. **De toenemende strijdbereidheid is dus ook merkbaar als het gaat om problemen omtrent discriminatie en aantasting van het milieu.** Die strijd is ook hard nodig en het is belangrijk dat jongeren daarin massaal betrokken worden.

Tegelijkertijd moeten we constateren dat deze bewegingen sterk beïnvloed worden door de burgerlijke ideologie. Die invloed komt tot uitdrukking in de eisen die gesteld worden en het politieke kader waarin die worden geplaatst, evenals de organisatievormen en strijdvormen die worden gekozen.

De CJB is betrokken bij verschillende emancipatiebewegingen, waarbinnen we een klassengeoriënteerde oriëntatie proberen te bevorderen. Voorsnog moet echter geconstateerd worden dat onze invloed nog beperkt is en de burgerlijke ideologie de overhand heeft, in de vorm van postmoderne, postkoloniale, dekoloniale, intersectionele en andere burgerlijke idealistische opvattingen.

Kenmerkend is daarbij dat de strijd voor emancipatie veelal wordt gereduceerd tot een moralistische kritiek op discriminerende gedragingen, symboliek en taalgebruik. Het is ongetwijfeld van belang racisme, seksisme, homofobie, transfobie en elke vorm van discriminatie, ook in gedragingen, symboliek en taalgebruik, te verwerpen. Maar als de morele kritiek niet gefundeerd is in een wetenschappelijke, historisch-materialistische benadering, is er sprake van idealistisch moralisme, waarbij men blind is voor de werkelijke oorzaken van discriminatie en onderdrukking. Zonder dat inzicht raakt de strijd gedesoriënteerd. Valse tegenstellingen worden dan naar voren geschoven. Bijvoorbeeld vrouwen tegenover mannen, mensen van kleur tegenover witte mensen, jong tegenover oud etc. (kenmerkend voorbeeld zijn de theorieën die spreken van 'privilege'). Men strijdt daardoor tegen de verkeerde 'vijand', terwijl het systeem, de maatschappelijke verhoudingen die discriminatie en ongelijkheid voortbrengen, buiten schot blijven.

Dit probleem is gerelateerd aan de tendens van de burgerlijke ideologie om het klassenvraagstuk en de relatie ervan met andere emancipatievraagstukken te verdraaien. De doorslaggevende rol van het klassenvraagstuk wordt ontkend. In sommige gevallen wordt gesproken over 'klassisme', discriminatie tussen klassen of tegenover lagere lagen van de arbeidersklasse in plaats van het bestaan van klassen en kapitalistische uitbuiting te bekritisieren. Soms wordt de relevantie van het klassenaspect expliciet verworpen als iets wat 'achterhaald' zou zijn. Andere burgerlijke benaderingen, zoals intersectionaliteit of kruispuntdenken, lijken aan de oppervlakte het verband te leggen tussen klassenstrijd en discriminatie van specifieke groepen. Maar de essentie is niet dat dit verband wordt gelegd. Immers worden die kwesties al veel langer nadrukkelijk aan elkaar gerelateerd, zeker in de klassengeoriënteerde arbeidersbeweging. De essentie is dat klasse wordt gedegradeerd tot slechts een aspect van de strijd.

Hieraan ten grondslag liggen twee onderliggende problemen die de burgerlijke benaderingen kenmerken. Allereerst dat emancipatievraagstukken worden benaderd op ondialectische, metafysische wijze, wat resulteert in een oppervlakkig en eenzijdig begrip van deze kwesties. Het ontbreekt vaak aan een wetenschappelijke, historisch-materialistische benadering, die aantoont wat de onderliggende oorzaken zijn van discriminatie van specifieke groepen. De onderliggende oorzaken van de onderdrukking en ongelijke positie van verschillende groepen, die gerelateerd zijn aan de opdeling van de maatschappij in klassen, het private eigendom en de uitbuiting, worden in de burgerlijke benaderingen verdoezeld. Ten tweede overheerst op emancipatiekwesties een idealistische benadering, waarbij de persoonlijke ervaring wordt verheven tot het enige en absolute criterium van de waarheid. Het objectieve karakter van de werkelijkheid en de ontwikkelingswetten die deze doordringen wordt ontkend, evenals het vermogen van de mens om de objectieve werkelijkheid te kennen.

Juist door alle bovenstaande kenmerken zijn deze burgerlijke benaderingen niet in staat om de diepere oorzaken van de discriminatie en onderdrukking van specifieke groepen aan te wijzen en de essentiële verbanden tussen verschillende verschijnselen te doorgronden. Dit belemmert het besef dat de emancipatie van allerlei groepen binnen de arbeidersklasse onlosmakelijk verbonden is met de omverwerping van het kapitalisme en de opbouw van het socialisme. Juist daarom worden zulke benaderingen door de burgerij gesteund en de uitwerking ervan in de burgerlijke wetenschap met groot geld gefinancierd. De invloed van deze benaderingen beperkt zich echter al lang niet meer tot universiteiten en studenten, maar is nadrukkelijk aanwezig in emancipatiebewegingen en in beperkte maar toenemende mate ook binnen de vakbond en zeker in de burgerlijke politiek.

Specifiek over de vrouwenbeweging is het belangrijk om te noemen dat deze in Nederland erg zwak is. In het algemeen geldt dat de burgerij vrij letterlijk (via grote NGO's zoals Oxfam en met samenwerking van diverse sociaaldemocratische partijen zoals GroenLinks, BIJ1 en PvdD) de controle heeft over grote delen van de bestaande beweging. Ook op ideologisch vlak zijn er sterke kleinburgerlijke invloeden die, mede via de interventie van BIJ1 (ondanks de zwakke electorale positie van deze partij), maar ook diverse opportunistische groeperingen, hun uitwerking vinden in de beweging. De rol die deze ideeën objectief spelen, is het afzwakken van het klassenbewustzijn, doordat ze de link tussen de onderdrukking van vrouwen en de klassenmaatschappij verdoezelen of negeren of doordat ze de eenheid in de beweging schaden.

Echter bestaan er ook (nog vrij kleine) onderdelen van de vrouwenbeweging die meer klassenbewuste eisen en strategieën naar voren brengen. Leden van de CJB spelen hier een actieve rol in. Belangrijk zijn de jaarlijkse activiteiten die plaatsvinden rondom Internationale Werkende Vrouwendag op 8 maart en de Internationale Dag Tegen Geweld Tegen Vrouwen op 25 november.

De antiracisme beweging heeft bepaalde belangrijke momenten gekend, mede door de terechte woede onder de bevolking n.a.v. diverse racistische misdaden. Positief is dat daarbij regelmatig de solidariteit zichtbaar is van grote delen van de bevolking die zelf niet tot een etnische minderheid behoren, maar zich wel uitspreken tegen racisme.

In de antiracisme beweging zijn diverse tendensen te onderscheiden. Die lopen uiteen van reformisme, met een sterke oriëntatie op de samenwerking met overheden en verandering via het parlement en burgerlijke wetgeving, tot aan radicalisme, met eisen die vaak nauwelijks verbonden zijn aan de materiële omstandigheden van mensen van kleur uit de arbeidersklasse en die overigens regelmatig door postmoderne benaderingen geïnspireerd zijn. Overigens vallen de diverse tendensen regelmatig samen. Kenmerkend voor al deze tendensen is dat op de ene of de andere manier het klassenkarakter van het racisme en discriminatie die mensen van kleur uit de arbeidersklasse ervaren wordt verdoezeld.

De strijd tegen fascisme gebeurt soms openlijk, voornamelijk in de vorm van tegendemonstraties wanneer fascistische groeperingen protesteren. Maar regelmatig is antifascisme verbonden met de strijd tegen racisme of andere kwesties. Dit komt doordat de invloed van openlijk fascistische groeperingen nog beperkt is. Grotere invloed hebben fascistoïde krachten, krachten die kenmerken van het fascisme vertonen of gedachtengoed ontwikkelen in die richting, zoals FvD, PVV, Ja21 en BVNL, maar ook gerelateerde maatschappelijke organisaties. Het betreft krachten die de weg vrijmaken voor het fascisme in de volledige betekenis van het woord.

De CJB is betrokken bij de antiracistische en antifascistische beweging, waarbinnen we een klassengeoriënteerde lijn proberen te bevorderen. De CJB neemt ook zelf of samen met de NCPN belangrijke initiatieven in het licht van de strijd tegen racisme en fascisme, zoals herdenkingen ter ere van de Februaristaking, Anton de Kom en andere.

2.5 De milieubeweging

Veel jongeren maken zich terecht zorgen om de ernstige ecologische problemen die het kapitalisme voortbrengt, zoals onder andere klimaatverandering, verwoestijning, verzilting, verzuring, overstromingen en bosbranden. Het gehele systeem van vele intergerelateerde processen dat wij natuur noemen – waar wij voor ons bestaan van afhankelijk zijn – wordt door de stelselmatige uitbuiting van arbeiders en de uitputting van de natuur zwaar aangetast, met soms desastreuze gevolgen.

Jongeren, waaronder ook veel scholieren, zijn dan ook in grote getalen aanwezig bij verschillende protesten, zoals de protesten tegen de gasboringen in Groningen die tot veel leed hebben geleid onder de bevolking in de regio, maar ook protesten die klimaatverandering en andere algemenere milieuproblemen aankaarten. De CJB is daarin met enige regelmaat betrokken en bevordert een klassengeoriënteerde lijn, die momenteel nog zeer zwak is in de milieubeweging.

Ook verschillende groepen en bewegingen die zich inzetten voor het milieu worden namelijk sterk beïnvloed door burgerlijke ideologie en opportunistische

benaderingen. Ze richten zich vaak alleen op klimaatverandering en worden gedesorienteerd door schijnoplossingen die worden voorgesteld door de 'groene kapitalisten'. Door de 'groene transitie' te steunen - die in werkelijkheid niets met de bescherming van het milieu te maken heeft - wordt de milieubeweging in wezen voor het karretje van de bourgeoisie gespannen.

Kenmerkend is dat in de milieubeweging – net als algemener in het politieke speelveld – de leuzen en acties een radicalere vorm aannemen, zoals te merken is in de 'klimaatstakingen' van scholieren, de blokkades van de A12 en andere acties. Positief is dat meer jongeren op zoek zijn naar een alternatief, en dat ze inzien dat zulke problemen om bredere politieke veranderingen vragen. Tegelijkertijd moeten we echter de invloed van de burgerlijke ideologie niet onderschatten. Over het algemeen geldt dat achter radicale acties en leuzen over 'systeemverandering' een reformistische politieke lijn schuilgaat die sterk wordt beïnvloed door de agenda van het kapitaal, de regering en de EU voor een 'groene transitie'.

Bovendien neemt de beweging regelmatig standpunten over die de kosten bij de arbeidersklasse leggen, waarmee ze de werkende bevolking vervreemden van de strijd voor de bescherming van het milieu die juist voor de arbeidersklasse van belang is. In sommige gevallen drijft deze 'groene' verarming mensen zelfs in de handen van de bazen en politieke krachten die – in het belang van het kapitaal – milieuproblemen ontkennen.

3. De versterking van de CJB als een noodzakelijke voorwaarde voor het perspectief van jongeren op een betere toekomst

De ontwikkelingen in Nederland en in de wereld, en de problemen die zich opstapelen, tonen dat het kapitalisme jongeren niets meer te bieden heeft. De arbeidersjeugd raakt dan ook steeds meer teleurgesteld en ontgoocheld door het kapitalistische systeem. Het wordt steeds duidelijker dat dit systeem geen antwoorden kan bieden op de vragen en behoeften van de jeugd. In plaats daarvan leidt het alleen maar tot onzekerheid, onrecht en uitbuiting. De jeugd is steeds actiever op zoek naar alternatieven voor het kapitalistische systeem, omdat ze beseft dat het gebrek aan perspectief en de inherente vernietigende aard van deze productiewijze hen geen toekomst bieden.

Het socialisme-communisme vormt het antwoord op deze problemen. Het biedt een alternatief dat gebaseerd is op gelijkwaardigheid, rechtvaardigheid en solidariteit; een maatschappij waarin de behoeften van de mensen centraal staan. Het socialisme creëert een wereld waarin de jeugd zich volledig kan ontplooiën, waarin wordt voorzien in de behoeften van jongeren en waarin de jeugd niet wordt overgeleverd aan de willekeur van de markt.

Dit alternatief kan de jeugd niet spontaan vinden. Zelfs de jongeren die betrokken raken bij de sociale beweging, worden daarin belet door de invloed van de burgerlijke ideologie en het opportunisme in de beweging. **Als jongerenorganisatie van de communistische partij, hebben wij de verantwoordelijkheid om het perspectief te bieden op het socialistische alternatief, om klassenbewustzijn te bevorderen en om de jeugd te betrekken bij de strijd voor een rechtvaardige samenleving.** Het is onze taak om de jeugd te organiseren in de strijd voor het socialisme-communisme.

De rol van de CJB als voorhoede van de werkende jeugd ontwikkelen is essentieel om de klassengeoriënteerde lijn van strijd te versterken onder jongeren. Hoe meer wij de positie van de CJB versterken, hoe meer wij in staat zijn om in de sociale beweging de invloed te bestrijden van de burgerlijke ideologie, die de overhand heeft in de beweging en een grote belemmering vormt.

Met de toenemende tegenstellingen van het kapitalisme en de toenemende inter-imperialistische tegenstellingen, is het van het grootste belang dat de klassengeoriënteerde lijn in de beweging en de strijd voor de omverwerping van het kapitalisme worden versterkt. De versterking van de NCPN en CJB is dus van het grootste belang.

We streven ernaar om onze kracht te versterken door middel van georganiseerde actie en collectieve inspanningen. Dit betekent dat we ons richten op het betrekken van meer jongeren bij de CJB, die we organiseren en scholen om posities in de klassenstrijd te vergaren. De CJB dient zich te wortelen onder de arbeidersjeugd.

Komende jaren kunnen we sprongen maken in de versterking van de CJB, door collectief en als eenheid te handelen op basis van een strategie, die is uitgewerkt op basis van de ervaringen van ons werk in het verleden en de kritische evaluatie hiervan, evenals grondige analyse van de werkelijkheid. In de kern zijn er drie centrale, met elkaar samenhangende punten die de sleutels vormen om sprongen te maken in de ontwikkeling van de CJB.

Allereerst het versterken van ons ideologische werk. Dat begint bij het verder ontwikkelen van scholing en studie om de actuele ontwikkelingen beter te doorgronden, maar ook de burgerlijke interpretatie van de ontwikkelingen te ontmaskeren. Dat biedt handvatten om de burgerlijke ideologie, die de radicalisering van het bewustzijn van jongeren verspert, te bestrijden. Op basis daarvan kunnen we onze propaganda naar buiten toe - of dat nu gaat over de inhoud van *Voorwaarts* of de kwaliteit van de interventie van onze leden onder de mensen - versterken.

Ten tweede het versterken van onze organisatorische slagvaardigheid, met als kerntaak het opbouwen van onze organisatie aan de basis. Dat wil zeggen dat we vanuit bestaande afdelingen, die vooralsnog op een geografisch gebied zijn georganiseerd, collectief moeten werken in de richting van de opbouw van cellen op onderwijsinstellingen en werkplekken. Als communisten moeten we georganiseerd zijn in afdelingen daar waar de arbeidersjeugd naar school gaat, studeert en werkt; daar waar jongeren uit de arbeidersklasse gemobiliseerd kunnen worden in de strijd op basis van hun klassenpositie.

Ten derde het versterken van ons werk in de beweging - in het bijzonder de arbeidersbeweging en de studentenbeweging - waarbinnen we onze rol als voorhoede kunnen vervullen in de mate dat we erin slagen dit te verbinden met ons ideologische werk en de afdelingsopbouw aan de basis. Van deelnemen aan bewegingen en achter structuren aanlopen, moeten wij het voortouw nemen in het ontwikkelen van de strijd. Dat kan enkel indien we aan de basis georganiseerd zijn, daar mensen kunnen mobiliseren en organiseren, en indien we ons ideologisch werk versterken.

We hebben de mogelijkheden om komende jaren onze krachten te vermenigvuldigen. Dat kunnen we allereerst omdat we op basis van onze ervaringen in de afgelopen jaren veel geleerd hebben. We hebben nu een beter uitgewerkte strategie om de CJB te versterken.

We hebben collectief een beter begrip van de taken die voor ons liggen en de manier waarop we ons politieke werk het beste kunnen aanpakken. Ten tweede hebben we, via de collectieve uitwerking van onze strategie, de eenheid versterkt en kunnen we in de uitvoering van deze strategie collectief en daadkrachtig te werk gaan, omdat we handelen in termen van bewuste discipline en collectiviteit, op basis van het democratisch centralisme. Ten derde ontwikkelen we ons politieke werk onder leiding van de communistische partij, de NCPN.

De versterking van de partij en de CJB gaan immers hand in hand. De versterking van de partij en de leiding vanuit de partij, vooral sinds het 7e Partijcongres, betekent dat er meer ruimte ontstaat voor de CJB om zich te ontplooiën als voorhoede van de arbeidersjeugd. De CJB levert op haar beurt een onmisbare bijdrage aan de partijopbouw. De CJB, die jonge scholieren, studenten, werkers en werklozen uit de arbeidersklasse organiseert in de strijd voor hun belangen, fungeert namelijk tegelijkertijd als leerschool voor jonge communisten. Dat drukt zich uit in de doorstroom van kaderleden van de CJB naar de partij. Dat geeft aan dat NCPN en CJB een geheel zijn die samen in de strijd interveniëren. Deze samenwerking is van essentie voor de versterking van de CJB en de partij.

Steeds meer jongeren nemen geen genoegen met een wereld vol onrecht, armoede, oorlog en leed. De rangen van de CJB staan open voor de jongeren die bereid zijn de strijd aan te gaan voor een betere wereld. Het perspectief voor de jongeren uit de arbeidersklasse op een betere toekomst, op een maatschappij waarin elke jongere diens persoonlijkheid kan ontwikkelen en dromen kan waarmaken, ligt in de versterking van de CJB en NCPN.

4. Ideologisch werk en de strijd tegen factoren die de ontwikkeling van klassenbewustzijn onder jongeren verhinderen

4.1 Strijd tegen de invloed van de burgerlijke ideologie onder de jeugd

Ons ideologisch werk omvat scholing in de theorie van het marxisme-leninisme, studie van de actuele ontwikkelingen om die beter te begrijpen en onze strategie en tactiek te verbeteren, evenals onze propaganda naar buiten toe.

Het ideologisch werk is van groot belang, want ondanks dat jongeren de tegenstellingen van het kapitalisme waarnemen, tegen de problemen en belemmeringen aanlopen die het kapitalisme veroorzaakt en vaak ontevreden zijn met dit systeem, ontwikkelen jongeren niet spontaan bewustzijn van de oorzaken van de problemen waar ze tegenaan lopen en van de noodzaak van strijd.

Jongeren leven immers niet in een vacuüm, maar worden beïnvloed door de burgerlijke ideologie. Als marxisten begrijpen wij 'ideologie' niet simpelweg als een losstaande verzameling van ideeën, zoals burgerlijke theoretici dat veelal doen. Marxisten begrijpen ideologie als een samenhang van ideeën, overtuigingen en waarden die voortkomen uit de sociaaleconomische verhoudingen. De dominante ideologie in de maatschappij weerspiegelt de belangen en de wereldbeschouwing van de heersende klasse.

Wij leven in de historische periode van het kapitalisme, en wel in zijn imperialistische fase, waarin de heerschappij van de burgerij volledig is gevestigd en deze klasse geen

progressieve rol meer speelt in de maatschappelijk-historische ontwikkelingen. De kapitalistische productieverhoudingen zijn bepalend voor de economische basis van de huidige maatschappij. Op die basis wordt ook de bovenbouw van de maatschappij - de politieke, juridische, culturele en andere instituties en opvattingen - vormgegeven door de kapitalistische verhoudingen. De burgerlijke ideologie heeft daarom een beslissende invloed op het maatschappelijk bewustzijn.

De burgerlijke ideologie is gericht op het instandhouden van de kapitalistische uitbuiting. Zij kan de bestaande maatschappelijke verhoudingen niet in twijfel trekken. Daarom resulteert zij in een verdraaid beeld van de werkelijkheid. De heersende klasse zaait verwarring over de oorzaken van maatschappelijke problemen, en bijgevolg ook over hoe deze kunnen worden opgelost.

Dit heeft ook invloed op het bewustzijn van jongeren en de wijze waarop jongeren de werkelijkheid om hen heen en de problemen waarmee ze geconfronteerd worden in hun leven benaderen. De burgerlijke ideologie wordt namelijk gereproduceerd onder de jeugd in het kapitalisme. Simpelweg het bestaan van de kapitalistische verhoudingen en de bijbehorende bovenbouw, waarvan het niet onmiddellijk duidelijk is dat ze een historisch karakter hebben waardoor ze een eeuwig gegeven lijken te zijn, bevordert de burgerlijke ideologie. Maar ook bepaalde mechanismen van de bourgeoisie, zoals het onderwijssysteem en de media, spelen een belangrijke rol in de reproductie van de burgerlijke ideologie, in het bijzonder onder jongeren.

De interventie van ons als communisten is dus vereist onder jongeren uit de arbeidersklasse om het bewustzijn te bevorderen van de diepere oorzaken van de problemen waarmee jongeren worden geconfronteerd, het belang van strijd en de noodzaak van de omverwerping van het verrotte kapitalistische systeem dat de jeugd niets meer te bieden heeft. Dat vereist dat we als CJB goed in staat zijn de ontwikkelingen te begrijpen, op basis van de wetenschappelijke theorie van het marxisme-leninisme te verklaren, en onze analyses en standpunten onder jongeren te verspreiden. Scholing, studie en propaganda, oftewel het ideologisch werk, is dus een essentieel onderdeel van onze activiteit. Het is verbonden met elke strijd die we voeren.

De heersende klasse gebruikt de media, haar invloed via burgerlijke politieke en maatschappelijke organisaties en allerlei andere mechanismen om haar agenda te bevorderen. De bourgeoisie heeft namelijk niet alleen als doel het verzet van de arbeidersjeugd tegen de kapitalistische uitbuiting en het afbraakbeleid te ondermijnen, maar liefst ook dat de arbeidersklasse de doelstellingen van de bourgeoisie actief steunt. Dat gaat via het verspreiden van liberale of expliciet reactionaire opvattingen, maar vaak ook via reactionaire opvattingen die onder een progressieve façade verstopt zitten.

De situatie in de vakbeweging en studentenbeweging, maar ook in de emancipatiebewegingen en milieubeweging, toont de invloed die de burgerlijke ideologie uitoefent op de strijd van de jeugd. In de beweging belemmert de burgerlijke ideologie jongeren om correct te begrijpen wat de diepere oorzaken van een probleem zijn. Het beïnvloedt zo de eisen die gesteld worden, maar ook de strijdvormen en organisatievormen die worden gekozen. De bourgeoisie probeert jongeren te gebruiken om te strijden tegen hun eigen belangen en voor de belangen van de heersende klasse, die ten onrechte worden neergezet als de belangen van de gehele

maatschappij. De burgerlijke staat en burgerlijke politieke krachten interveniëren op velerlei manieren in bewegingen om de strijd te kanaliseren in een richting die onschadelijk is voor het systeem.

Daarbij probeert de heersende klasse vaak verdeeldheid te zaaien onder de arbeidersklasse. Dat kan via vormen van discriminatie zoals seksistische, racistische, homofobe of andere reactionaire opvattingen die worden gereproduceerd, maar ook via de arbeidersaristocratie en het bevorderen van het opportunisme in de beweging.

Het versterken van de studenten- en arbeidersbeweging vereist dat de invloed van de burgerlijke ideologie onder de jeugd wordt beperkt. Alleen op die manier kan de beweging een klassengeoriënteerde lijn innemen die de werkelijke oorzaken doorgrondt, de juiste eisen stelt en vruchtbare vormen van strijd en organisatie hanteert. Alleen op die lijn kan de beweging werkelijk uitdrukking geven aan de belangen van jongeren uit de arbeidersklasse en successen behalen, en kunnen meer jongeren betrokken raken bij de georganiseerde strijd. Tegelijkertijd is de strijd tegen de invloed van de burgerlijke ideologie vereist om jongeren te winnen in de strijd voor het socialisme.

De volgende zes punten vormen belangrijke actuele aspecten van de invloed van de burgerlijke ideologie onder jongeren. Ze vormen een belemmering in de ontwikkeling van het klassenbewustzijn van jongeren. Als CJB hebben wij de belangrijke taak deze tendensen te doorgronden en via ons ideologisch werk te bestrijden.

4.1.1 De 'groene transitie' als sluier voor beleid voor het kapitaal

In de actuele pogingen van de heersende klasse om de bevolking te winnen voor de agenda van het kapitaal, speelt de zogenaamde 'groene transitie' een belangrijke rol. Dit geldt in het bijzonder ook voor jongeren. De groene transitie wordt door veel Nederlandse politieke partijen, de achtereenvolgende regeringen en de EU gepresenteerd als het antwoord op de toenemende milieugerelateerde problemen. Er wordt de illusie verspreid dat er binnen het raamwerk van de kapitalistische productieverhoudingen een transitie zou kunnen plaatsvinden naar een 'groene economie'. Met andere woorden, de transitie naar een 'groen kapitalisme', met een economie die het milieu niet aantast.

In dit kader worden jongeren als de nieuwe generatie naast het 'vergroenen van hun consumptie', ook aangespoord zelf als 'groene ondernemer' op te treden. Het idee van 'groen ondernemen' is dat als er genoeg vraag is voor duurzame productie, het je eigen verantwoordelijkheid is om als ondernemer op te treden en dit 'gat in de markt' te vullen. Als dit niet werkt, zou dit dan ook betekenen dat de vraag niet hoog genoeg is, dat de consument het eigenlijk niet graag genoeg wil. Hiermee kan zowel de kapitalistische markt als de individuele 'groene' kapitalist hun handen in onschuld wassen, en wordt de schuld bij de tot consument gereduceerde arbeiders gelegd. Met het idee van 'groen ondernemen' wordt onder jongeren het kapitalisme vergoelijkt, door de oorzaak van de milieuproblemen voor te stellen als de oplossing.

De werkelijkheid is echter dat de vele milieugerelateerde problemen juist worden veroorzaakt door de kapitalistische productiewijze, waarbinnen de economie de winst van het kapitaal als doel heeft en niet de behoeften van de bevolking. Binnen deze productieverhoudingen is het onvermijdelijk dat het milieu wordt gezien als een bron van grondstoffen die compleet wordt uitgeput, of als een terrein voor winstgevendende economische activiteiten, of als een stortplaats voor afval dat vrijkomt bij de productie en circulatie van

waren. De gevolgen van de milieuschade raken vooral de arbeidersklasse, arme boeren en andere onderdrukte lagen van de bevolking wereldwijd, waarvan de leefomgeving, huizen en gezondheid wordt aangetast door vervuiling, grootschalig toerisme, bosbranden, overstromingen en nog veel meer.

De constante dreiging en escalatie van oorlogen, als voortzetting van imperialistische conflicten, zorgen ervoor dat kapitalistische staten, waaronder Nederland, een uitgebreid militair-industrieel complex onderhouden. Deze tak van zeer vervuilende industrieën bestaat enkel door het imperialisme. Boven op de effecten van de productie komen dan nog de milieueffecten van het gebruik van dit militair materiaal. Gigantische uitstoot door brandstofverbruik, bommen die gehele regio's tot onleefbare vervuilde woestijnen reduceren, of zelfs het gebruik van met uranium verrijkte munitie.

Het 'groene' beleid van de regering en de EU heeft weinig te maken met het oplossen van deze milieuproblemen. Het dient als voorwendsel voor een reeks maatregelen die het kapitaal wil doorvoeren die de werkende bevolking belasten en het kapitaal spekken, waarbij wordt gepoogd de steun van de werkende klasse te winnen voor dit beleid en verdeling te zaaien onder de arbeidersklasse.

Met de 'groene transitie' probeert de burgerlijke staat een gecontroleerde ontwaarding van kapitaal te faciliteren, met het afschrijven van verouderde energiecentrales, voertuigen, infrastructuur etc. In het licht van de overaccumulatie van kapitaal waar de kapitalistische economie onder lijdt, biedt deze gecontroleerde ontwaarding voor delen van het grootkapitaal een adempauze, terwijl nieuwe mogelijkheden worden gecreëerd om kapitaal winstgevend te activeren. Dat gebeurt via de omvangrijke zogenaamd 'groene' investeringen, zoals in groene energie (waarbij de definitie van welke energie groen is wordt aangepast naargelang de behoeften van de markt), maar ook in de industrie, landbouw en infrastructuur. De European Green Deal en onderdelen daarvan zoals 'fit for 55' hebben als doel die investeringen te stimuleren. Zo worden de terechte zorgen onder de bevolking over het milieu gebruikt om vele miljarden aan subsidies, die de arbeidersklasse via belastingen heeft betaald, in nieuwe markten te pompen om deze 'groene investeringen' van het kapitaal te faciliteren.

Die investeringen blijken dikwijls helemaal niet zo groen te zijn en vaak tasten ze het milieu juist verder aan. Ook de 'groene economie' is immers gebaseerd op winstbejag en leidt vaak zelfs tot nieuwe milieuproblemen, zoals ontbossing en vernietiging van natuurgebieden bij de rooimijnbouw voor lithium, of bij monopolies die ongecontroleerd windmolen- en zonneparken plaatsen zonder rekening te houden met de effecten op het milieu. Net zoals andere kapitalistische productieprocessen, gaan ook deze gepaard met vervuiling, uitputting van de natuur, uitbuiting van werkers en imperialistische conflicten om de controle van deze grondstoffen.

Onder het mom van de 'groene transitie' worden ook een reeks 'groene belastingen' geïntroduceerd die het inkomen van de arbeidersklasse beperken. Dit gebeurt in de vorm van belastingen en heffingen op o.a. energie, brandstof, verpakkingen, voertuigen en veel meer. De opbrengst zou gaan naar 'milieumaatregelen'. In wezen betreft het maatregelen die de arbeidersklasse laten betalen voor de subsidies om het kapitaal te spekken.

Dit beleid wordt vaak gerechtvaardigd op basis van de foutieve opvatting dat het probleem ligt bij de consumptie, en dat de oplossing zou liggen in het kunstmatig verhogen van

prijzen om de consumptie te beperken. In burgerlijke kringen spreekt men ook wel van 'consuminderen' of 'degrowth', een benadering die overigens ook in diverse opportunistische, waaronder anarchistische, kringen te vinden is, maar ook onder fascistische groeperingen. Er zijn enkele verschillen bij deze diverse ideologische invalshoeken, maar de uitkomst is grofweg hetzelfde: de problemen die voortkomen uit de kapitalistische productiewijze worden tot een probleem van productie en consumptie zelf gemaakt. Deze benadering miskent dat de oorzaak van het probleem ligt in de productieverhoudingen, niet de productiekrachten waarvan de verdere ontwikkeling onder de juiste verhoudingen juist instrumenten kan bieden om middelen efficiënter te gebruiken en de aantasting van het milieu door economische activiteit te beperken.

Onder de kapitalistische productieverhoudingen worden producten geproduceerd om deze te verkopen op de markt. Het product en zijn eigenschappen, oftewel de gebruikswaarde, en de gevolgen van de productie na de ruil (verkoop), zijn voor de producent in het kapitalisme niet van belang. De gebruikswaarde is slechts in zoverre van belang dat er vraag naar is, maar verder heeft de kapitalistische productie als doel de meerwaarde, en dus is de kapitalist uiteindelijk enkel geïnteresseerd in de ruilwaarde en niet de gebruikswaarde. De socialistische, centraal geplande economie heeft daarentegen niet als doel de meerwaarde, maar het bevredigen van de behoeften van mensen. Alleen de gebruikswaarde is in de centraal geplande economie bepalend, en heeft naast het simpelweg bevredigen van een directe behoefte een bredere toepassing. Efficiënt gebruik van grondstoffen en energie, goede kwaliteit en levensduur, tegengaan van verspilling, goede omgang met eventueel afval of uitstoot, gebruikmaken van verbeterde technologieën, etc. – kortom produceren naar de behoeften van de mens als mens en als onderdeel van de natuur. Zolang de productie in de kapitalistische productieverhoudingen plaatsvindt, zullen deze aspecten slechts een kostenpost zijn, die in de weg van de meerwaarde of winst staan. In het socialisme is de bescherming van het milieu en het beperken van negatieve effecten van de productie, distributie en consumptie geen kostenpost, maar juist een doel van de economische activiteit.

Vanuit de heersende klasse, de staat en de EU worden theorieën die het probleem bij de consumptie leggen gebruikt in een poging de mensen hun achteruitgang in levenspeil te laten accepteren, waarop lagere reële lonen gehanteerd kunnen worden. De arbeidersklasse, die al moeite heeft om rond te komen, moet maar accepteren dat alles duurder wordt en dat ze het met minder moet doen. Vliegvlagen, benzine, douchen, verwarming, vlees en andere dierlijke producten, worden zo steeds meer luxeproducten die de arbeidersklasse minder of niet kan betalen; alternatieven zijn en worden ook niet betaalbaar. Ondertussen gaat het kapitaal ongestoord door met de grootschalige aantasting van milieu en klimaat. Het is hiermee duidelijk dat dit een aanval op het levenspeil van de arbeidersklasse betreft, en niet een overstap naar een zogenaamd 'duurzaam kapitalisme'. Een soortgelijke benadering wordt ook bij natuurrampen toegepast, die simpelweg worden toegeschreven aan klimaatverandering. Het gebrek aan preventieve maatregelen en bezuinigingen op hulpinstanties die dan in actie moeten komen worden hiermee verdoezeld; men dient milieurampen, die door de verandering van het klimaat worden aangewakkerd, als noodlot te accepteren.

Een andere valkuil voor de arbeidersjeugd en de beweging is **de eenzijdige focus op het probleem van klimaatverandering en het beperken van uitstoot, waardoor mensen gedesoriënteerd worden door schijnoplossingen** die worden voorgesteld door de 'groene kapitalisten'. Misleidende termen als 'klimaatneutraal' en 'CO2-compensatie'

betekenen in de praktijk vaak dat CO2-emissies 'verdwijnen' door creatieve boekhouding, ingewikkelde bedrijfsstructuren en het verplaatsen van emissierijke processen naar andere landen. Bovendien is CO2-uitstoot een belangrijk aspect van de aantasting van klimaat en milieu, maar zeker niet het enige. Onbezonnen uitstoot is slechts een symptoom van het kapitalisme. Zonder de kern aan te pakken - kapitalisme zelf - zal de contradictie in de relatie tussen mens en natuur die inherent is aan de kapitalistische productiewijze slechts op een ander punt naar voren komen. De gehele natuur is immers een samenkomst van vele processen welke tezamen de omstandigheden vormen die ons bestaan mogelijk maken. Het brengt de mens en de natuur niet vooruit om uitstoot te verminderen als dat betekent dat de natuur op andere manieren wordt geschaad.

In het verlengde daarvan moet de misleidende kritiek worden bestreden dat de maatregelen die de regering en de EU nemen 'niet ver genoeg' zouden gaan. Zo'n insteek stoelt op de veronderstelling dat de maatregelen in principe goed zijn, in de goede richting zijn, maar nog niet ver genoeg gaan. Deze benadering miskent dat het probleem met de maatregelen niet is dat ze niet ver genoeg gaan, maar dat het in de kern maatregelen betreft in een compleet verkeerde richting, aangezien ze gericht zijn op de instandhouding van de oorzaak van het probleem, namelijk een systeem dat gebaseerd is op de uitbuiting van de mens en de uitputting van de natuur. In wezen wordt de milieubeweging met zo'n insteek voor het karretje van de regering en de EU gespannen en wordt zij een pleitbezorger van hun beleid.

Eveneens van belang is dat werkers zich niet laten misleiden door het concept 'rechtvaardige transitie' dat de reformistische vakbonden promoten en is overgenomen door de EU. Onder deze noemer worden vanuit de EU eveneens maatregelen getroffen die vooral ten goede komen aan het grootkapitaal. Diegenen die zich binnen deze beweging inzetten voor de belangen van de arbeidersklasse worden op deze manier geïntegreerd in de agenda van het kapitaal.

De heersende klasse probeert de milieubeweging en arbeidersbeweging te desoriënteren, te leiden naar paden die niet schadelijk zijn voor haar belangen, liefst zelfs in een richting dat mensen de belangen van het kapitaal actief steunen. Veel van zulke burgerlijke en kleinburgerlijke opvattingen hebben dan ook invloed binnen de beweging.

Tegelijkertijd zijn er ook delen van het kapitaal die zich benadeeld voelen in de verdeling van de taart en de subsidies via de groene transitie, van waaruit reactionaire opvattingen over het milieu worden gevoed onder de werkende klasse. Bijvoorbeeld opvattingen die milieuproblemen ontkennen of die stellen dat de natuur maar 'opgeofferd' moet worden in het belang van de economie, oftewel in belang van het kapitaal.

Bovendien probeert de heersende klasse verdeeldheid te zaaien onder de werkende klasse. Daarbij maakt zij enerzijds gebruik van de terechte zorgen die onder grote delen van de bevolking bestaan over de aantasting van het milieu, maar anderzijds van de eveneens terechte achterdochtigheid van een groot deel van de werkende klasse tegenover allerlei zogenaamd groene maatregelen. In dat kader richten diverse opportunistische groeperingen hun peilen enkel op het 'fossiel kapitaal', waarmee ze in wezen een onderscheid maken tussen slechte, fossiele kapitalisten en goede, groene kapitalisten.

Het is belangrijk om kritisch te blijven ten opzichte van deze burgerlijke en opportunistische benaderingen en te streven naar een fundamentele verandering van het systeem. Het kapitalisme kan niet duurzaam zijn, omdat het gebaseerd is op winstmaximalisatie en

uitputting van de natuur. Een oplossing voor de ecologische problemen vereist socialistische verhoudingen in de economie, waarbij de productie in handen is van de maatschappij en centraal wordt gepland op basis van de behoeften van de mensen, in plaats van de winst. Alleen binnen zulke verhoudingen kunnen de negatieve effecten van de productie op het milieu werkelijk worden beperkt en kan de natuur worden beschermd.

4.1.2 De verheerlijking van de burgerlijke democratie als dekmantel voor toename van repressie en afbraak democratische rechten

Een ander belangrijk element in de ideologische interventie van de heersende klasse onder de jeugd, is de verheerlijking van de burgerlijke democratie, die als dekmantel dient voor de afbraak van democratische rechten. **In de afgelopen jaren bestaat er namelijk een tendens van toenemende repressie en afbraak van democratische rechten.** Hiermee doelen we op de bepaalde maatregelen die vanuit de Nederlandse staat en ook de Europese Unie worden genomen. Die maatregelen worden genomen onder het voorwendsel van de veiligheid en het beschermen van de democratie.

Een voorbeeld van zulke maatregelen is de toenemende inzet van geweld door de politie en ME bij vreedzame protesten, en de massale arrestatie van soms honderden of zelfs duizenden vreedzame demonstranten. Een recent voorbeeld hiervan was het politiegeweld tijdens de woonprotesten in Rotterdam, waarbij de politie zonder aanleiding geweld en repressie gebruikte tegen vreedzame demonstranten. Politie-intimidatie komt ook vaker voor als gereedschap, bijvoorbeeld door al vóórdat een protest plaatsvindt aan iemands deur te staan. Ook worden de bevoegdheden en verdere bewapening van de politie en boa's onder het mom van veiligheid steeds meer uitgebreid en worden ze gemilitariseerd. Sinds 2020 mogen boa's wapenstokken dragen en sinds 2022 mogen politieagenten tasers gebruiken. Helaas heeft het gebruik van deze wapens onlangs al geleid tot het overlijden van een 32-jarige persoon.

Ook onder het mom van veiligheid worden ook de bevoegdheden van geheime diensten uitgebreid. Met de sleepwet is het makkelijker geworden om de bevolking af te luisteren en te monitoren. Daarnaast wordt op EU-niveau de samenwerking tussen Europese geheime diensten uitgebreid die informatie uitwisselen en de privacy van hun bevolking schenden.

Er is ook sprake van een tendens van militarisering, die invloed heeft op jongeren. Het leger richt zijn propaganda steeds meer op jongeren, waarbij reclame wordt gemaakt om jongeren voor het leger te winnen. Zelfs op scholen wordt reclame gemaakt voor het leger en via sociale media worden jongeren constant bestookt met propaganda voor het leger en de politie. Deze ontwikkelingen zijn een gevolg van de steeds intenser wordende interimperialistische tegenstellingen. Sinds de invasie van de Russische Federatie in Oekraïne wordt er in de Tweede Kamer weer gesproken over de mogelijke heractivering van de dienstplicht. Een deel van de Nederlandse politiek wil daarmee jongeren opofferen als kanonnenvoer in imperialistische oorlogen.

Deze toenemende onderdrukking wordt verkocht aan de bevolking en in het bijzonder de jongeren onder het mom van het 'beschermen van de democratie'. Tegelijkertijd worden de democratische rechten binnen de burgerlijke democratie in Nederland steeds verder verzwakt. Op basis van een nieuw wetsvoorstel over politieke partijen (Wet op de politieke partijen) kunnen politieke partijen op politieke gronden worden verboden. Dit wordt gedaan onder het mom van 'de weerbaarheid van de democratie'. Deze wet maakt het ook verplicht dat politieke partijen de namen van donateurs, die bedragen van 250 euro of meer doneren,

doorgeven aan de overheid. Dit wordt gedaan onder het mom van 'transparantie'. Ook andere politieke rechten en vakbondsrechten staan onder druk.

Naast de toenemende interimperialistische tegenstellingen, hangen deze maatregelen ook samen met de inherente tegenstellingen binnen het kapitalisme zelf die scherper worden. De aanval op de democratische rechten gaat hand in hand met de aanval op het levenspeil, de inkomens en sociale voorzieningen van de bevolking. Met de maatregelen anticiperen ze op het verzet van de arbeidersklasse en in het bijzonder de jongeren.

Deze ondemocratische maatregelen gaan hand in hand met het verheerlijken van de burgerlijke democratie. Via de bovenbouw (media, onderwijs, cultuur, enz.) wordt het idee verspreid dat de burgerlijke democratie de enige vorm van democratie is en dat het de ideale regeringsvorm is die we hooguit kunnen verbeteren, maar nooit fundamenteel kunnen veranderen. Het verheerlijken van de burgerlijke democratie als de meest ideale vorm van regering is in dit opzichtslechts een façade om te verhullen dat ondemocratische maatregelen worden genomen die de democratische rechten van de bevolking inperken en dat beleid wordt gevoerd dat enkel de grote monopolies dient.

De politieke macht kan niet los worden begrepen van de economische basis. De burgerlijke democratie is een vorm van de dictatuur van het kapitaal. Immers is de werkelijke macht in handen van een kleine minderheid: de burgerij. Zij bezit de productiemiddelen en daarmee de sleutels van de economie, maar ook van de bovenbouw. Het is niet de absolute meerderheid van de bevolking (het proletariaat) die de macht heeft, en het zijn ook niet de belangen van de werkende klasse die bepalend zijn voor het beleid.

Met de maatregelen die genomen worden onder het mom van de 'verdediging van de democratie', de 'weerbaarheid van de democratie', de 'veiligheid' en 'transparantie', worden democratische rechten juist ingeperkt en wordt de rode loper uitgerold voor meer autoritaire uitdrukkingsvormen van de dictatuur van het kapitaal. De verheerlijking van de democratie die door de heersende klasse wordt gepromoot dient zo juist als dekmantel voor het inperken van de democratische rechten van de arbeidersklasse en het opvoeren van de repressie.

In de strijd voor het behoud van democratische rechten en vakbondsrechten en tegen repressie, is het cruciaal dat het karakter van de burgerlijke democratie wordt ontmaskerd, maar ook dat wordt uitgelegd dat democratische rechten en vrijheden het product zijn van voortdurende strijd. Algemener is dit een belangrijke factor in het versterken van de organisatie van de jeugd en de versterking van de beweging, die objectief gezien de plannen van de burgerlijke regeringen moet confronteren om substantiële resultaten te behalen.

In de strijd voor democratische rechten en de ideologische strijd tegen de verheerlijking van de burgerlijke democratie, moet het perspectief worden ingebracht van een maatschappij waarin de macht werkelijk in handen van het volk is. Oftewel het perspectief op de socialistische democratie, die werkelijk democratisch is omdat de economie en bovenbouw dan volledig in handen zijn van de werkende bevolking zelf. De socialistische democratie is een vorm van de dictatuur van het proletariaat, aangezien de arbeidersklasse dan de productiemiddelen bezit en werkelijk de macht in handen heeft. Deze is oneindig democratischer dan de burgerlijke democratie, omdat deze gebaseerd is op de macht die voortkomt uit de brede meerderheid van de maatschappij, namelijk de arbeiders, maar ook de scholieren en studenten, die vanuit de basis in hun werkplek, school of opleiding of buurt georganiseerd zijn.

4.1.3 Invloed van reactionaire en fascistoïde krachten

De toenemende tegenstellingen binnen het kapitalisme veroorzaken de groei van reactionaire en zelfs fascistische opvattingen, die ook onder de jeugd toenemende invloed hebben. Deze hebben als doel de werkende klasse en andere lagen van de bevolking - in het bijzonder de kleinburgerij die gebukt gaat onder het juk van de monopolies - af te leiden van de klassentegenstellingen die aanwezig zijn in de maatschappij. Kenmerkend is dat gepoogd wordt verdeeldheid en haat te zaaien binnen de arbeidersklasse en de solidariteit en eenheid te ondermijnen, door de schuld van allerlei maatschappelijke problemen die het kapitalisme veroorzaakt te geven aan immigranten, mensen van kleur, etnische minderheden, religieuze minderheden, lhbtj-personen, andere minderheden of vrouwen. Verzet tegen een zogenaamde 'wokecultuur' dient als voorwendsel voor racistische, seksistische, transfobe en andere reactionaire opvattingen. Reactionaire acties in dit kader komen steeds vaker voor en worden steeds extremer. De reactionaire opvattingen gaan vaak gepaard met machocultuur, seksistische en transfobe opvattingen, en illusies over het 'traditionele' gezin. Via sociale media en onrealistische culturele verwachtingen, worden schadelijke zelfbeelden gecreëerd. Dit zorgt voor grote problemen in de mentale en zelfs fysieke gesteldheid van jongeren. Ook de commodificatie van het menselijk lichaam en de commercialisering van sportvoorzieningen spelen daarin een rol. Daarnaast bevordert het een individualistische en egoïstische houding die jongeren vervreemdt van meedoen in collectieve actie, solidariteit en de arbeidersbeweging.

Het kapitalistische systeem maakt graag gebruik van deze reactionaire opvattingen om de kracht van de arbeidersbeweging te verzwakken en om de positie van de burgerij als heersende klasse te behouden. In de politieke sfeer vertaalt deze reactionaire tendens zich in het bestaan van partijen zoals de PVV, FvD, JA21 en BvNL die in het parlement zijn gezeteld. Het betreft fascistoïde partijen, ofwel partijen waarvan het gedachtegoed kenmerken van het fascisme vertoont of in zich in die richting ontwikkelt, die fascistische en soms zelf neonazistische elementen bevatten, en die de rode loper uitleggen voor het ontstaan van werkelijk fascistische bewegingen, indien omstandigheden zich voordoen waarin het systeem dat vereist.

Onder jongeren blijken zulke partijen populair te zijn. Bij de laatste verkiezingen waren de PVV en FVD de vierde en vijfde grootste partijen onder jongeren tussen 18 en 24 jaar. Voor stemmers tussen 24 en 35 waren ze zelfs de derde en vierde grootste partijen. Deze trend is ook zichtbaar onder scholieren. Bij de scholierenverkiezingen was de PVV de derde grootste partij in de provinciale staten. Ook onder studenten is er invloed van zulke reactionaire ideeën. Tal van studentenverenigingen zijn broedplaatsen van seksistische, racistische en andere discriminerende opvattingen en gedragingen. Recentelijk worden studentenverenigingen gecreëerd met een reactionair of zelfs fascistisch karakter, die onder het voorwendsel als gezelligheidsverenigingen opereren. Daarbij worden studenten op een laagdrempelige manier geïntroduceerd tot fascistisch gedachtegoed. Vaak beschikken jongeren niet over voldoende handvatten en kennis om deze fascistische ideeën als zodanig te herkennen. Daardoor hebben zij moeite door fascistische redeneringen heen te prikken en te ontcrachten.

De jeugd blijkt teleurgesteld te zijn in de tekortkomingen van het kapitalistische systeem. We bevinden ons in een periode waar meerdere kapitalistische crises recentelijk plaatsvonden. Mede door de zwakte van de arbeidersbeweging, evenals de voortdurende teleurstellingen in achtereenvolgende regeringen (van liberale, sociaaldemocratische, groene

of andere signatuur), slaagt de heersende klasse erin om de woede van de jeugd gedeeltelijk te kanaliseren in een reactionaire richting.

Het kapitalisme in zijn imperialistische fase is een vruchtbare bodem voor het fascisme. Het imperialisme leidt tot verscherping van de klassentegenstellingen tussen de bourgeoisie en het proletariaat. De arbeidersklasse wordt, zeker in tijden van de crises die elkaar opvolgen, geconfronteerd met relatieve en absolute verarming. De burgerlijke staat kan reageren met de wortel en de stok. Maar in het algemeen wordt het imperialisme gekenmerkt door een reactionaire tendens in de politiek.

De herleving van reactionaire opvattingen beperkt zich dan ook zeker niet enkel tot extreemrechtse partijen, maar is een algemene tendens in het politieke bestel. Die drukt zich ook uit onder liberale, christendemocratische en sociaaldemocratische partijen. Dat kan via expliciet reactionaire opvattingen, maar op andere manieren. Bijvoorbeeld het verlagen van de eisen die partijen - op papier natuurlijk - stellen voor publieke voorzieningen en het levenspeil van de bevolking, de afbraak van solidariteit in de benadering van publieke voorzieningen, reactionaire houding tegenover vluchtelingen en migranten, de steun voor imperialistische verbonden en oorlogen, de steun voor reactionaire opvattingen op emancipatievraagstukken (zoals commodificatie van het menselijk lichaam), of de steun voor maatregelen die de repressie opvoeren. Zulke tendensen, die zich uitdrukken onder burgerlijke politieke partijen, of ze zich nu rechts of 'links' noemen, wakkeren op hun beurt de fascistoïde opvattingen aan. Die reactionaire tendens drukt zich in het bijzonder uit in - maar wordt ook bevorderd door - de uitbreiding van het repressieapparaat, de militarisering en de inperking van politieke rechten en vrijheden.

De reactionaire tendens is het resultaat van het imperialisme, dat stervend kapitalisme is. Het is dus voor de heersende klasse onmogelijk om de heerschappij ongewijzigd te handhaven. Het fascisme dient als de stoottroepen van het kapitaal tegen de arbeidersbeweging, waarvan de bourgeoisie goed beseft dat zij haar doodgraver is.

De strijd tegen reactionaire en fascistische opvattingen is onlosmakelijk verbonden met de strijd tegen het kapitalisme. Daarom is het van belang om het politieke systeem als geheel in het vizier te nemen, en vooral ook de kapitalistische productiewijze. Want de oplopende tegenstellingen in de economische basis van het kapitalisme in zijn imperialistische fase, is datgene wat zich in de politiek uitdrukt in deze reactionaire tendens en de opleving van fascisme.

Diverse groeperingen die zich als progressief en antifascistisch identificeren miskennen dit. Hoewel deze groepen vaak goede bedoelingen hebben, richten ze zich niet op de hoofdoorzaak van de groei van reactionaire ideeën en partijen, maar slechts op individuen of specifieke partijen, in plaats van het kapitalistische systeem zelf dat verantwoordelijk is voor deze ontwikkelingen. Kenmerkend is dat in zulke kringen de historische rol van het fascisme als stoottroepen van het kapitaal tegen de arbeidersbeweging en de communistische beweging vaak wordt verzwegen

De invloed van reactionaire ideeën is zeer schadelijk voor de jeugd en moet bestreden worden. Door de jeugd te organiseren en klassenbewustzijn te bevorderen, kunnen jongeren met een nieuwe blik naar de maatschappij kijken en beseffen dat de vijanden van de jeugd niet de immigranten of de minderheden zijn, maar dat de kapitalistenklasse verantwoordelijk is voor het afbraakbeleid en de aanvallen op de inkomens, publieke voorzieningen en het

levenspeil in het algemeen. **Tegenover de reactionaire opvattingen stellen we het klassenbewustzijn, de solidariteit en de eenheid van de arbeidersklasse.**

Daarin is de strijd aan de basis, op de werkplekken en onderwijsinstellingen, van cruciaal belang. De gezamenlijke organisatie tegen het kapitaal is wat het klassenbewustzijn onder de arbeidersjeugd massaal kan versterken. Via de collectieve strijd en het perspectief op een socialistische maatschappij kunnen fascistische opvattingen geïsoleerd worden in de maatschappij.

4.1.4 Individualisme en defaitisme om collectieve actie te ondermijnen

Het individualisme en defaitisme zijn eveneens belangrijke uitdrukkingen van de invloed van de burgerlijke ideologie onder jongeren, die consequenties hebben voor het vermogen van jongeren om zich te organiseren.

De kapitalistische productieverhoudingen zelf creëren al de materiële basis voor de bevordering van het individualisme in de maatschappij. Dit systeem is immers gebaseerd op de loonarbeid en de kapitalistische uitbuiting, waarbij de participatie in het productieproces en het ontvangen van diens aandeel van het maatschappelijk product worden bemiddeld door de markt, de verkoop van de arbeidskracht en de individuele consumptie van waren. Het individualisme wordt verder aangewakkerd door relatief recente tendensen zoals flexibilisering, thuiswerken, het onvermogen om in de hectische 24/7 economie hechte relaties te onderhouden en op te bouwen etc. Maar ook door de bovenbouw wordt individualisme in de hand gewerkt, zoals de bevordering van het carriërisme, egoïsme en de burgerlijke moraal van 'de een z'n dood is de ander z'n brood'.

Het individualisme gaat gepaard met het defaitisme, met verlies van vertrouwen in het vermogen van de mens om de wereld te veranderen en het leven te verbeteren via de collectieve strijd. Dit wordt in de hand gewerkt door o.a. de repressie door de bazen op werkplekken, de concurrentie op de arbeidsmarkt en de ongelijkheid.

Dit heeft zeer schadelijke effecten op de arbeidersklasse. Individualisme en defaitisme ondermijnen en verzwakken het vermogen tot collectieve en georganiseerde actie in vakbonden, comités en andere vormen van organisatie. Dit gebeurt deels direct, doordat leden van de arbeidersklasse niet inzien dat ze gezamenlijk betere arbeidsvoorwaarden en rechten kunnen afdwingen.

Maar daarnaast staan individualisme en defaitisme ook in dialectisch verband met allerlei andere maatschappelijke problemen, die erdoor in de hand worden gewerkt en die het in de hand werken. Zo staan ze in dialectisch verband met vervreemding, o.a. in de vorm van eenzaamheid of verslaving. Maar individualisme en defaitisme zijn in de maatschappij ook een broeikas voor racisme, seksisme en andere reactionaire opvattingen onder de arbeidersklasse, die eveneens hun oorzaak vinden in het kapitalisme zelf. Ook op deze indirecte manieren wordt collectieve actie ondermijnd, doordat er kloven in de arbeidersklasse worden gevormd.

Het reformisme in de vakbeweging is een belangrijke voedingsbodem voor het defaitisme, dat op zijn beurt weer het reformisme in de hand werkt. Het ongeloof in de mogelijkheid van collectieve actie van de werkende klasse gaat gepaard met een strategie van compromissen en klassencollaboratie, en versterkt op die manier de positie van de arbeidersaristocratie en het opportunisme tegenover de klassenbewuste elementen in de vakbeweging. Breder in de sociale beweging vindt het versterkt individualisme zijn uiting in

postmoderne theorieën evenals radicalistische afwijkingen die in essentie de collectieve actie van de arbeidersklasse ondermijnen en beschadigen.

Het individualisme heeft ook binnen de CJB invloed. Vooral onder jongeren die zich net bij de CJB aansluiten is te merken dat ze vaak worstelen met het werken als collectief en vormen van een correct begrip van het democratisch centralisme, dat vaak op mechanistische wijze wordt begrepen. Het vergt scholing en vooral ook ervaring om te begrijpen hoe de individuele politieke activiteit collectief gemaakt kan worden en waarom dit van belang is.

Als communistische jeugd strijden wij actief voor het versterken van de solidariteit en collectieve actie op onze werkplek, studie, school of buurt, in de hele maatschappij. De georganiseerde collectieve strijd, op basis van collectief gestelde doelen en collectief genomen besluiten, is het beste tegengif tegen het individualisme en defaitisme.

4.1.5 Het opportunisme: een barrière voor de ontwikkeling van klassenbewustzijn onder jongeren

De burgerlijke ideologie oefent ook invloed uit op jongeren via de beweging. Het opportunisme is de uitdrukking van de burgerlijke ideologie in de arbeidersbeweging. Het speelt een zeer schadelijke en gevaarlijke rol die de ontwikkeling van het klassenbewustzijn onder jongeren bemoeilijkt.

Het opportunisme uit zich in allerlei verkeerde standpunten en werkwijzen binnen de arbeidersbeweging, zoals het reformisme en parlementarisme van de sociaaldemocraten, maar ook het sektarisme en radicalisme van sommige groeperingen die zichzelf als links identificeren. Regelmatig raken de verschillende uitdrukkingen elkaar en verschuilt het reformisme zich achter radicalistische leuzen en werkwijzen.

Kenmerkend in de afgelopen periode is dat diverse jongerenorganisaties van sociaaldemocratische partijen - zoals SP jongeren (SP), PINK! (PvdD), RADICAAL (BIJ1), maar ook bijvoorbeeld Jonge Socialisten (PvdA) en DWARS (GroenLinks) - **vaker antikapitalistische of socialistische retoriek hanteren**. Bijvoorbeeld door woorden van Karl Marx te citeren, vaak zonder context, waarvan de betekenis vaak wordt verdraaid. Zulke politieke jongerenorganisaties hebben de functie om jongeren die tegen het kapitalisme aanlopen en in verzet willen komen op te vangen en te leiden naar paden die uiteindelijk niet schadelijk zijn voor het systeem. De moederpartijen van al deze jongerenorganisaties steunen immers uiteindelijk - ondanks wat radicale retoriek zo nu en dan - het kapitalisme, wat direct indruist tegen de woorden van de communisten die ze zo graag citeren. Ze steunen het private eigendom, de loonarbeid, de warenproductie, imperialistische verbonden zoals de EU en vaak ook de NAVO etc.

Daarnaast is kenmerkend dat deze partijen **vaak het 'neoliberalisme' als de hoofdvijand van de werkende mensen neerzetten**. Of ze spreken van 'doorgedraaid' kapitalisme. Met andere woorden, slechts een specifieke vorm waarin het kapitalisme beheerd kan worden, het neoliberale beleid, wordt als probleem gezien. Bijgevolg verschijnt zo een andere variant van het kapitalisme, met sociaaldemocratisch beleid, als de 'oplossing'. Sommige sociaaldemocratische partijen presenteren de zogenaamde 'verzorgingsstaat' van de vorige eeuw, die geïdealiseerd wordt, als een oplossing.

Om door zulke illusies van de sociaaldemocratie te prikken, is het voor de arbeidersjeugd van belang om te begrijpen hoe bepaalde sociale rechten en publieke voorzieningen tot

stand kwamen, en wat de oorzaken zijn van de sociale afbraak. De sociale rechten en publieke voorzieningen die de arbeidsbeweging wist af te dwingen in de naoorlogs periode, waren in de eerste plaats het resultaat van de strijd van de arbeidersbeweging. Dit in combinatie met enerzijds de invloed van de socialistische landen, waar de arbeidersklasse verregaande sociale rechten verwierf, die bepaalde hervormingen politiek noodzakelijk maakte, en anderzijds factoren die concessies vanuit de bourgeoisie economisch mogelijk maakten.² Vanaf de jaren '70 begonnen deze factoren geleidelijk weg te vallen. De economische ontwikkelingen vereisten een andere aanpak in de economische politiek van de burgerlijke staat, terwijl de arbeidersbeweging verzwakte door het opportunisme en later de impact van de contrarevoluties in de socialistische landen.

Vanuit burgerlijke en opportunistische hoek wordt verwarring gezaaid, om te verdoezelen dat de sociale afbraak een resultaat is van het kapitalisme. Zo worden allerlei valse factoren aangewezen als zogenaamde oorzaken van de sociale afbraak. Ze wijzen naar vergrijzing of immigratie, en uit sociaaldemocratische en opportunistische hoek wordt de sociale afbraak ook voorgesteld als een keuze van 'rechtse partijen' die 'neoliberaal beleid' toepassen, om vervolgens een 'linkse regering' of keynesiaanse beleidsmaatregelen als oplossing aan te dragen. De praktijk heeft echter keer op keer aangetoond dat het afbraakbeleid even goed wordt uitgevoerd door liberale partijen, als door partijen van andere politieke kleur (sociaaldemocratisch, zogenaamd radicaallinks, groen, conservatief, reactionair etc.).

Door hun reformistische standpunten te verspreiden, vaak verpakt onder een antikapitalistische saus, versterken ze de posities van de bourgeoisie. Bijzonder schadelijk is dat de zogenaamd 'linkse' partijen **de posities van het marxisme verdraaien en verwarring creëren met slogans die lijken op socialistische leuzen.**

Zo wordt zeggenschap onder het kapitalisme foutief geïdentificeerd met de socialistische arbeidersmacht en arbeiderscontrole. Ze hanteren daarbij slogans zoals 'zeggenschap van werkers', 'transparantie', 'democratisering van de economie' of 'radicale democratisering' van de Europese Unie. Ze creëren zo een progressieve façade. Maar het zijn holle frasen. Er kan immers geen werkelijke 'zeggenschap' of 'radicale democratisering' bestaan binnen de kaders van een kapitalistisch systeem, een systeem waarin de monopolies de macht hebben.

Op vergelijkbare manier wordt nationalisering van enkele sectoren in de kapitalistische economie ten onrechte gelijkgesteld met de socialistische vermaatschappelijking van de productiemiddelen. Voor al deze partijen die zich als links voordoen, betreft het standpunt van nationalisering - los van de vraag of ze dat überhaupt zouden doen als ze daadwerkelijk aan een regering deelnemen - slechts enkele publieke diensten en misschien wat sleutelsectoren in de economie. Geen van deze partijen heeft als doel het private eigendom af te schaffen. Maar zelfs als enkele bedrijven genationaliseerd worden, zullen ze op kapitalistische wijze blijven functioneren, aangezien er geen sprake is van afschaffing van de wareneconomie en de lonarbeid. De werkende klasse wordt dan nog steeds uitgebuit op basis van loonslavernij.

Op dezelfde manier wordt economisch beleid onder het kapitalisme ten onrechte geïdentificeerd met socialistische centrale planning van de economie. Ze presenteren

---

² Relevante economische factoren zijn de enorme ontwaarding van kapitaal in de oorlog die voorwaarden schiep voor een periode van economische groei, innovaties n.a.v. de oorlog, evenals een groot verschil in de productiviteit tussen verschillende werelddelen waardoor er een belangrijke bron van extra winst was, wat verder werd versterkt door het kolonialisme en de overblijfselen daarvan.

keynesiaans en sociaaldemocratisch beleid als 'socialistisch', terwijl dat beleid volledig binnen de kaders van de kapitalistische productiewijze valt en onder bepaalde omstandigheden ook gunstig is voor het kapitaal.

Door sociaaldemocratische standpunten in te nemen en **de arbeidersbeweging te oriënteren op klassenverzoening in plaats van klassenstrijd**, verraden zulke organisaties het revolutionaire karakter van de arbeidersbeweging. Deze partijen zijn stevig geworteld onder de arbeidersaristocratie, waarvan de belangen verwickeld zijn met die van het kapitaal. Die maatschappelijke lagen vormen onder het imperialisme een constante voedingsbodem voor het opportunisme. Deze partijen en jongerenorganisaties streven niet naar een maatschappij zonder uitbuiting, maar richten zich op het 'hervormen' van het kapitalisme.

Er bestaan daarnaast verschillende buitenparlementaire organisaties die zich als links of socialistisch identificeren. In sommige daarvan overheersen radicalistische opvattingen en werkwijzen, die overigens vaak gepaard gaan met reformisme.

Kenmerkend voor veel binnen- en buitenparlementaire organisaties die zich links noemen is **dat ze de noodzaak van een communistische partij verwerpen**. Ze verwerpen vaak ook het democratisch centralisme als organisatieprincipe en hanteren ondemocratische horizontale werkwijzen. In plaats daarvan stellen ze dat de werkers zich politiek moeten organiseren in een 'brede' partij of beweging; dat wil zeggen inclusief opportunistische en burgerlijke elementen. Met andere woorden, ze willen de arbeidersklasse beroven van haar revolutionaire politieke organisatie, dat het belangrijkste wapen van de werkers is in de strijd voor het socialisme. Deze liquidationistische opvatting resulteert soms zelfs in een anticommunistische, anti-NCPN en anti-CJB houding.

Opportunistische opvattingen in allerlei variaties ontstaan doordat de arbeidersbeweging zich bevindt in een kapitalistische maatschappij en daardoor beïnvloed wordt door de burgerlijke en kleinburgerlijke ideologie. Het opportunisme vormt een barrière voor het organiseren van de jeugd. Vaak sluiten jongeren zich aan bij opportunistische jongerenorganisaties of groeperingen vanwege hun terechte afkeer van het kapitalistische systeem, maar raken daarin op den duur ofwel gedesillusioneerd door vruchteloze radicalistische tactieken, of omgevormd tot reformisten. **Zowel de revisionistische/reformistische als de dogmatisch/radicalistische krachten verzwakken de arbeidersbeweging en kanaliseren jongeren in een richting die voor het systeem uiteindelijk onschadelijk is.**

Alleen door het opbouwen en versterken van de revolutionaire jongerenorganisatie van de communistische partij, de CJB kunnen we vooruitgang boeken in de strijd om meer jongeren uit de arbeidersklasse te onttrekken uit de invloed van de burgerlijke ideologie.

4.1.6 Anticommunisme en geschiedvervalsing

Het anticommunisme is een essentieel onderdeel van de heersende ideologie onder het kapitalisme. Het is voor de burgerij van groot belang dat de onderdrukte klasse het communisme niet als alternatief ziet. Het anticommunisme evolueert met de tijd en neemt verschillende vormen aan in de ideologische strijd van de burgerij tegen de arbeidersbeweging.

Het anticommunisme gaat hand in hand met geschiedvervalsing. Burgerlijke historici zetten zich actief maar soms ook onbewust in om het communisme te demoniseren,

om het kapitalisme te rechtvaardigen, en soms zelfs om het fascisme in een beter licht te zetten. De geschiedenis wordt bekeken vanuit het perspectief van de burgerij, waarbij het verhaal van de arbeidersbeweging verteld wordt door haar grootste vijand. Dit wordt zelfs van jongs af aan gedaan in schoolboeken van geschiedenis en maatschappijleer, waar het communisme gelijk wordt gesteld aan een 'gebrek aan vrijheid' of 'totalitarisme'. Alle inspanningen om een samenleving te creëren gebaseerd op gelijkwaardigheid en vrede worden aangevallen.

Ook de CJB wordt met enige regelmaat geconfronteerd met anticommunisme, zoals tijdens de introductieweek in Utrecht. Dit past binnen het toenemende anticommunisme dat wordt aangewakkerd door achtereenvolgende Nederlandse regeringen en de EU. In heel Europa worden communistische jongerenorganisaties en partijen steeds vaker geconfronteerd met pogingen om communisten de mond te snoeren, wat gepaard gaat met laster, geschiedvervalsing en toenemende repressie. Zusterorganisaties in Europa worden o.a. geconfronteerd met (pogingen tot) uitsluiting van verkiezingen, hardhandig optreden van de politie tegen demonstraties, vervolging en verbod van communistische pers en communistische symbolen, opvattingen en organisaties.

Het anticommunisme is een kernwaarde van de EU, die verschillende anticommunistische resoluties heeft aangenomen die de geschiedvervalsing bevorderen. Er wordt geprobeerd de publieke opinie zodanig te beïnvloeden dat het gemakkelijker wordt om communistische partijen, symbolen en pers te verbieden, zoals al gebeurt in veel lidstaten van de Europese Unie. Daarbij worden reactionaire theorieën verspreid zoals het 'totalitarisme', waarmee geprobeerd wordt het communisme en het fascisme met elkaar gelijk te stellen.

Ook in de nationale politiek wordt dezelfde trend van geschiedvervalsing gebruikt om het communisme aan te vallen. In juli 2023 heeft de Tweede Kamer een anticommunistische motie aangenomen van de coalitiepartijen VVD, D66, CDA en ChristenUnie, met steun van alle partijen die zich voordoen als progressief, links of zelfs socialistisch, zoals de SP, PvdD en BIJ1.

Het anticommunisme wordt ook gebruikt om de imperialistische belangen van het Euro-Atlantische blok te bevorderen in hun concurrentie en oorlogsgetrommel tegen Rusland. Zo worden ahistorische parallellen getrokken tussen de socialistische Sovjet-Unie en de imperialistische Russische Federatie, die zich overigens zelf ook schuldig maakt aan geschiedvervalsing en anticommunisme, wat samengaat met de onderdrukking van de arbeidersbeweging.

Vanuit fascistoïde politieke partijen en organisaties wordt veel anticommunisme verspreid. Zo loopt de FvD voorop als het gaat om anticommunistische complottheorieën, zoals de anticommunistische theorie van het 'cultuurmarxisme'. Het anticommunisme gaat vanuit deze hoek regelmatig gepaard met antisemitisme, evenals allerlei andere reactionaire opvattingen en vormen van discriminatie van vrouwen en minderheden.

Het anticommunisme wordt door de heersende klasse gebruikt om de strijd voor een socialistische maatschappij in diskrediet te brengen. De ideologen van de burgerij vervalsen de geschiedenis met het doel de jeugd niet in aanraking te laten komen met alternatieven voor de problemen die ze onder het verrotte kapitalistische systeem ervaren. Maar het anticommunisme heeft ook als doel de arbeidersbeweging in het algemeen te onderdrukken.

Het anticommunisme is een belangrijke barrière voor jongeren die tegen de problemen van het kapitalisme aanlopen om in aanraking te komen met de revolutionaire theorie. Het is van belang het anticommunisme te bestrijden. Tegenover de burgerlijke geschiedvervalsing stellen we de kritische, wetenschappelijke studie van de geschiedenis vanuit de standpunten en belangen van de werkende klasse.

4.2 Scholing

Van groot belang is het ontwikkelen en versterken van scholing onder leden van de CJB. Dit is immers een voorwaarde om onze praktijk te verbeteren en stappen te zetten in de versterking van de CJB en de beweging. Belangrijk onderdeel van al onze activiteiten is immers dat we de link leggen met de theorie, door het consequent toepassen van de marxistisch-leninistische theorie op de concrete situatie. Alleen door eerst zelf een goed begrip te hebben van elke situatie waar we ons in bevinden kunnen we dit uitleggen aan anderen om ons heen en hen aansporen tot actie, en de actie succesvol laten verlopen. Scholing is dus niet alleen van belang om de werkelijkheid beter te begrijpen, de burgerlijke en opportunistische opvattingen te ontmaskeren, en voor onze propaganda, maar is ook essentieel voor ons werk in de beweging en de organisatie van acties en andere activiteiten.

Hoge prioriteit heeft scholing over de basis, het dialectisch en historisch materialisme, de politieke economie en de revolutionaire strategie. Hoewel de basale begrippen vaak wel bekend zijn, is het vermogen om de werkelijkheid op basis van het wetenschappelijk socialisme te benaderen vaak nog beperkt. Het is van belang dat er collectief onder de leden dieper inzicht wordt ontwikkeld in de wetenschappelijke theorie van het marxisme-leninisme.

Daarnaast is het van belang scholing te ontwikkelen op specifieke kwesties die actueel zijn of waarover veel verwarring bestaat. Zo is het van belang dat het leninistische begrip van het imperialisme wordt bevorderd, dat er wordt geschoold in bedrijven- en studentenwerk en het werk van communisten in de beweging, en in allerlei vraagstukken waarover de heersende klasse ideologisch intervenueert en die invloed uitoefenen op het bewustzijn van jongeren.

Essentieel is dat scholing collectief wordt opgepakt en dat de inhoud wordt bepaald in samenwerking met en onder leiding van de NCPN. Het Algemeen Bestuur van de CJB draagt er zorg voor dat scholingen worden georganiseerd.

Afdelingen dragen zorg voor scholende aspecten in het afdelingswerk, bijvoorbeeld door middel van politieke inleidingen tijdens vergaderingen maar ook leeskringen. Het afdelingsbestuur stemt dit af op de kwesties waarover scholing nodig is in elke afdeling. Daarbij wordt gebruikgemaakt van materiaal dat door de NCPN en CJB gepubliceerd wordt, zoals in *Manifest* en *Voorwaarts*, maar ook bijvoorbeeld de boekenlijst op *Voorwaarts* of andere klassieke werken van Marx, Engels of Lenin. Op deze manier werken we aan ideologische, politieke en organisatorische eenheid, versterken we onze kennis van de theorie van het marxisme-leninisme. We creëren zo de basis voor sterke en daadkrachtige collectieve actie.

De bedoeling is immers dat onze praktijk stoelt op de theorie. De theorie is in die zin een cruciaal onderdeel van onze praktijk. Door de theorie, die zelf constant in ontwikkeling is en resulteert van de wetenschappelijke studie van de werkelijkheid, zijn we in staat de werkelijkheid met onze praktijk te beïnvloeden. Dat is waarom scholing voor communisten

onmisbaar is. De ervaringen in de praktijk verrijken op hun beurt ons theoretisch begrip van de maatschappelijke verhoudingen. In de praktijk blijkt immers hoe bepaalde houdingen of standpunten uitpakken.

4.3 Propaganda

De CJB poogt in allerlei situaties haar standpunten naar jongeren uit de arbeidersklasse te brengen. **Propaganda is een cruciaal element van onze activiteit als communisten.** Door middel van het verspreiden van propaganda informeren we mensen niet alleen over onze standpunten over een bepaald onderwerp, maar delen we ook onze manier van denken, onze kijk op de wereld. Via propaganda bieden we de arbeidersjeugd inzicht in de actuele ontwikkelingen en ontmaskeren we de misvattingen en illusies die de bourgeoisie bevordert om haar heerschappij in stand te houden. Het verspreiden van propaganda kan ook dienen als basis om mensen te agiteren over een bepaald onderwerp. We gebruiken propaganda vaak om mensen te motiveren aan een actie deel te nemen, of onze activiteiten meer zichtbaarheid te geven. Vaak is het doel een combinatie van deze elementen.

Propaganda wordt vaak als iets negatiefs gezien of geassocieerd met het spreiden van onwaarheden en leugens. Maar propaganda is slechts de verspreiding van de politieke opvattingen en ideologie van een bepaalde klasse. Waar de arbeidersklasse belang heeft bij het verspreiden van opvattingen die inzicht geven in de objectieve werkelijkheid, bevat de propaganda van de bourgeoisie vaak leugens en verdraaiingen van de werkelijkheid, aangezien zij in de eerste plaats is gericht op het in stand houden van de heerschappij van de kapitalistenklasse en van de kapitalistische uitbuiting. Het is daarom essentieel dat wij de klassenbelangen van de arbeidersklasse en de revolutionaire en wetenschappelijke theorie van het communisme propageren in de ideologische sfeer van de klassenstrijd. Dat is cruciaal voor het versterken van het klassenbewustzijn van de werkende klasse.

Het belangrijkste wapen dat we hebben om onze propaganda te verspreiden, is *Manifest* en *Voorwaarts*, respectievelijk de krant van de NCPN en het jongerenmagazine van de CJB. Hierin publiceren de NCPN en CJB hun eigen blik op de actualiteit.

De CJB onderhoudt ook een aanwezigheid op sociale media om haar standpunten onder zoveel mogelijk jongeren uit de arbeidersklasse te verspreiden. **Deze aanwezigheid is een collectieve aangelegenheid van de hele CJB, en wordt dus ook collectief georganiseerd** door middel van de verantwoordelijke commissie onder verantwoordelijkheid van de landelijke leidinggevende organen van de CJB. De CJB streeft ernaar om waar mogelijk haar aanwezigheid op sociale media te versterken, in de eerste plaats op basis van de artikelen die op *Voorwaarts* of *Manifest* worden gepubliceerd, maar waar mogelijk ook door middel van gebruik van allerlei creatief materiaal zoals foto's, video's en nog veel meer. Hierbij moet altijd gekeken worden naar wat de capaciteiten zijn. De inhoud wordt bepaald op basis van onze prioriteiten in het ideologische werk, waarbij het een verlengde vormt van ons werk met *Manifest* en *Voorwaarts*. Uiteraard staat het gebruik van sociale media in dienst van het werk onder de arbeidersjeugd zelf via onze interventie - in levenden lijve - op werkplekken, onderwijsinstellingen, buurten en in de beweging.

In het algemeen is het wenselijk dat de aankondigingen en verslagen van acties gebruikt worden om de partijkrant *Manifest* en het jongerenmagazine *Voorwaarts* te versterken zodat zij hun rol van collectieve organisator kunnen vervullen. Een vergelijkbare rol kunnen de centrale sociale media accounts van de CJB spelen. Deze hebben dan ook prioriteit boven eventuele sociale media kanalen die sommige afdelingen onderhouden. We moeten kritisch

blijMen kijken naar de social mediakanalen en het gebruik ervan, in het bijzonder van afdelingen, en afwegen in hoeverre het aanvullende werk de moeite waard is.

4.4 Voorwaarts en Manifest als onmisbare wapens voor het ideologisch werk

Voorwaarts is als orgaan van het Algemeen Bestuur een belangrijk middel voor het ideologisch werk onder leden van de CJB en jongeren die met de CJB sympathiseren. Met *Voorwaarts* verbinden we actuele gebeurtenissen in Nederland en in de wereld aan activiteiten van de CJB, aan de standpunten van de NCPN en aan de theorie van het marxisme-leninisme. Omdat wij ons baseren op het wetenschappelijk socialisme, is *Voorwaarts* in staat om te onthullen wat de maatschappelijke oorzaken zijn van actuele ontwikkelingen die jongeren aangaan, en hoe allerlei aspecten met elkaar samenhangen. Het biedt jongeren dus inzicht in de ontwikkelingen. ***Voorwaarts speelt dan ook een belangrijke rol in onze propaganda naar buiten toe, maar heeft ook een belangrijke scholende functie voor onze leden.***

Als orgaan van het Partijbestuur van de NCPN, vervult *Manifest* eenzelfde functie. Het lezen van *Voorwaarts* en *Manifest* is belangrijk voor CJB'ers. Maar dit zijn beide ook belangrijke strijdmiddelen die onderdeel zijn van onze politieke activiteit. De verspreiding van *Manifest*, die op papier verschijnt, is een onmisbaar onderdeel van acties van de CJB.

Bovendien vervullen *Manifest* en *Voorwaarts* de rol van collectieve organisator. Het mobiliseert en agiteert jongeren voor acties en evenementen. Het legt verslag van strijdervaringen uit verschillende regio's en sectoren met als doel deze collectief te maken en er lessen uit te trekken. Het is van groot belang dat deze rol van *Manifest* en *Voorwaarts* wordt versterkt. Dit vereist dat afdelingen consequent *Voorwaarts* gebruiken voor het promoten van hun activiteiten, en voor de verslaglegging ervan. Zo worden ervaringen collectief gemaakt en inspireren de leden uit de afdelingen elkaar en brengen ze elkaar op ideeën.

Tevens is het van belang om de redactie te versterken. Redactieleden zijn nu te vaak belast met andere kadertaken, wat de productie van de redactie belemmert en de capaciteit beperkt om op dagelijkse actualiteit in te spelen. Het lukt *Voorwaarts* inhoudelijk wel steeds beter om aan te sluiten bij zaken die actueel zijn voor jongeren, waarbij de inhoud steeds beter wordt bepaald op basis van wat objectief van belang is voor het ideologische werk onder jongeren en waar we collectief prioriteiten aan stellen.

Het is belangrijk dat de redactie beter wordt aangestuurd vanuit het AB, die collectief de verantwoordelijkheid draagt voor de versterking van *Voorwaarts*. Deze versterking van *Voorwaarts* vergt namelijk ook dat *Voorwaarts* beter en systematischer wordt gevoed met artikelen en analyses vanuit de commissies van het AB die zich met specifieke kwesties bezighouden.

Van belang is dat ook afdelingen leden aanmoedigen een Lopend Vuurtje te schrijven, bijvoorbeeld in aanloop naar een activiteit van de afdeling, of na afloop als verslag, of over een onderwerp waar een lid affiniteit mee heeft. Dit bevordert dat meer artikelen op *Voorwaarts* verschijnen over verschillende onderwerpen die jongeren bezighouden. Bovendien is het schrijven van een artikel een zeer scholende ervaring, zeker met sturing vanuit de redactie, afdeling of een commissie.

Het publiceren en verspreiden van *Manifest* en *Voorwaarts* zijn uiteindelijk collectieve aangelegenheden van de hele partij en jongerenbeweging, en het is dus van belang dat steeds meer CJB'ers op hun eigen manier bijdragen aan de productie en verspreiding ervan. Op den duur kunnen daarmee ook de voorwaarden ontstaan voor de uitgave van *Voorwaarts* op papier, wat een belangrijk propaganda- en agitatiemiddel kan zijn voor de arbeidersjeugd en de rol als collectieve organisator versterkt.

5. Organisatie en versterken van de slagvaardigheid van de CJB

5.1 Opbouw van afdelingen daar waar arbeidersjeugd werkt, studeert en naar school gaat

De CJB wil als communistische organisatie gericht interveniëren in de arbeidersjeugd. Het is immers de arbeidersklasse die de strijd voor de omverwerping van het kapitalisme en de opbouw van het socialisme consequent kan voeren. Onze rol als jonge communisten is om klassenbewustzijn en de oriëntatie op het socialisme-communisme in te brengen bij de arbeidersjeugd. Om dit te kunnen doen, moeten we aanwezig zijn op de werkplekken, onderwijsinstellingen en in de wijken. Dat is immers waar de arbeidersjeugd de dag doorbrengt, waar zij de kapitalistische uitbuiting en het afbraakbeleid, of de gevolgen ervan in het onderwijs of in de woonomgeving, ervaart. Dat is waar de arbeidersjeugd zich met de collega's, medestudenten of burens kan verenigen en organiseren in de strijd op basis van de gedeelde belangen als klasse. Hoe belangrijk het ook is om de strijd te voeren 'op straat', op algemene protestacties en in de sociale beweging, het is uiteindelijk op de werkplekken, de onderwijsinstellingen en in buurten waar we als communisten moeten wortelen om de arbeidersjeugd daadwerkelijk massaal te kunnen betrekken in de strijd en klassenbewustzijn op te bouwen. Aan de basis, op de werkplekken, onderwijsinstellingen en in buurten, moeten we dus consistent politiek werk ontwikkelen. Alleen de machtsopbouw aan de basis zal de strijd 'op straat' en in de beweging versterken.

In de komende jaren zal de CJB deze ontwikkeling ook organisatorisch moeten vormgeven, door afdelingen te stichten op onderwijsinstellingen, zoals scholen en universiteiten, en bedrijven, ook basisorganisaties of cellen genoemd.

Vooralsnog is de CJB georganiseerd op basis van afdelingen die zijn georganiseerd in een geografisch gebied zoals een stad of regio. In deze afdelingen werken leden met verschillende achtergronden, zoals schoolgaand, studerend of werkend, samen in een bepaalde regio. De regionale afdelingen vormen nu de basis waarin het georganiseerde leven plaatsvindt. Hier worden scholingen gegeven, worden politieke activiteiten ontwikkeld en worden leden begeleid in hun politieke werk. De regionale afdelingen zijn voornamelijk actief in de grote steden.

Het streven is om afdelingen te vormen op onderwijsinstellingen en werkplekken, eventueel ook buurten. Zo'n afdeling aan de basis is een groep leden die werkzaam zijn bij hetzelfde bedrijf of op dezelfde onderwijsinstelling (in een later stadium per faculteit of zelfs opleiding). Deze afdelingen ontwikkelen zelf politiek werk binnen hun bedrijf of opleiding, en zijn verantwoordelijk voor het organiseren van de jeugd op de plaatsen waar zij werken en studeren, door middel van acties, politiek werk en discussie op

basis van het marxisme-leninisme en volgens de organisatorische principes van het democratisch centralisme.

De afdeling aan de basis vormt de kern van de communistische partij en jongerenorganisatie. Werkplekken, scholen en universiteiten zijn de plaatsen waar de klassenstrijd dagelijks plaatsvindt. Het is de verantwoordelijkheid van de afdelingen van de CJB om leiding te nemen in deze strijd en daarvan de voorhoede te vormen. De leden van de CJB moeten bekend zijn met de situatie op hun school of werkplek, zodat ze hun medestudenten of collega's kunnen organiseren in de klassenstrijd in hun eigen omgeving.

De afdeling verricht aan de basis breed politiek werk, dat elke uitdrukking van de klassenstrijd op de werkplek of onderwijsinstelling omvat. Dus de afdeling voert aan de basis ook de vredesstrijd, de strijd tegen racisme en andere vormen discriminatie, voor vrouwenemancipatie, strijd tegen fascisme etc. Afdelingen aan de basis houden zich niet enkel bezig met de directe 'economische' strijd van de werkers, studenten of scholieren op die plek.

Door de groei van de CJB is het mogelijk om deze belangrijke stap te zetten in de organisatorische ontwikkeling van onze organisatie. **De strategie voor de afdelingsopbouw moet er komende jaren op gericht zijn dat afdelingen die op het niveau van een provincie georganiseerd zijn, groeien tot ze opgesplitst kunnen worden in afdelingen die per stad (en omliggende omgeving) georganiseerd zijn, terwijl afdelingen die op het niveau van een stad zijn georganiseerd, zich richten op de oprichting van afdelingen op het niveau van onderwijsinstellingen en werkplekken.**

Basisorganisaties zijn van groot belang in de communistische beweging. Onder het kapitalisme vormen deze afdelingen aan de basis strijdorganisaties voor de arbeidersklasse. Maar onder revolutionaire omstandigheden vormen ze ook een embryonale vorm van arbeidersmacht. Onder het socialisme willen wij een maatschappij vormen waar de macht in de handen van de werkende klasse ligt. De werkers zullen dan via algemene vergaderingen op hun werkplek hun vertegenwoordigers kiezen en ter verantwoording roepen, de kwesties waar ze tegenaan lopen bespreken, besluiten nemen en de uitvoering ervan controleren. Op deze manier kan de werkende klasse leiding geven aan de ontwikkelingen binnen de maatschappij. Dit vereist dat de arbeidersklasse georganiseerd is op elke werkplek, onderwijsinstelling of buurt.

Door aan de basis georganiseerd te zijn, zijn we beter in staat om doelgericht en consequenter politiek werk te doen op onze werkplek, universiteit, school of buurt. Het stelt ons in staat om te wortelen in de arbeidersklasse, de massa's te onttrekken uit de invloed van burgerlijke en opportunistische krachten, en ze te mobiliseren in de strijd. Alleen op deze manier kan de CJB daadwerkelijk de voorhoede van de arbeidersjeugd vormen. Met voorhoede doelen we op de meest gevorderde en toegewijde leden van het proletariaat, die zich richten op het uitvoeren van revolutionaire activiteiten.

De activiteiten van de afdelingen aan de basis ontwikkelen zich parallel met algemenere politieke activiteiten die op het niveau van steden of regio's worden georganiseerd. Die activiteit zal worden gecoördineerd vanuit de geografisch georganiseerde afdelingen of vanuit districten, die als schakel functioneren tussen de basis en de landelijke leidinggevende organen. De afdelingen aan de basis moeten echter niet gezien worden als enkel uitvoerende organen. Het is juist van groot belang dat daarin de politieke discussie

plaatsvindt en gerelateerd wordt aan de praktijk en de concrete situatie op iedere werkplek of onderwijsinstelling en de strijd die daar wordt ontwikkeld. De basisorganisaties vormen het kloppend hart van de CJB die onze organisatie voedt met de energie van de jeugd.

Hoewel we kunnen steunen op de ervaringen van oudere kameraden uit het verleden en van onze zusterorganisaties in het buitenland die basisorganisaties hebben, hebben we als CJB geen recente ervaring met de opbouwen van afdelingen in bedrijven en onderwijsinstellingen. Het zal voor de CJB dus de komende tijd ook een kwestie van experimenteren zijn met verschillende vormen, om te bepalen welke het beste past en onder welke voorwaarden. Dit vraagt om flexibiliteit, tactisch inzicht en doorzettingsvermogen van de organisatie. Maar het belooft een groter vermogen om effectief deel te nemen aan de beweging.

De uitdagingen die komen kijken bij de opbouw van afdelingen op werkplekken en onderwijsinstellingen zijn groot. Die zullen we echter strijdbaar en met revolutionair geduld moeten overwinnen. Een voor de hand liggende uitdaging is het feit dat scholieren en studenten na een paar jaar afstuderen. Het in stand houden van een afdeling op een onderwijsinstelling zal ledenwerving hoger op de agenda van ons dagelijkse politieke werk zetten, en zal dus grotere eisen stellen aan onze leden, die hun slagkracht steeds meer moeten gaan verbeteren om zich effectief te wortelen onder de studenten en manieren te vinden om zichzelf zichtbaarder te maken onder hun medestudenten op de onderwijsinstelling en in de studentenbeweging, de studentenvakbonden, studieverenigingen en medezeggenschapsorganen.

De afdelingen aan de basis functioneren vanzelfsprekend op basis van collectief gestelde doelstellingen, strategie en prioriteiten. Deze verbinden de algemene lijn en strijdpunten met de specifieke wensen en behoeften van elke school, universiteit, werkplek, enz. Ze signaleren de specifieke problemen die spelen, de kwesties waar collega's of medestudenten zich zorgen om maken en bevorderen relevante strijdpunten. Daarbij brengen we ook onze analyses en standpunten in, om bij te dragen aan de ontwikkeling van het klassenbewustzijn van de jeugd onder het kapitalisme. Bovendien brengen we het perspectief op het socialisme in de beweging.

Komende jaren zullen we stappen moeten maken in deze richting. Alleen via de opbouw van de CJB aan de basis kunnen we werkelijk als voorhoede voorop lopen in de beweging, kan de CJB de erkenning krijgen onder de arbeidersjeugd als de organisatie die opkomt voor haar belangen, en kunnen we daadwerkelijk het vermogen ontwikkelen om jongeren uit de arbeidersklasse te organiseren. Tegelijkertijd kunnen we in onze strijd het alternatief, het socialisme-communisme, promoten onder alle jongeren die willen strijden voor een betere maatschappij.

5.2 Kadervorming

Kadervorming is een belangrijke voorwaarde voor de opbouw van sterke afdelingen in de plekken waar de jeugd werkt en studeert en algemener de versterking van de CJB. Kadervorming is het proces van nieuwe leden opleiden tot communisten, tot leden die een verantwoordelijke positie in kunnen nemen in de CJB en in de strijd van de arbeidersjeugd, die in staat hun persoonlijke politieke werk in het kader van onze collectieve activiteit te plaatsen en te handelen op basis van het democratisch centralisme. Het vereist scholing en de ontwikkeling van politiek inzicht, evenals organisatorische vaardigheden.

De afdelingsopbouw en de vorming van kaderleden zijn nauw aan elkaar verbonden. Enerzijds speelt het ideologische, politieke en organisatorische niveau van de kaderleden in een afdeling een grote rol in de daadkrachtigheid van een afdeling en haar vermogen om goed te interveniëren in de omgeving waar zij actief is. Dit is echter niet een eenzijdige relatie, want anderzijds geeft een afdeling die meer activiteiten ontplooit haar leden vaker de kans om zich in de praktijk te beproeven, te leren en zich te ontwikkelen tot communisten.

Kadervorming staat niet alleen in dialectisch verband met de afdelingsopbouw, maar ook met de versterking van commissies en de landelijke leidinggevende organen. Om stappen te maken in de groei van de CJB, in kwantiteit en kwaliteit, is het van belang dat we komende jaren veel meer leden opleiden tot kaderleden. Dit is iets waar afdelingen, maar ook commissies en leidinggevende organen, bewust mee bezig moeten zijn.

Om beter te begrijpen hoe we kadervorming kunnen bevorderen en dit kunnen toepassen op onze concrete situatie, moeten we kijken naar diverse componenten van een gestaald kaderlid. We bekijken deze componenten eerst los van elkaar.

Aan de ene kant betreft kadervorming de ontwikkeling van praktische en organisatorische capaciteiten van leden. Een kaderlid heeft het vermogen om verantwoordelijkheid te tonen, taken tijdig en zelfstandig - maar wel in het kader van de collectieve doelstellingen en prioriteiten - op te pakken, en taken aan anderen te delegeren en hen daarin te begeleiden. Dit betreft ook het vermogen om contact te leggen met anderen en goed te kunnen communiceren, om ideeën en inzichten over te brengen.

Aan de andere kant betreft kadervorming de ontwikkeling van het ideologische en politieke inzicht. Kennis van de wetenschappelijke theorie van het marxisme-leninisme, van de dialectisch en historisch materialistische filosofie en methode, de marxistische politieke economie en de revolutionaire strategie zijn essentieel.

Echter, wat kenmerkend is aan een kaderlid is niet de kracht in het ene of het andere aspect, maar juist de correcte verhouding en de constante wisselwerking tussen deze aspecten. Het correct samenbrengen van de theorie en de praktijk kan alleen gedaan worden wanneer beide aspecten goed worden begrepen en deze aspecten kunnen alleen worden begrepen wanneer ze worden samengebracht. De theorie komt niet uit de lucht vallen, maar is gevormd op basis van de wetenschappelijke en kritische beoordeling van de praktijk. Tegelijkertijd kunnen we alleen echt stappen zetten in ons praktische werk als we niet blindelings handelen en achter de beweging aanlopen, maar handelen op basis van een wetenschappelijk uitgewerkte theorie en strategie.

Uiteraard is het logisch dat elke persoon diens voorkeuren en talenten heeft, en ook juist punten die iemand moeilijker vindt. Toch kunnen theorie en praktijk in geen situatie los van elkaar worden gezien. In de boeken kan men de begrippen en hun definities uit de theorie leren. Maar echt inzicht in de theorie vereist om daarmee ook praktisch aan de slag te gaan en ervaring op te doen. In praktijk zal blijken wat echt begrepen is, wat niet, en wat misschien verder onderzocht moet worden.

Kadervorming vereist dus enerzijds dat leden in contact worden gebracht met de theorie van het marxisme-leninisme, met de geschiedenis van de internationale communistische beweging, de arbeidersbeweging en de lessen die we daaruit trekken, met progressieve

literatuur. Hier spelen scholingen die vanuit het AB of de partij worden georganiseerd, leesgroepen waarin de klassiekers worden gelezen en publicaties in *Manifest* en *Voorwaarts* een belangrijke rol in.

Maar tegelijkertijd vereist kadervorming ook ervaring uit de praktijk, strijdervaring. Het organiseren van acties, flyeren en met jongeren in de omgeving praten, deelnemen aan een actiecomité en andere ervaringen zijn zeer belangrijk voor leden om zich te vormen tot communisten. Dit betreft ook het verrichten van functies binnen de CJB. Van het voorbereiden van een agendapunt voor een vergadering of een andere taak in de afdeling tot aan deelname van het afdelingsbestuur of een commissie.

Daarbij is het belangrijk dat taken dus worden gedelegeerd aan leden, maar dat delegeren moet zeker de eerste keren altijd gepaard gaan met goed begeleiden. Het is dus niet zo dat delegeren direct de werklast verlaagd. In tegendeel, **delegeren is in eerste instantie juist iets wat juist meer tijd kost, en het resultaat is misschien minder. Toch is dat belangrijk, want op de lange termijn is dit de enige weg om nieuwe kaderleden te creëren.**

Het afdelingsbestuur heeft een zeer belangrijke rol om zowel de theoretische als de praktische ontwikkeling van leden te bevorderen. De ontwikkeling van de leden van een afdeling dient regelmatig op de agenda te staan van afdelingsbesturen. De CJB is een leerschool voor communisten. Lid worden is een eerste en belangrijke stap, maar overtuigd zijn van het communisme is nog niet hetzelfde als communist zijn.

5.3 Strijd beter koppelen met het ideologisch werk

In het algemeen geldt dat de CJB in staat is correcte analyses te publiceren en tegelijkertijd is de CJB ook in staat om activiteiten te organiseren. Maar de afdelingsopbouw en de daarbij horende kadervorming loopt achter. Dat heeft o.a. te maken met een gebrek aan scholing, maar ook dat de analyses die worden gemaakt onvoldoende worden gebruikt door de afdelingen om activiteiten te ontplooiën, of dit nu is in de vorm van een activiteit van een afdeling of door individuele leden op hun eigen werkplek, universiteit, school of buurt. Ook worden de politieke besluiten van het afgelopen congres onvoldoende gebruikt om de prioriteiten van afdelingen en individuele leden te bepalen, of worden alleen onderdelen selectief gebruikt in plaats van dat deze in zijn geheel fungeren als leidende draad in de activiteiten.

Om komende tijd stappen te zetten in de afdelingsopbouw, kadervorming en de versterking van de CJB als geheel, **is het van belang dat de strijd beter wordt gekoppeld aan het ideologisch werk.** De dialectische verhouding tussen het praktische werk en het ideologische werk is een fundamenteel aspect van een communistische organisatie. De revolutionaire praktijk van de CJB wordt geleid door revolutionaire theorie, en vervolgens wordt onze theorie verrijkt met de ervaringen uit de praktijk. Op elk niveau van de organisatie is het dus belangrijk om een koppeling te maken met het ideologische werk en de ideologische werkzaamheden aan te passen aan de lessen uit de praktijk.

Bij onze interventies - of we nu gaan flyeren, aan een demonstratie deelnemen of een filmavond organiseren - is het van essentieel belang dat we goed begrijpen wat de inhoud is van onze interventie.

Als we zelf iets organiseren, is het van belang dat we collectief goed begrijpen waarom we dit organiseren, waarom het van belang is voor de arbeidersjeugd en

hoe het past in onze strategie. Dit is ook nodig om het belang van bepaalde acties of strijd te begrijpen en zo ons vermogen tot mobilisatie te vergroten. Het is van belang dat we collectief begrijpen wat onze boodschap precies is. We willen op onze acties en evenementen immers juist het gesprek aangaan met mensen buiten onze organisatie, en daarom moeten we dus in staat zijn om onze standpunten uit te leggen en te verdedigen.

Wanneer we aanwezig zijn bij acties die anderen organiseren, is het belangrijk dat we de invloed van burgerlijke en opportunistische krachten doorgronden, evenals de uitdrukking daarvan in de inhoud en vorm van de actie. Onze kritiek moet onder de leden duidelijk zijn, zodat ze ook bewapend zijn tegen de invloed van de burgerlijke ideologie en het opportunisme in de beweging en beter in staat zijn onze standpunten in te brengen. Onze kritiek doet niets af aan onze solidariteit of het belang dat we ergens aan hechten. In tegendeel, het is juist gericht op het versterken van de beweging op een klassengeoriënteerde lijn.

Het idee dat we als communisten per definitie bij elke actie aanwezig zijn omdat we communisten zijn, moet worden bestreden. Als communisten is het zeker niet onze intentie om blindelings achter allerlei (veelal burgerlijke) bewegingen en acties aan te lopen. **Onze taak als voorhoede is om het klassenbewustzijn onder de arbeidersjeugd te bevorderen en zoveel mogelijk de strijd te leiden. In bewegingen waar we nog niet een leidinggevende rol hebben, is onze rol gericht op het inbrengen van een klassengeoriënteerde lijn in de beweging.** Daarom werken we veelal met onze eigen flyer, met ons eigen verhaal en onze eigen standpunten.

Bij elke actie moet er een grondige analyse zijn van de problematiek en hoe wij als jonge communisten kunnen interveniëren. Zo kunnen we beter afwegen of we wel of niet werken met een flyer van een organisatie of actiecomité of met een eigen flyer, of we onze eigen vlaggen of borden meenemen, of we ons eigen blok vormen enz.

Even belangrijk is dat we goed afwegen wanneer we niet aan een actie deelnemen, ofwel omdat de inhoud van de eisen of de politieke context waarin ze worden gesteld te ver staat van onze standpunten, of omdat we niet de capaciteit hebben om deel te nemen. We beschikken als organisatie over een beperkt aantal mensen en middelen, dus het is belangrijk dat we ook prioriteiten stellen. Dit vraagt om een versterking van onze analyse en begrip van de materiële omstandigheden. Hiermee zorgen we ervoor dat we niet blindelings achter acties of bewegingen aanlopen, maar dat onze interventies gebaseerd zijn op een gedegen analyse, zodat we de juiste prioriteiten kunnen stellen. Op deze manier kunnen we tactisch kijken naar acties en begrijpen hoe ze passen in onze strijd, onze strategie, en uiteindelijk in de strijd voor het socialisme in Nederland. Dan kunnen we onze keuzes en redeneringen ook duidelijk maken.

Na afloop van een actie is het van belang dat wij als CJB lessen trekken uit de praktijk. In de diverse acties die we ondernemen, zullen we zowel successen behalen als tegenslagen ervaren. Dit biedt ons de kans om de situatie te analyseren en onze aanpak te verbeteren. Hierbij is het cruciaal dat we niet slechts op mechanische wijze naar positieve en negatieve aspecten kijken, maar op een dialectische manier. Dit betekent dat we de situatie volledig analyseren en de politieke redenen achter onze successen en tegenslagen achterhalen.

Ook bij ogenschijnlijk simpele organisatorische kwesties, moeten we de achterliggende politieke redenen achterhalen. Als bijvoorbeeld een flyer te laat is afgemaakt, kan dat liggen

aan tijdgebrek. De politieke vraag is of dan de juiste prioriteiten zijn gesteld en of er een juiste en realistische taakverdeling en planning is gemaakt. Of misschien liep degene die het oppakte vast bij het schrijven. Politiek kan dat betekenen dat er misschien op bepaalde kwesties scholing nodig is of betere begeleiding vanuit leidinggevende organen. Enkel zo kunnen we onze theoretische basis versterken en onze praktische interventies optimaliseren. Dankzij onze dialectische methode en het toepassen van zowel kritiek als zelfkritiek zijn we in staat dit te bereiken.

Naast de landelijke leidinggevende organen, spelen de afdelingssecretarissen en -besturen een belangrijke rol in het verbeteren van de dialectiek tussen theorie en praktijk. Op de afdelingsvergadering is het belangrijk dat het bespreken van onze deelname aan een actie op politieke wijze wordt ingeleid, waarbij het belang ervan maar ook onze analyse en standpunten naar voren komen, evenals onze kritiek op de invloed van burgerlijke en opportunistische krachten wanneer het bredere acties betreft. Datzelfde geldt voor de evaluatie, de kritiek en zelfkritiek. Het is goed als de aanwezigen delen wat ze ervan vonden, maar nog beter als het afdelingsbestuur dit van tevoren alvast voorbereidt en politiek inleidt, zodat de discussie wordt aangewakkerd. Maar ook tijdens acties is het goed als afdelingsbesturen attent zijn. Dat ze met leden - zeker nieuwe leden - in gesprek gaan en duiding geven over wat er gebeurt.

Een andere manier om de koppeling tussen praktijk en theorie te verbeteren, en daarbij dit proces ook collectief te maken, is gebruikmaken van *Manifest* en *Voorwaarts*. Vooral bij grotere acties en evenementen, kunnen afdelingen in aanloop daar naartoe een artikel schrijven waarin mensen alvast worden warm gemaakt voor de actie. Maar ook na afloop van acties of evenementen kunnen afdelingen een verslag plaatsen. Hieraan verbonden is dat *Manifest* en *Voorwaarts* door afdelingen en leden ook regelmatig gelezen worden om van elkaar te leren en geïnspireerd te raken. Op deze manier vervullen *Manifest* en *Voorwaarts* een centrale rol in het verbinden van theorie en praktijk.

5.4 Versterking van de leidinggevende organen

Het versterken van leidinggevende organen is een essentieel onderdeel van de versterking van de CJB als geheel. De leidinggevende organen, van het bestuur van de afdelingen tot het landelijk bestuur, spelen immers een belangrijke rol in het uitwerken van onze politieke koers en onze politieke activiteit op basis van de besluiten van het Congres, maar ook in het bevorderen van de afdelingsopbouw, kadervorming, scholing en alle andere organisatorische, politieke en ideologische aspecten van ons werk.

Zeker onder afdelingsbesturen is van belang dat scholing en het ideologische werk in het algemeen wordt versterkt, zodat ze beter in staat zijn leiding te geven aan de afdeling en het praktische werk te koppelen aan de theorie.

Ook de versterking van het Algemeen Bestuur is noodzakelijk, zodat deze onder leiding van de partij richting kan geven aan de CJB, de partijlijn kan concretiseren voor de jeugd, creatieve benaderingen kan vinden om afdelingsopbouw te stimuleren, leiding kan geven aan de eerste stappen in het oprichten van afdelingen op bedrijven en onderwijsinstellingen, en de jeugd mobiliseren voor de strijd voor het socialisme.

In de landelijke leiding moet het probleem worden aangepakt van de chronische overbelasting van bestuursleden. Belangrijk is dat de landelijke leidinggevende organen beter prioriteiten stellen en afwegen wat wel en wat niet wordt gedaan. We moeten steeds

uitgaan van de materiële omstandigheden, de mogelijkheden die we op dat moment hebben met de gegeven capaciteiten. Daarbij moeten we beseffen dat we als organisatie voornamelijk volledig steunen op vrijwilligers die zich inzetten naast hun werk en/of studie. In aanloop naar het 11e Congres is het belangrijk dat de stappen die worden gezet in de kwantitatieve versterking van de landelijke leiding worden doorgezet.

De aansturing van de commissies vanuit het Algemeen Bestuur moet aanzienlijk worden verbeterd. Dit betreft zowel de politiek-ideologische begeleiding aan de commissies, als de praktische ondersteuning. Van belang is dat het AB commissies helpt om een betere balans te vinden tussen ideologische en praktisch werk. Het is dus van belang dat er een goede balans wordt gevonden in het ontwikkelen van een politieke lijn die aansluit bij onze strategie en het organiseren van acties. Dit vereist weloverwogen keuzes bij het stellen van prioriteiten, maar ook dat commissies zich niet laten leiden door de waan van de dag waardoor belangrijke lange termijn taken, zoals de uitwerking van theoretische vraagstukken, op de achtergrond raakt.

Met de groei die we als organisatie doormaken en de ervaringen die we collectief op doen, is het ook belangrijk dat we de wijze waarop leiding wordt gegeven door de leidinggevende organen, van afdelingsbesturen tot aan het landelijk bestuur, verbeteren. **Het uitgangspunt is dat leiding wordt gegeven op basis van politiek inzicht en de creatieve toepassing van de marxistisch-leninistische theorie onder de actuele materiële omstandigheden, waarbij we formalisme bestrijden.**

Formalisme is het prioriteren van vorm boven inhoud en kan zich in de organisatie uiten in een houding waarin activiteiten simpelweg worden uitgevoerd op basis van formele regels in plaats van politiek inzicht. Zo'n werkwijze is onwenselijk, want het is juist een fundamenteel aspect van een communistische organisatie en het democratisch centralisme dat onze activiteit altijd gebaseerd is op het politieke besef over waarom we iets op een bepaalde manier gaan aanpakken, dus niet het blindelings uitvoeren wat van hogerhand besloten is.

Het voorkomen van formalisme hangt nauw samen met de dialectiek tussen theorie en praktijk en de versterking van de koppeling van het praktische werk met het ideologische werk. Het is belangrijk dat bij het leidinggeven altijd de politieke overwegingen achter de besluiten goed worden gecommuniceerd, en dat de besluiten worden gecorrigeerd op basis van de terugkoppeling of kritiek van onderop en hoe iets uitpakt in de praktijk.

Hoewel dit in het algemeen goed gaat, is verbetering mogelijk. Belangrijkste knelpunten zijn een gebrek aan scholing (vooral onder het middenkader) waardoor het onvoldoende lukt om de politieke overwegingen te doorgronden en/of uit te leggen, of een gebrek aan tijd door overbelasting, waardoor het soms onvoldoende lukt besluiten adequaat en op scholende wijze toe te lichten en indien nodig tijdig aan te passen.

5.5 Financiën verder verbeteren

De strijd voor de opbouw van de CJB vereist ook de financiële versterking van de CJB en partij. Financiële middelen zijn immers een vereiste voor onze activiteiten. Propagandamateriaal waarmee we onze boodschap onder jongeren verspreiden, zoals flyers maar ook posters, banners of vlaggen, moet gedrukt of geprint worden. Er zit meestal een prijskaartje aan ruimtes die we gebruiken voor publieke bijeenkomsten, interne vergaderingen, conferenties of congressen. Er zijn kosten verbonden aan technische middelen die we nodig hebben, van megafoons voor demonstraties tot computers voor de

administratie. We maken kosten voor het produceren van scholingsmateriaal. Er zijn kosten verbonden aan de reizen en deelname aan internationale activiteiten van zusterorganisaties of internationale bijeenkomsten van communistische jongerenorganisaties, waar de CJB als onderdeel van de internationale communistische beweging aan deelneemt. Via het internationaal werk wisselen we ervaringen, kennis en standpunten uit met zusterorganisaties over de ontwikkelingen in de wereld en het internationaal werk levert een belangrijke bijdrage aan kadervorming. Op langere termijn zullen middelen nodig zijn om *Voorwaarts* weer regelmatig in papieren vorm uit te geven, zodat we daar veel beter en breder mee kunnen werken onder jongeren, en om bepaalde kaderleden vrij te stellen voor CJB-taken.

Het is dus helder dat de strijd voor de financiële versterking van de CJB een vereiste is voor de verdere groei van de CJB. Ook de financiële steun voor de partij, als politieke organisatie van de arbeidersklasse, is van groot belang. De partij bekostigt overigens veel zaken waar de CJB gebruik van maakt.

De partij en CJB worden niet, zoals sommige burgerlijke politieke organisaties, gesubsidieerd door rijke individuen, bedrijven of instellingen. We steunen financieel op de arbeidersklasse, op onze leden en sympathisanten die ieder naar draagkracht hun steentje bijdragen. Zelfs veel leden en sympathisanten die moeilijk rondkomen en het nauwelijks kunnen missen, doneren en maken zo mogelijk dat de CJB en NCPN voor hun belangen kunnen opkomen en de strijd kunnen aanvoeren voor een betere toekomst. Naast inkomsten uit ledencontributie, donaties en campagnes, kunnen structurele donaties van leden en sympathisanten die zich dat kunnen veroorloven bijdragen aan het versterken van de partij en CJB.

Om de financiële versterking van de CJB te bevorderen, is het belangrijk dat we bij het organiseren van activiteiten collectief een goed beeld hebben van het financiële plaatje dat eraan verbonden is. Op afdelingsniveau moeten donaties voor de bekostiging van activiteiten verder worden gestimuleerd, ook als er budget voor is. Ook sympathisanten die op activiteiten afkomen, moeten we systematischer aansporen te doneren. Dat is ook een politieke kwestie, want de donatie, hoe klein ook, is een uiting van steun. Een sympathisant die besluit een bedrag, dat diegene ook aan andere persoonlijke behoeften had kunnen besteden, te doneren aan de collectieve strijd, is een belangrijke stap in het klassenbewustzijn. **De financiële versterking van de CJB moet dus een integraal onderdeel gaan vormen van elke politieke activiteit.**

Bijzondere aandacht verdienen de financiële campagnes die tweemaal per jaar worden georganiseerd door de partij en incidenteel ook door de CJB. Tijdens die campagnes volstaat het niet om een donatieoproep te doen onder leden en sympathisanten. Bij financiële campagnes kijken afdelingen naar mogelijkheden om hier aan bij te dragen. Ze dienen bewust en collectief een plan uit te stippelen in elke afdeling om in de periode van een financiële campagne middelen binnen te halen. Naar de capaciteiten en omstandigheden van leden en sympathisanten kunnen zij bijvoorbeeld extra uren op werk draaien om te kunnen doneren of 'rode werkdagen', waarbij een dagloon wordt gedoneerd. Zulke initiatieven kwamen de afgelopen jaren soms voor, maar dit moeten we gezamenlijker vormgeven, om de kameraadschap en het politieke bewustzijn dat verbonden is aan de persoonlijke financiële bijdrage die eenieder levert te versterken. **Door de financiële campagnes collectief, georganiseerd en planmatig aan te pakken binnen elke afdeling, kunnen we de financiële campagnes tot een groter succes maken.**

Zowel tijdens de financiële campagnes als bij elke activiteit, is het van belang dat we collectief onder de leden en sympathisanten een sterker bewustzijn creëren van het belang van de strijd voor de financiële versterking van de partij en CJB. Zo kunnen we komende jaren aanzienlijke sprongen maken in het verbeteren van de materiële voorwaarden voor de groei van de partij en de CJB.

6. Wortelen onder de arbeidersjeugd, met de CJB als voorhoede in de strijd voor onze rechten en toekomst

6.1 Bedrijven- en vakbondswerk onder jonge werkers

Op het moment zijn er verschillende CJB'ers die op hun werk posities hebben kunnen bemachtigen in bedrijfsledengroepen (kadergroepen) van een vakbond of ondernemingsraad. Ook hebben meerdere CJB-afdelingen stakingen bezocht en daar hun steun uitgesproken. Dit is het resultaat van het werk dat de afgelopen periode is gedaan samen met de NCPN, gericht op het begeleiden van individuele leden en het opzetten van scholingen gericht op bedrijven- en vakbondswerk. Dat werk moet worden voortgezet.

In het algemeen geldt echter dat de CJB er nog niet in slaagt om op alle werkplekken waar leden aanwezig zijn te interveniëren, en al helemaal niet om daar politieke activiteit te ontplooien. Dit heeft te maken met allerlei factoren die dit werk bemoeilijken, zoals dat leden vaak ergens werken waar we nog niet meerdere leden hebben die samen kunnen optrekken, of moeite hebben met wortelen op de werkplek door flexibilisering, thuiswerken etc. Door hier politieke prioriteit aan te geven, zullen we ervaring opdoen, dit collectief maken en het zo makkelijker maken voor nieuwe kameraden. Een belangrijke factor waar we in eerste instantie hard aan moeten werken is het gebrek aan scholing en begrip over de revolutionaire strategie binnen de afdelingen.

De komende tijd is het van belang dat meer werkende CJB'ers activiteiten ontplooien op hun werkplek. Alleen wanneer communisten zijn geworteld op hun werkplek en ze genoeg banden hebben opgebouwd met hun omgeving kunnen ze erin slagen om de rol van voorhoede te spelen.

Van belang is dat elk lid beter begrijpt wat diens taken zijn op de werkplek. Namelijk het opbouwen van contacten en banden met collega's en dit combineren met vakbondswerk maar ook politiek werk. Doel is het klassenbewustzijn op de werkplek te bevorderen, zodat collega's georganiseerd kunnen worden in de vakbond, betrokken kunnen raken bij de klassenstrijd en kunnen gaan sympathiseren met de CJB. Dat is zeker geen makkelijke opgave. Het vereist langdurige dagelijkse inspanning, via het voeren van discussies en natuurlijk het betrekken van collega's bij de klassenstrijd.

Hierin is het belangrijk een goede wisselwerking te vinden tussen bedrijvenwerk en vakbondswerk. Het kan verleidelijk zijn om het alleen maar te houden bij politieke discussies met enkele directe collega's die daar open voor staan, of juist in een bubbel met alleen andere vakbondsleden enkel vakbondswerk te verrichten. De rol van de communisten is echter juist om manieren te vinden om dit werk te combineren, om deze werelden steeds meer bij elkaar te halen en om op die manier niet alleen het klassenbewustzijn te bevorderen, maar op den duur ook het politieke, communistische bewustzijn. We doen dit

door als communisten op te treden op de werkplek, door constant waakzaam te zijn voor problemen waar collega's mee zitten en de link proberen te maken met de georganiseerde arbeidersbeweging.

Belangrijk is dat de politieke activiteit op de werkplek zich niet beperkt tot economische eisen. Over alle maatschappelijke kwesties die de werkers bezighouden moeten we onze visie inbrengen en de discussie aangaan. Dit doen we met een open en collegiale houding, waarbij het belangrijk is om uit te leggen en inzicht te bieden, maar ook om te luisteren en aan te voelen wat iedere persoon bezighoudt. Daarbij dienen we als communisten zeker niet gedemotiveerd te raken van het lage klassenbewustzijn of zelfs reactionaire opvattingen die leven onder een groot deel van de werkende klasse. Het is juist onze taak om daar verandering in te brengen.

De afdeling kan hierin een ondersteunende rol spelen. Ook *Manifest* en *Voorwaarts* zijn belangrijke wapens die leden op den duur kunnen gebruiken bij hun politieke werk onder collega's die daar open voor staan. Maar ook voor de leden zelf is *Voorwaarts* een belangrijk middel om ervaringen uit bedrijvenwerk en vakbondsstrijd collectief te maken en van elkaar te leren. Het is begrijpelijk als veel leden in het begin nog aarzelende stappen nemen of zelfs niet weten waar ze moeten beginnen. Echter is het bedrijvenwerk van cruciaal belang en mag het niet genegeerd of terzijde worden geschoven. Een afdeling, ook als die niet op het niveau van het bedrijf georganiseerd is, kan en moet steun en begeleiding bieden aan de activiteiten van leden op hun werk, en het is van belang dat het AB de afdelingen hierin begeleidt. Op hun beurt moeten leden deze steun ook opzoeken en hun ervaringen delen.

Binnen de vakbeweging pogen communisten zo veel mogelijk aanwezig te zijn in bedrijfsledengroepen als die er zijn. **De vakbondsstrijd staat voor ons dus in het verlengde van het bedrijvenwerk.** Het heeft geen zin om posities in de vakbond te zoeken en ons te verliezen in de vakbondsbureaucratie, als dit niet is gestoeld op steun vanuit onze collega's op de werkplek.

Binnen de vakbond strijden we tegen alle reformistische houdingen, tegen alle houdingen die ervan uitgaan dat het mogelijk is om meer dan een tijdelijk compromis te sluiten tussen de arbeidersklassen en de burgerij. De reformistische houding binnen de vakbonden is vaak gelinkt aan het omvormen van de vakbond in meer en meer een dienstverlener in plaats van een strijdorganisatie van de arbeidersklasse, en dit gaat gepaard met het steeds meer macht geven aan de werkorganisatie in plaats van de leden zelf, onder het mom van professionalisering. Alleen door op onze eigen werkplek de rol van de voorhoede in te nemen onder de arbeidersklasse, hebben we de kracht om in de vakbond zelf effectief te interveniëren en de reformistische stroming terug te dringen.

Van belang is echter dat bedrijvenwerk zich niet alleen richt op de vakbondsstrijd, al ligt daar wel de prioriteit. We proberen onze collega's waar dat mogelijk is ook te mobiliseren voor acties op andere maatschappelijke kwesties, zoals oorlog, discriminatie, aantasting van de natuur etc. Daarbij proberen we die kwesties ook te koppelen aan de problemen en uitdagingen die spelen op elke werkplek en de actualiteit. De verklaringen die de partij of CJB uitbrengen n.a.v. actuele ontwikkelingen kunnen daar handvatten voor bieden, evenals de flyers die we produceren om op te roepen voor acties en herdenkingen.

Ons doel voor de lange termijn is het organiseren van collega's in de CJB en vormen van cellen, ofwel afdelingen op het niveau van bedrijven, op werkplekken waar veel jongeren

werkzaam zijn. Die afdelingen zullen collectief en op dagelijkse basis politiek werk kunnen verrichten met collega's en de vakbondsstrijd versterken.

6.2 Onderwijs en studentenwerk

Komende tijd zullen er ingrijpende veranderingen plaatsvinden in het werk van de CJB met betrekking tot studenten en onderwijsinstellingen. **Onze koers zal zich richten op het oprichten van afdelingen specifiek op universiteiten, hogescholen, mbo-scholen en middelbare scholen.** De opbouw van deze basisorganisaties op onderwijsinstellingen houdt in dat we ons dichterbij de dagelijkse realiteit van de studenten en scholieren van de arbeidersklasse kunnen organiseren en interveniëren. Deze verschuiving zal leiden tot kwalitatieve veranderingen in ons werk met betrekking tot studenten en scholieren.

Allereerst zullen we op een meer prominente wijze moeten interveniëren in onze strijd. Dit betekent dat we niet alleen de studentenstrijd zullen organiseren, maar ook bredere politieke activiteiten zullen ontplooiën. Het is de verantwoordelijkheid van elk studerend CJB-lid om de realiteit van hun onderwijsinstelling te onderzoeken, analyseren, en zich openlijk uit te spreken naar hun medestudenten. Door middel van gesprekken zullen we inzicht krijgen in de problemen die spelen onder de studenten. Vanuit deze positie zullen we politiek werk moeten verrichten om de studenten te organiseren, inclusief acties zoals flyercampagnes, filmavonden, politieke cafés, demonstraties en meer, over onderwerpen die actueel zijn voor studenten en een goede basis vormen voor organisatie. Dit heeft meerdere doelen: het klassenbewustzijn onder de studenten bevorderen, het organiseren van de studenten op hun klassebelang en het versterken van de CJB door te wortelen op de onderwijsinstellingen.

Concreet betekent dit dat onze leden zich moeten organiseren in een afdeling op basis van een of meerdere gemeenschappelijke onderwijsinstellingen, en op termijn per opleiding binnen die onderwijsinstelling, of uiteindelijk zelfs per jaarlaag binnen zo'n opleiding. Welke organisatieschaal het beste is zal afhangen van ons ledenaantal en onze organisatorische slagkracht. In dat opzicht zal dit vergelijkbaar verlopen met het oprichten en opsplitsen van afdelingen van provinciaal naar stedelijk niveau. Onze focus binnen deze afdelingen is de concrete dagelijkse realiteit waar studenten mee worden geconfronteerd. Het blijft echter nog wel van belang dat wij als communisten de link tussen deze dagelijkse realiteit en de algemene analyse van het kapitalisme leggen. Deze, niet-geografisch georganiseerde afdelingen blijven dus ook alle reguliere taken van een afdeling vervullen.

Inhoudelijk ligt het zwaartepunt in onze interventie onder studenten op eisen die studenten direct aangaan, bijvoorbeeld over studiefinanciering, het curriculum of studentenhuysvesting. Maar ook algemene maatschappelijke thema's die studenten aangaan kunnen worden aangegrepen om studenten te organiseren, evenals herdenkingen en andere acties die we organiseren. *Manifest, Voorwaarts*, verklaringen van de CJB of partij en flyers kunnen belangrijke strijdmiddelen zijn om met studenten in gesprek te gaan en ze op te roepen deel te nemen aan acties en evenementen.

Bijzonder belangrijk is het werk binnen mbo-scholen. Met ongeveer 40 procent van de studenten, vormt dit de grootste groep studenten in Nederland. De problemen rondom stages vormen een groot probleem voor deze groep. Doordat deze studenten als onderdeel van hun studie al een groot deel van de studietijd werken, vormt hier een belangrijke verbinding met bedrijven en vakbonden. Bovendien worden op het mbo veel studenten opgeleid die later zullen werken in strategische sectoren in de economie. Het is essentieel

dat de CJB komende jaren wortelt op mbo-scholen. Zo kunnen we een beter beeld krijgen van de problemen waar deze groep mee wordt geconfronteerd, en de organisatie daar versterken.

Stageplekken vinden en de werkomstandigheden bij stages zijn problemen die onder alle opleidingsniveaus voorkomen. Het vinden van een stageplaats is al een uitdaging op zich. Tijdens de stages worden studenten daarnaast vaak geconfronteerd met gebrekkige begeleiding, hoge werkdruk, onveilige omstandigheden, taken waarvoor ze onvoldoende ervaring of instructie hebben, of die niet relevant zijn voor hun opleiding. Gezien studenten bij stages een zeer lage - of zelfs geen - vergoeding krijgen, vormen ze voor bedrijven een vorm van goedkope of zelfs gratis arbeid. Hier ontstaat dan ook een belangrijke verbinding van studenten met bedrijven en vakbonden.

Specifiek in het mbo is ook het bbl (beroepsbegeleidende leerweg). Hierbij bestaat zo'n 60 á 80 procent van de opleiding uit werk. Het toch al ontoereikende minimumloon is voor werk als onderdeel van een bbl nog lager. Bbl-opleidingen worden zo gebruikt als een bron van nog goedkopere arbeid. De problemen die de studerende arbeidersjeugd rondom stages ervaren zijn in het mbo dus een zeer groot probleem. Alhoewel niet in een dermate heftige vorm als het bbl, zijn soortgelijke problemen ook in het hbo en wo een groot probleem.

Steeds meer middelbare scholieren vinden hun weg naar de CJB. Hoewel we nog nauwelijks ervaring hebben in het organiseren van middelbare scholieren, is het cruciaal om deze leden te activeren op hun scholen, zowel binnen als buiten het schoolterrein. Hierbij kunnen leden met ervaring deze kameraden begeleiden. Aangezien middelbare scholieren de toekomstige studenten zijn, is het van belang dat we hen voorbereiden op de strijd op mbo-scholen, hogescholen en universiteiten.

Ons werk binnen studentenvakbonden moet geïntensiveerd worden en collectief gemaakt. Het is niet langer voldoende om onze leden individueel lid te laten worden van deze vakbonden en daar de standpunten van de CJB over te brengen. We moeten hun ervaringen collectief maken, hier tactieken op ontwikkelen en strijden in de vakbonden om de klassengeoriënteerde lijn te versterken. Wij streven ernaar dat vakbonden geen lobbyorganisaties zijn, maar daadwerkelijke strijdorganisaties van en voor de studenten zelf. Veel studentenorganisaties worden gekarakteriseerd door carrièrisme. De studenten die erin zitten doen dit als aanvulling op hun cv of voor de vergoeding die bestuursleden in sommige gevallen ontvangen. Hiertegenover moet het werk van de CJB als goed voorbeeld gelden.

Belangrijk is dat in het studentenwerk een goede combinatie wordt gevonden van ons werk in studentenvakbonden, medezeggenschapsorganen op onderwijsinstellingen en actiecomités, maar ook het politieke werk als CJB op de onderwijsinstellingen. Het is van belang dat die hand in hand gaan. Dat we bijdragen aan de versterking van de studentenbeweging en de structuren daarvan, maar ook dat we als CJB-afdeling aanwezig zijn en de posities van de CJB onder de studenten brengen. Met een diepgewortelde aanwezigheid van de CJB in onderwijsinstellingen kunnen we een cruciale rol spelen in studentenvakbonden en de richting van hun strijd. Op die basis moeten we onze posities, die we de afgelopen jaren hebben verworven in sommige studentenvakbonden, versterken en uitbreiden. Van belang is dat de activiteit van leden in studentenvakbonden goed wordt begeleid.

Dit alles vereist een actieve rol voor de afdelingen van de CJB binnen onderwijsinstellingen om de studenten te organiseren in de studentenstrijd op een klassengeoriënteerde lijn en ze

te betrekken bij de CJB. Het is belangrijk dat het AB er zorg voor draagt dat we ons werk onder studenten en scholieren komende jaren goed evalueren en lessen trekken uit onze ervaringen. De lessen uit successen en fouten zullen we landelijk moeten samenbrengen en collectief maken.

6.3 De strijd voor vrede, tegen imperialistische verbonden, tegen imperialistische interventies en oorlog

We bevinden ons in een tijd van toenemende imperialistische tegenstellingen. Deze conflicten leiden tot een explosieve situatie in de wereld. De brandhaarden van geweld raken ook de Nederlandse jeugd steeds directer. Dit laat zien dat het van belang is om de vredesstrijd onder Nederlandse jongeren verder te ontwikkelen, en biedt daar ook mogelijkheden voor.

Imperialistische oorlogen zijn gruwelijke ontwikkelingen voor de arbeidersklasse. Ze gaan gepaard met veel leed. Mensenlevens worden vernietigd, velen komen om, anderen verliezen huis en haard of worden gedwongen te vluchten en hun land en geliefden achter te laten. In andere landen leidt de oorlog tot hogere levenskosten, dienstplichtigheid, militarisering en economische oorlogsvoering. Maar oorlog wordt niet door de natuur veroorzaakt, en de oorzaak van oorlogen ligt zeker niet in de menselijke aard, zoals burgerlijke theoretici weleens stellen. De oorzaken van imperialistische oorlogen liggen in de belangen van de uitbuiters, die onderling strijden voor de controle over grondstoffen, transportroutes, markten en invloedssferen. Imperialistische oorlogen zijn het resultaat van het kapitalistische systeem dat winst als hoogste goed heeft. De imperialistische oorlogen, niet alleen in Oekraïne maar ook elders in de wereld, eisen een krachtige oppositie vanuit de communisten. Als revolutionaire jongerenorganisatie van de communistische partij hebben wij de historische taak om de strijd van de arbeidersjeugd voor vrede te organiseren, met een anti-imperialistisch karakter, voor het socialisme-communisme.

De CJB heeft de afgelopen jaren stappen gezet in het organiseren van acties voor vrede. We hebben daarbij vaak een leidende rol gespeeld in het opzetten van solidariteitsacties tegen imperialistische oorlogen en interventies. **Zulke initiatieven moeten we voortzetten, uitbreiden en op den duur de structuren van een vredesbeweging opbouwen.**

In Nederland is de vredesbeweging volledig ingeslapen. Maar het is aan ons om daar verandering in te brengen en jongeren te betrekken bij de strijd voor vrede, tegen imperialistische oorlogen en interventies en tegen onrecht wereldwijd. Het heropbouwen van de vredesbeweging is van groot belang voor de komende jaren. Die heropbouw moet voortvloeien uit onze primaire taak, namelijk het wortelen van de CJB in de arbeidersjeugd, waar zij studeert en werkt. **Het is dus belangrijk dat de vredesstrijd nauw wordt verbonden met ons politieke werk aan de basis, op de werkplekken en onderwijsinstellingen.**

Het proletarisch internationalisme en internationale solidariteit zijn belangrijke pijlers die de CJB hoog houdt. In dat kader **strijden we tegen iedere betrokkenheid van de Nederlandse staat bij de plannen van de imperialisten.** Nederlandse militairen hebben niets te zoeken buiten de Nederlandse grenzen. We verzetten ons tegen militarisering en bewapening, en tegen de aanwezigheid van de Nederlandse krijgsmacht en de inmenging van de Nederlandse staat in het Caribisch gebied.

Ook **verzetten we ons tegen de imperialistische bondgenootschappen** waarbij de Nederlandse staat is aangesloten om de belangen van de Nederlandse bourgeoisie te bevorderen, zoals de NAVO en de EU. Deze verbonden spelen een centrale rol in het opstoken van oorlogen in de wereld.

We zetten onze solidariteitsactiviteiten voor het Cubaanse volk voort, zoals de indrukwekkende inzamelingsactie die we organiseerden tijdens de corona-pandemie. We blijven samenwerken met de Cubaanse ambassade en onze solidariteit tonen met het Cubaanse volk in haar strijd tegen de criminele imperialistische blokkade die door de Verenigde Staten zijn opgelegd.

Essentieel is om onze solidariteit te blijven tonen met het Palestijnse volk, dat te maken heeft met een misdadige bezetting en agressie door de Israëliëse staat. We zullen onze bijdrage aan de solidariteitsbeweging voor Palestina verbeteren.

Zo zullen we **in woord en in daad onze solidariteit blijven uiten met volkeren die lijden onder het imperialisme**. Met volkeren die lijden onder imperialistische inmenging, interventies, blokkades, oorlogen, bezetting of onderdrukking door reactionaire regimes. Met volkeren die lijden onder de wrede uitbuiting en plundering door de grote monopolies. Met mensen die door oorlog of economische malaise gedwongen worden te vluchten.

We strijden voor de opbouw van de vredesbeweging met een klassengeoriënteerde, anti-imperialistische oriëntatie. Van belang is dat we burgerlijke en opportunistische invloeden bestrijden en een wetenschappelijke en correcte analyse van de actuele ontwikkelingen in de internationale verhoudingen bevorderen onder de werkende klasse, gebaseerd op het leninistische begrip van het imperialisme als hoogste stadium van het kapitalisme, als monopoliekapitalisme. Dit is van belang zodat de vredesbeweging niet voor de kar van de bourgeoisie kan worden gespannen.

6.4 De strijd tegen discriminatie en fascisme

De CJB heeft in de afgelopen periode veel activiteiten ontplooid in de strijd tegen discriminatie en fascisme. In meerdere steden hebben CJB-afdelingen deelgenomen aan het organiseren van activiteiten van de CJB en NCPN, maar ook van actiecomités, met betrekking tot belangrijke datums zoals Internationale Werkende Vrouwendag, de Internationale Dag tegen Discriminatie en Racisme, de Februaristakingherdenking en andere. Dit zijn goede kansen geweest om meer jongeren uit de arbeidersklasse te betrekken bij de CJB en om posities te winnen binnen de beweging. Dit werk moet worden voortgezet en verbeterd.

Een belangrijke uitdaging komende tijd is dat we een betere combinatie vinden tussen onze eigen activiteiten en onze activiteit in de beweging. Beide moeten komende tijd sterker verbonden worden aan ons werk aan de basis, op de werkplekken en onderwijsinstellingen.

Door gebruik te maken van de publicaties en standpunten van de NCPN en de CJB bestaat er de mogelijkheid om meer jonge vrouwen en minderheden uit de arbeidersklasse te betrekken bij de CJB. De inzichten die genoemd zijn, kunnen gebruikt worden om op elke school, universiteit, werkplek of buurt waar CJB-leden actief zijn op zoek te gaan naar waar jonge vrouwen en arbeidersjeugd uit minderheden specifiek mee worstelen en deze problemen aan te kaarten en op die manier de strijd aan te gaan. De eisen voor moderne maatschappelijke rechten, gelijk loon, een einde aan geweld en discriminatie en de strijd

tegen flexibilisering van de arbeid gaan direct in tegen de strategie van het kapitaal en de uitwerking daarvan in het EU- en regeringsbeleid. Voor afdelingen van de CJB is het van belang dat ze hun leden ondersteunen in deze strijd en dat deze onderwerpen worden besproken. **Binnen de beweging strijdt de CJB tegen reformisme, andere vormen van opportunisme en idealistische opvattingen, en probeert de CJB te allen tijde het klassenbewustzijn op te bouwen.**

Op basis van deze lijn van strijd zet de CJB zich in tegen discriminatie en voor emancipatie van vrouwen, mensen van kleur, vluchtelingen, migranten, lhbti-personen, mensen met een beperking en andere minderheden uit de arbeidersklasse. Anders dan burgerlijke emancipatiebewegingen, vestigen we onze hoop niet op 'erkenning' van de burgerlijke staat. Alleen vanuit het werk aan de basis, onder de massa's studenten en werkers, kunnen we de arbeidersjeugd verenigen in de strijd. Op die basis kunnen we discriminatie, reactionaire opvattingen en fascisme onder de mensen effectief bestrijden, kunnen we acties voeren en voorzieningen die emancipatie van specifieke groepen bevorderen afdwingen, en kunnen we alle jongeren uit de arbeidersklasse verenigen in de strijd voor onze gemeenschappelijke klassenbelangen.

Specifiek voor de vrouwenstrijd is het voor alle leden, maar vooral ook voor vrouwelijke leden van de CJB, van belang dat ze actiever deel proberen te nemen aan de vrouwenbeweging. Dat kan binnen bestaande comités, maar ook in studentenvakbonden, buurtplatforms en andere organisaties van de arbeidersklasse. Daar brengen we de klassenbewuste standpunten van de CJB naar voren. Zo proberen we posities te behalen en samen te werken met vrouwen uit de arbeidersklasse. We richten ons niet op allerlei burgerlijke clubjes, maar juist op de massa van vrouwen die dagelijks te maken heeft met discriminatie en gebrek aan voorzieningen. Samen met de NCPN werken we aan het uitwerken van onze analyse van de positie van vrouwen in de hedendaagse maatschappij en de situatie in de vrouwenbeweging.

In de strijd tegen racisme neemt de CJB zo veel mogelijk deel aan de anti-racismebeweging en vecht tegen alle vormen van discriminatie die arbeiders ondervinden. Te allen tijde benadrukken we het verband van het racisme vandaag met de kapitalistische uitbuiting en het imperialisme, en vechten we tegen reformistische illusies of andere vormen van opportunisme. Van groot belang is dat we strijden tegen ideeën die de arbeidersklasse verdelen op basis van huidskleur, etniciteit of religie. Tegenover reactionaire racistische theorieën die niet-witte arbeiders of arbeiders van andere culturen of religies als minderwaardig zien, maar ook tegenover theorieën over 'privilege', stellen wij de solidariteit tussen de arbeidersklasse en wijzen wij naar de echte vijand, de kapitalisten die zich verrijken over de rug van de arbeiders, de regering, de EU en het kapitalistische systeem zelf.

Speciale aandacht verdient de strijd tegen het fascisme. De strijd van de communisten tegen het fascisme heeft als fundament onze worteling in onze omgeving, op de werkplek, de universiteiten, scholen en buurten. In onze strijd voor moderne sociale rechten en solidariteit, strijden we ook tegen sociaal isolement, individualisme en defaitisme, en op die manier creëren we een schild tegen reactionaire opvattingen en het fascisme. Dit is waarom we elk jaar weer lessen halen uit de Februaristaking. De inspanningen van de CPN om zich jaren voor de inval van de nazi-bezetter te wortelen onder de werkende bevolking, leidden ertoe dat de mogelijkheid ontstond om de bevolking massaal te mobiliseren tegen de fascistische wreedheden. Van belang is de komende jaren om samen met de partij onze

analyse van het fascisme en de hedendaagse verschijningsvormen ervan verder uit te werken, evenals de strategie om ons hier vandaag de dag tegen te wapenen. Van belang is de strijd tegen de uitbreiding van repressie en de inperking van democratische rechten en vrijheden, die het fascisme in de hand spelen. De strijd tegen fascisme en voor democratische rechten gaan hand in hand.

6.5 De strijd voor de bescherming van het milieu en een gezonde leefomgeving

Op het moment zijn milieu, klimaat en de leefomgeving grote thema's die veel jongeren uit de arbeidersklasse bezighouden. Deze thema's worden echter gedomineerd door burgerlijke theorieën en inzichten, die vaak erg eenzijdig gefocust zijn op een deel van het milieuprobleem en uitkomen op oplossingen die in het belang van het kapitaal zijn.

De CJB zal haar interventie onder jongeren moeten versterken om de strijd tegen de aantasting van het milieu uit de handen van de bourgeoisie te onttrekken en een klassengeoriënteerde milieubeweging op te bouwen die nauw verbonden is met de arbeiders- en studentenbeweging. Onder het kapitalisme is het namelijk onmogelijk om de bescherming van het milieu en een gezonde leefomgeving te waarborgen. De aantasting van het milieu wordt immers veroorzaakt door het winstbejag van de kapitalisten zelf.

Voor het verbeteren van het milieu en de leefomgeving is een socialistische economie nodig. De productie wordt dan centraal en wetenschappelijk gepland op basis van de behoeften van de bevolking en niet op basis van de winst. Daardoor zullen wetenschappelijke studies van de effecten van de productie op het milieu daadwerkelijk onderdeel worden van de besluitvorming over de ontwikkeling van de economie. Zo kan de arbeidersklasse leidinggeven aan het zodanig vormgeven van de productie dat deze in harmonie is met de natuur. Het socialisme lost milieuproblemen niet automatisch op, maar is wel een vereiste om deze problemen met bewuste inspanning van de arbeidersklasse en haar voorhoede, de communistische partij, op te lossen.

De komende jaren zal de CJB zich moeten ontwikkelen om gericht te interveniëren onder jongeren over het milieuvraagstuk. Van groot belang is dat we daarbij de strijd leveren tegen de 'groene transitie' en de agenda van het kapitaal, en algemener de invloed van de burgerij en het opportunisme op de milieubeweging. Van belang is dat we de 'groene' agenda van het kapitaal samen met de partij ook verder bestuderen en uitwerken. Dat is de belangrijkste illusie onder de arbeidersjeugd die wij dienen te overwinnen in de komende jaren. Van belang is dat onze interventie gericht is op de bescherming van het milieu en een gezonde leefomgeving als geheel, zodat we niet worden misleid door schijnoplossingen.

6.6 De strijd voor cultuur en sport, tegen verslaving en ontsnappingsdrang

Ontsnappingsdrang, of escapisme, is een fenomeen dat inherent is aan het kapitalisme. Het kapitalistische systeem kan niet voldoen aan de behoeften van de bevolking, omdat de productie gebaseerd is op winst in plaats van de behoeften van de bevolking. De anarchie van de markt resulteert in zware gevolgen voor de jeugd, zoals de wooncrisis, studieschulden, lage lonen, werkloosheid, afbraak van publieke voorzieningen en talloze andere problemen. Jongeren lopen steeds tegen barrières aan waardoor ze hun

dromen niet kunnen waarmaken. Vroeger of later gaat iedere jongere uiteindelijk aan het werk, maar merkt al snel dat die niet voor diens eigen gewin werkt, maar voor de volgende villa van de baas, en dat de werker geen controle heeft over het productieproces. Jongeren moeten lange dagen werken (de combinatie van studie en bijbaan resulteert vaak al in weken van 52 uur of meer) en zien hierdoor hun sociale interacties dalen tot er niets meer over is van een 'werk-privé balans.' De verscherpende tegenstellingen in het kapitalisme leiden tot crises, waardoor de arbeidersjeugd er steeds op achteruit gaat en er al lang niet meer in gelooft dat zij het beter zal hebben dan de vorige generatie. Bovenop de problemen die eenieder persoonlijk ervaart, komt het beeld van een maatschappij die steeds meer gekenmerkt wordt door barbaarij, met armoede, oorlogen waarin duizenden jongeren sterven, jongeren over de hele wereld die gedwongen worden te vluchten, natuurrampen met desastreuze gevolgen door gebrek aan preventieve maatregelen en uitholling van hulpinstanties, etc. Onrecht is overal om ons heen. Dit wordt verder aangewakkerd door de verrotte burgerlijke ideologie en moraal, die gebaseerd is op het principe van 'de een z'n brood is de ander z'n dood', op egoïsme, individualisme en onverschilligheid.

Door deze realiteit die het kapitalisme creëert, raken veel jongeren vervreemd van de maatschappij. Die vervreemding wordt in de hand gewerkt door het kapitalisme, een systeem waarin jongeren worden vervreemd van hun arbeid en de vruchten ervan. De jeugd verlangt naar oplossingen voor deze problemen, maar die biedt het kapitalistische systeem niet. Het gebrek aan het perspectief op alternatieven en het verlies van vertrouwen in de toekomst zorgen ervoor dat de jeugd een nihilistische houding aanneemt en probeert te ontsnappen aan de realiteit, wat zich uit in ontsnappingsdrang. Men probeert de realiteit, met alle problemen en het gebrek aan mogelijkheden om dromen waar te maken, te ontvluchten door afleiding te zoeken in dingen die ons de realiteit even doen vergeten. Afhankelijk van persoonlijke en omgevingsfactoren kan dat ook leiden tot verslaving, waardoor jongeren heel erg vervreemd raken van de maatschappij.

De ontsnappingsdrang manifesteert zich op talloze manieren, zoals de toenemende verslaving aan sociale media, gokken, eindeloos series kijken, het gebruiken en misbruiken van drugs, en andere zaken. Volgens het HBSC-onderzoek uit 2023 gebruikt ruim 40 procent van de jongeren in het voortgezet onderwijs sociale media om niet aan vervelende dingen te denken. Volgens het CBS was 29 procent van de jongeren verslaafd aan sociale media.

Een andere manier waarop ontsnappingsdrang zich sterk manifesteert in de maatschappij, met name onder jongeren, is het overmatige gebruik van alcohol. Onder jongvolwassenen ligt het overmatige alcoholgebruik hoger dan onder de algemene bevolking. Uit gegevens van het monitoringsrapport over middelengebruik blijkt nu dat aanzienlijk wat studenten overmatig drinken of zware drinkers zijn (27 procent). Bovendien blijkt dat veel studenten (41 procent) aangeven dat het sociaal geaccepteerd is in hun vriendengroep om op een uitgaansavond meer dan tien alcoholische drankjes te consumeren.

De drank- en drugscultuur onder studenten en jonge werkers is voor de heersende klasse een indirect repressiemiddel, zeker voor de meest uitgeperste delen van de arbeidersjeugd waar verslaving een groot probleem is. **Meer in het algemeen geldt dat ontsnappingsdrang fungeert als een indirect repressiemiddel in handen van de heersende klasse, aangezien het jongeren ervan weerhoudt de problemen onder ogen te zien, de maatschappelijke oorzaken ervan te achterhalen en betrokken te raken bij de collectieve strijd daartegen. Vanuit de heersende klasse wordt de ontsnappingsdrang en de cultuur daaromheen dan ook op allerlei zichtbare en**

onzichtbare manieren bevordert. Grote monopolies maken bovendien gebruik van verslavingen om winst te maken. Zo is de hoeveelheid gokkers meer dan verdubbeld sinds online gokken werd gelegaliseerd. Gokbedrijven maakten vorig jaar 1,1 miljard euro winst en het staatsinkomen via gokbelasting verdubbelde.

In dat kader wordt ook de legalisering van drugs bevorderd vanuit de heersende klasse. Ze proberen daarmee enerzijds deze winstgevende sector en de miljardenwinsten die ze daarin maken – o.a. over de rug van talloze verslaafden – te legaliseren. Legalisering van drugs onder het kapitalisme levert namelijk enorme winsten op voor de grote monopolies, zoals te zien is bij de legale verkoop van cannabis in verschillende staten van de VS. Er wordt verwacht dat deze markt meer dan \$100 miljard waard zal zijn in 2030. Ze proberen deze verderfelijke verschijnselen van het kapitalisme tot een 'legitieme' tak van de economie te maken, en hiermee ontsnappingsdrang en drugsmisbruik nog winstgevender te maken voor de monopolies.

Nog belangrijker vanuit het perspectief van de klassenstrijd is dat de legalisering van drugs dient om te bevorderen dat de arbeidersjeugd in aanraking kan komen met, en dus ook verslaafd kan raken aan drugs, terwijl het bij uitstek een middel vormt om aan de realiteit te ontsnappen. Tienduizenden jongeren, vooral uit de arbeidersklasse en de meest uitgeperste delen daarvan, zijn verslaafd aan drugs. In het kader van de toenemende tegenstellingen van het systeem, is het voor de heersende klasse gunstig om de drugscultuur en algemener de ontsnappingsdrang te normaliseren, in het kader van een bredere poging het individualisme en defaitisme onder de jeugd te bevorderen. De geschiedenis van de arbeidersbeweging leert immers dat drugs en alcoholisme belangrijke belemmeringen vormen voor de klassenstrijd. Deze legalisering van drugs is niet gericht – zoals het vaak ten onrechte wordt voorgesteld – tegen de criminalisering van de drugsgebruiker. De heersende klasse gebruikt die criminalisering enerzijds om de voor de heersende klasse negatieve effecten van drugs (zoals problemen in arbeidsproductiviteit, zorgkosten etc.) te beperken, en anderszijds als voorwendsel voor algemenere repressie van de arbeidersklasse. De heersende klasse zal dan ook niet schromen om de criminalisering van drugsgebruikers weer uit te breiden als de omstandigheden veranderen. Als communisten zijn we niet voor criminalisering van de gebruiker of het slachtoffer van drugs, maar strijden we voor goede en gratis publieke voorzieningen voor preventie, therapie en re-integratie van verslaafden.

Sommige zogenaamd 'progressieve' en 'linkse' krachten steunen de legalisering van drugs, onder het mom van persoonlijke 'vrijheid' en 'veiligheid'. Vanzelfsprekend bekommert de heersende klasse zich helemaal niet om de 'vrijheid' van jongeren (behalve misschien de 'vrijheid' om te proberen de realiteit te ontsnappen i.p.v. die te veranderen), of om jongeren die door de tekortkomingen van het kapitalistisch systeem gedreven worden om kleine misdaden te plegen of drugs te dealen. De steun voor de legalisering van drugs door de heersende klasse toont dat zulke opportunistische partijen het perspectief op de klassenstrijd hebben verloren. De legalisering heeft immers helemaal niet als effect dat de repressie vermindert, maar heeft juist om de repressie op de arbeidersklasse op grotere schaal, effectiever en op een meer winstgevende wijze uit te voeren..

Om ontsnappingsdrang en verslavingen te bestrijden, moeten we de sociale vervreemding die het kapitalisme veroorzaakt aanpakken. **Tegenover de ontsnappingsdrang en bijbehorende cultuur, bevorderen wij als communistische jongeren juist een strijdbare levenshouding.** We gaan de realiteit en onze problemen niet uit de weg. We strijden juist om de maatschappelijke oorzaken ervan goed te begrijpen en ze met onze

collectieve strijd op te lossen. Tegenover de verrotte burgerlijke moraal, gebaseerd op egoïsme en onverschilligheid, plaatsen de waarden van solidariteit, collectieve activiteit en de strijd tegen elk onrecht.

We bevorderen onder jongeren gezonde vormen van vermaak die bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en zelfontplooiing, zoals sport, kunst en cultuur. Via sport en culturele activiteit leren jongeren samenwerken, collectief strijden en zichzelf verbeteren. Progressieve kunst en cultuur is niet gericht op het ontvluchten van de realiteit, maar juist om aspecten daarvan te onthullen en aan kritiek te onderwerpen; het zet jongeren aan het denken en inspireert tot strijd. Initiatieven die de jeugd verenigen en politiek bewustzijn bevorderen, moeten worden ondersteund en uitgevoerd.

Belangrijk is om te benadrukken dat deze oplossingen niet in het kader van de warenproductie en het winstmotief passen. Dat betekent dat de voorzieningen voor de jeugd voor iedereen toegankelijk moeten zijn en van hoge kwaliteit. Onder het kapitalisme zien we immers juist hoe cultuur, kunst en sport zijn gecommmercialiseerd en voor veel jongeren uit de arbeidersklasse ontoegankelijk zijn. Als CJB is het van belang **dat we de strijd voeren voor gratis culturele en sportvoorzieningen van hoogwaardige kwaliteit.**

Belangrijk is om te beseffen dat verslavingen geen persoonlijke of morele tekortkomingen zijn van individuen, maar sociale fenomenen. Door actie te ondernemen tegen ontsnappingsdrang kunnen we verzet creëren onder de jeugd tegen de ontsnappingscultuur en de verslavingen die daarbij horen. Hierbij is de groei en versterking van de CJB van extreem belang. Alleen de communistische jeugd kan in de strijd tegen ontsnappingsdrang interveniëren met een klassengeoriënteerde aanpak.

Het is van groot belang om deze strijd te verbinden met de strijd voor het socialisme, een maatschappij waarin mensen op een waardevolle manier worden behandeld, waar goede publieke voorzieningen bestaan en jongeren daadwerkelijk de mogelijkheden hebben om hun dromen waar te maken. Dat kan alleen in een socialistische maatschappij waar de behoeften van de bevolking op de eerste plaats staan, en niet de winst van monopolies.

7. Inspanningen van de CJB voor de hergroepering van de internationale communistische beweging

De internationale communistische beweging heeft nog steeds te maken met de gevolgen van de contra-revolutie in de Sovjet-Unie en andere socialistische landen en de ideologische en organisatorische crisis die daarop volgde, al lagen de diepere oorzaken van de crisis in diverse opportunistische opvattingen en werkwijzen die in de naoorlogse periode aan invloed wonden en zelfs overheersten in veel communistische partijen. De verwarring is de afgelopen decennia groot geweest. Bij veel partijen leven nog allerlei overblijfselen van eurocommunistische en andere opportunistische opvattingen. Helaas zijn de toenemende tegenstellingen binnen het imperialistische systeem nu gepaard gegaan met groeiende verdeeldheid binnen de internationale communistische beweging. Sinds de invasie van de Russische Federatie in Oekraïne zijn de verschillen tussen de verschillende stromingen binnen de beweging, die al langer bestaan, nog sterker naar voren gekomen en is eenheid op veel vlakken ver te zoeken.

Binnen de internationale communistische beweging zijn er minstens drie algemene stromingen te herkennen waarop de jongerenorganisaties zich positioneren met betrekking tot de oorlog. Ten eerste zijn er partijen en jongerenorganisaties die de imperialistische oorlog steunen of niet veroordelen. Vaak gaat dit gepaard met sociaal-chauvinistische standpunten, een verdraaid begrip van het imperialisme dat wordt gelijkgesteld aan het buitenlandbeleid van de Verenigde Staten of enkele landen, illusies bij opkomende imperialistische krachten en verbonden zoals BRICS, het op de lange baan schuiven van de socialistische revolutie ten gunste van allerlei stadia, samenwerking met burgerlijke en soms zelfs ronduit reactionaire krachten in de naam van 'antifascistische' of 'anti-imperialistische' bondgenootschapspolitiek en andere problemen. Hieronder vallen een aantal partijen die deelnemen aan het recent opgezette World Anti-Imperialist Platform en zich vaak inzetten voor de belangen van de nationale burgerij.

Ten tweede is er een trend die neigt naar een pacifistisch standpunt, gebaseerd op internationaal recht dat op klassenloze wijze wordt benaderd en de wens van de 'ontbinding' van de NAVO. Veel van deze partijen neigen ook naar reformistische standpunten en centrisme, en sommige zijn zelfs volledig sociaaldemocratisch geworden.

De derde stroming bestaat uit partijen en jongerenorganisaties die het marxisme-leninisme als uitgangspunt nemen. Deze partijen baseren zich op de leninistische definitie van het imperialisme en veroordelen de oorlog als een imperialistische oorlog van beide kanten.

Het is belangrijk te vermelden dat dit slechts algemene tendensen zijn en dat er zeer veel variaties binnen elke stroming bestaan. Veel partijen en jongerenorganisaties zijn nog op zoek naar de juiste uitgangspunten. **Het is daarom belangrijk om de eenheid te bewaken en versterken, wat ook vereist dat we bijdragen aan de ideologische strijd tegen opportunistische tendensen binnen de internationale communistische beweging en dat we de marxistisch-leninistische pool binnen de internationale communistische beweging versterken.**

De CJB blijft zich richten op samenwerking tussen communistische jongerenorganisaties op internationaal niveau, met als prioriteit MECYO (Meeting of European Communist Youth Organizations). Daarnaast blijft de CJB zich inzetten voor de WFDY (Wereld Federatie van Democratische Jeugd), die een breder, anti-imperialistisch karakter heeft. Het is voor de CJB belangrijk om in de komende jaren de ontwikkelingen in de internationale communistische beweging te volgen, te beoordelen en onze interventie te verbeteren. Daarnaast werkt de CJB aan verdieping van de bilaterale relaties met zusterorganisaties.

De hergroepering van de internationale communistische beweging is van het grootste belang. Niet alleen voor de CJB en de arbeidersjeugd in Nederland, maar voor de jeugd over de hele wereld. In de komende periode is het belangrijk om onze internationale relaties in het kader van de internationale communistische beweging verder te verdiepen en onze samenwerking te versterken zodat er een gezamenlijke strategie en coördinatie kan ontstaan, gebaseerd op het marxisme-leninisme en het proletarisch internationalisme. Op deze manier kunnen we de strijd tegen het imperialisme, voor vrede en socialisme, versterken.

8. Onze toekomst is het socialisme!

De problemen waar de jongeren mee te maken hebben, zijn een gevolg van de verscherping van tegenstellingen die inherent zijn aan de klassenmaatschappij

en meer specifiek aan het kapitalisme in zijn imperialistische fase. Het kapitalisme in zijn imperialistische fase leidt tot een intensivering van de klassentegenstellingen tussen de arbeidersklasse en de bourgeoisie. Deze tegenstellingen verstikken de jongeren, die geen perspectief hebben op verbetering van hun situatie en het gevoel hebben dat er geen alternatief is. Deze tegenstellingen creëren een enorme hoeveelheid problemen die het leven van de werkende jongeren ellendig maken. Onder de kapitalistische productiewijze is het onmogelijk om jezelf volledig te ontwikkelen en bij te dragen aan de samenleving met je talenten en vaardigheden. De kapitalistische productiewijze heeft maar één doel: winst maximaliseren en de arbeidersklasse uitbuiten.

De cyclische crises onder het kapitalisme leiden tot absolute en relatieve verarming van de jongeren uit de arbeidersklasse. De tegenstelling tussen imperialistische machten leidt tot oorlogen en resulteert in de dood van duizenden mensen in landen zoals Oekraïne, Syrië, Soedan, Ethiopië, Palestina en vele andere landen. Imperialistische oorlogen, interventies en sancties zijn gericht op herverdeling van de wereld tussen de monopolies. Maar bovenal is de tegenstelling tussen de vermaatschappelijking van de productie en de private toe-eigening onder het imperialisme het meest gespannen. Dit betekent dat dit systeem onhoudbaar is, stervende is en vervangen moet worden door een ander systeem.

De jongeren zien steeds meer de noodzaak om te strijden voor een nieuwe samenleving. Dit is zeer belangrijk, want de enige oplossing voor de problemen van de jongeren is de afschaffing van privaat eigendom en de dictatuur van de monopolies, en de opbouw van een samenleving waar winst niet het doel van productie is, maar de behoeften van de mensen. Een samenleving waarin de productiekrachten maatschappelijk eigendom zijn en kunnen worden gebruikt om de behoeften van de mensen te vervullen via centrale planning, in een samenleving waar de werkende bevolking, die alle rijkdom voortbrengt, werkelijk de macht heeft en zelf de zaken in handen neemt. **Het socialisme-communisme is het antwoord op de hedendaagse problemen en het is de belangrijkste taak van onze tijd om deze samenleving op te bouwen.**

Het opbouwen van socialisme is tegelijkertijd een noodzaak en een uitdaging. Voor ons is het uiterst belangrijk om samen met de NCPN de socialistische ervaringen van de 20e eeuw te bestuderen. Dit is belangrijk omdat we kunnen leren van deze ervaringen, van de fouten en successen, de sterke en zwakke punten, om tot conclusies te komen over de oorzaken van de problemen in deze landen en de wetten van de socialistische opbouw beter te begrijpen.

Daarbij is het van belang dat we opportunistische theorieën over de socialistische opbouw bestrijden, waaronder theorieën over 'marktsocialisme', 'socialisme met markt' etc., die de warenproductie niet benaderen als een overblijfsel van het kapitalisme, maar als een eigenschap van het socialisme zelf. Ook andere verdraaiingen die in wezen kapitalistische verhoudingen voordoen als socialistische, moeten worden bestreden, zoals de gelijkstelling van staatseigendom met maatschappelijk eigendom, van economisch beleid met centrale planning, van medezeggenschapsstructuren met arbeidersmacht etc.

We zullen de opbouw van het socialisme in socialistische landen verdedigen, met name de Sovjet-Unie. In die socialistische landen verwierf de arbeidersklasse voor het eerste in de geschiedenis sociale en politiek rechten die in de kapitalistische wereld nog altijd ondenkbaar zijn. In het bijzonder ook voor vrouwen evenals etnische en andere minderheden. Onze studie van het socialisme moet ook gebruikt worden om

anticommunistische propaganda van burgerlijke krachten te ontmaskeren die wordt gebruikt om het socialisme-communisme als een reëel alternatief voor de tegenstellingen van het kapitalistische systeem te delegitimeren.

We moeten aan de jongeren laten zien dat onze strijd gericht is op de toekomst van de mensheid zonder uitbuiting van de mens door de mens. Voor een maatschappij waarin mensen in hun behoeften worden voorzien, zoals werk, huisvesting, onderwijs, gezondheidszorg, maar ook sport, cultuur, ontspanning en dergelijken. Waar medemensen naast elkaar kunnen leven zonder enige vorm van discriminatie en samen een nieuwe samenleving kunnen opbouwen. Waar de natuur niet wordt gezien als een bron om uit te putten of een vuilstortplaats, maar als iets dat beschermd moet worden. Een samenleving waarin oorlogen om imperialistische belangen tot het verleden behoren en waar vrede, internationale solidariteit en de vriendschap tussen volkeren heerst. Samen met de NCPN en de internationale communistische beweging zullen we strijden voor deze maatschappij, het communisme.

Jongeren zijn de toekomst, de toekomst is het socialisme!

Resoluties

1. Versterking CJB: strijdorganisatie van de arbeidersjeugd en leerschool voor jonge communisten

- a. De leden en organen van de CJB zetten zich in voor de algehele ideologische, politieke en organisatorische versterking van de CJB, als strijdorganisatie en voorhoede van de arbeidersjeugd, de schoolgaande, studerende, werkende en werkloze jongeren uit de arbeidersklasse, en als leerschool die jongeren opleidt tot communisten en voorbereid op lidmaatschap van de communistische partij, de NCPN.
- b. De prioriteiten in de versterking van de CJB liggen in de versterking van ons ideologisch werk, de versterking van de organisatie met de opbouw van afdelingen aan de basis, en de versterking van ons werk in de beweging.
- c. De CJB streeft ernaar de toenemende trend in ledenaantallen nog veel verder aan te wakkeren om onze ledentallen te vermenigvuldigen. Bijzondere aandacht verdient ledenwerving onder jonge werkers en mbo-studenten, evenals vrouwen en minderheden die uit de arbeidersjeugd afkomstig zijn, groepen die door discriminatie vaak belemmerd worden in de ontwikkeling van politieke activiteit.

2. Ideologisch werk

- a. De CJB bevordert onder de arbeidersjeugd het klassenbewustzijn en het inzicht in de maatschappelijke ontwikkelingen op basis van de wetenschappelijke theorie van het marxisme-leninisme, en voert de ideologische strijd tegen de invloed van de burgerlijke ideologie en het opportunisme op het bewustzijn van de arbeidersjeugd. Tevens zet de CJB zich actief in tegen de anticommunistische verdraaiingen van de geschiedenis van de arbeidersbeweging
- b. Onder verantwoordelijkheid van het AB en onder leiding van de partij worden basisscholingen en kaderscholingen ontwikkeld, waarin leden inzichten ontwikkelen op basis van het dialectisch en historische materialisme, de marxistische politieke economie en de revolutionaire strategie.
- c. Gezamenlijk met de partij bestudeert de CJB actuele maar ook historische maatschappelijke ontwikkelingen op basis van de prioriteiten in het ideologisch werk en de actualiteit. De partij neemt het voortouw in de uitwerking en vaststelling van de algemene standpunten en strategie. De CJB is hier nauw bij betrokken en concretiseert dit voor de arbeidersjeugd.
- d. De CJB zet zich in voor de verbetering van onze propaganda naar buiten toe, gericht op het beter propageren van de standpunten en visie van de NCPN en CJB op actuele vraagstukken en ontwikkelingen die de arbeidersjeugd bezighouden. We verbeteren de veelzijdigheid van onze propaganda, via achtergrondanalyses, populariserende artikelen, agitatie, grafisch materiaal, audiovisueel materiaal en multimedia.
- e. *Voorwaarts* speelt een centrale rol in het ideologische werk en onze propaganda, en verbindt daarin de algemene, collectief gestelde doelstellingen in het ideologisch werk aan de actualiteit.

- f. De redactie van *Voorwaarts* wordt onder leiding van het AB versterkt via uitbreiding en scholing, waarbij op lange termijn wordt gewerkt aan de materiële voorwaarden voor de uitgave van *Voorwaarts* in papieren vorm, om te gebruiken als strijdmiddel in ons politieke werk aan de basis en in de beweging.
- g. Het karakter van *Voorwaarts* als collectieve organisator wordt versterkt, waarbij afdelingen *Voorwaarts* consequenter gebruiken voor de aankondiging en verslaglegging van acties en activiteiten.

3. Versterking organisatie en slagvaardigheid CJB

- a. In de afdelingsopbouw worden alle krachten gefocust op het creëren van de voorwaarden voor het opbouwen van afdelingen aan de basis en het vermenigvuldigen van onze afdelingen. Afdelingen die op grote regionaal schaal zijn samengesteld richten zich op het opsplitsen van de afdeling in kleinere afdelingen op het niveau van steden en omliggende gebieden of buurten. Afdelingen die een kleiner geografisch gebied beslaan, richten zich op het opzetten van afdelingen aan de basis, op onderwijsinstellingen en op werkplekken.
- b. Elke afdeling organiseert in haar omgeving het politieke werk van de CJB. Alle afdelingen verrichten breed politiek werk, dat elke uitdrukking van de klassenstrijd omvat in de regio, stad, onderwijsinstelling, werkplek of buurt waar de afdeling georganiseerd is. Ook de afdelingen aan de basis houden zich niet enkel bezig met de directe 'economische' strijd van de werkers, studenten of scholieren, maar voeren aan de basis ook de strijd voor vrede en tegen imperialisme, tegen discriminatie van vrouwen en minderheden en voor emancipatie, tegen fascisme etc.
- c. Afdelingen versterken in hun dagelijkse politieke werk de koppeling tussen theorie en praktijk, het ideologische werk met het praktische werk.
- d. Afdelingen worden ondersteund om beter prioriteiten te stellen in hun werk op basis van doordachte politieke afwegingen en een collectief uitgewerkte planmatige aanpak van de afdelingsopbouw.
- e. Kadervorming wordt bevorderd en systematischer aangepakt, zowel landelijk als op afdelingsniveau. Meer leden, die daar in de CJB de kwaliteiten voor hebben ontwikkeld, moeten een kaderfunctie op zich nemen. Zowel in absolute aantallen als relatief aan het totaal aantal leden. In kadervorming komt meer aandacht voor de dialectiek tussen theorie en praktijk.
- f. De interactie tussen afdelingen en het AB, en de leiding die het AB aan de afdelingen geeft, worden verder ontwikkeld en verbeterd.
- g. De leidinggevende organen, van de afdelingsbesturen tot aan het AB dienen te worden versterkt, zowel politiek-ideologisch als organisatorisch.
- h. Komende jaren worden beslissende stappen gezet in de financiële versterking van de CJB. De financiële versterking van de CJB moet een integraal onderdeel gaan vormen van elke politieke activiteit. Financiële campagnes van de CJB en ook de partij worden collectief, georganiseerd en planmatig aangepakt om ze tot een

succes te maken. Het AB onderzoekt de mogelijkheden om beleid te ontwikkelen op structurele donaties.

- i. Onder verantwoordelijkheid van het AB wordt de boekhouding en administratie verbeterd en collectief gemaakt. De procedures voor de boekhouding en administratie worden zoveel mogelijk afgestemd op die van de partij, zodat de kennis en ervaring die met dat werk wordt opgedaan in de CJB vervolgens ook in de partij kan worden ingezet.

4. Werk van de CJB in de beweging

- a. CJB'ers zetten zich onbaatzuchtig in voor de versterking van de beweging van de arbeidersjeugd. De CJB steunt elke beweging die progressief is en waarvan de eisen ten goede komen aan de belangen van de arbeidersjeugd, en draagt daar naar vermogen aan bij.
- b. We streven naar een goede wisselwerking tussen afdelingsopbouw aan de basis en ons werk in de beweging. Zo is de CJB meer dan een aanjager van de beweging. De CJB-afdelingen organiseren zelfstandig als CJB politieke activiteiten en propaganda onder de arbeidersjeugd. Vanuit onze posities aan de basis versterken we de beweging en verrijken we onze standpunten en werkwijze.
- c. De CJB streeft naar brede bewegingen die jongeren organiseren op basis van hun materiële belangen, van en voor de mensen die met een probleem te maken hebben. De CJB bouwt aan brede comités waar jongeren op democratische wijze de eisen en de strijdvormen bepalen.
- d. De CJB oriënteert zich niet op nauwe coalities van politieke jongerenorganisaties en bestrijdt pogingen van politieke organisaties om bewegingen in te kapselen. De CJB strijdt niet onder de vlag van andere politieke organisaties dan die van de NCPN en CJB.
- e. De CJB strijdt tegen de invloed van de bourgeoisie in de beweging. De CJB bestrijdt elke vorm van opportunisme, zowel reformistische als radicalistische tendensen. De CJB verzet zich tegen pogingen om bewegingen om te vormen tot lobbyorganisaties en bestrijdt carriërisme in de beweging.
- f. Schoolgaande en studerende CJB-leden zetten zich in voor de versterking van de scholieren- en studentenbeweging. Het politiek werk van de CJB op de onderwijsinstellingen vormt de basis voor het werk in studentenvakbonden en medezeggenschapsorganen. We versterken daarin de klassengeoriënteerde lijn van strijd. In het bijzonder zet de CJB zich in voor de belangen van mbo-studenten. De CJB maakt een analyse van de situatie van mbo-studenten in Nederland om de ontwikkeling van het politieke werk van de CJB onder mbo-studenten en de strijd te bevorderen.
- g. Werkende CJB-leden zetten zich in voor het ontplooiën van bedrijvenwerk en vakbondswerk op hun werkplek. Onder verantwoordelijkheid van het AB en in samenwerking met de partij wordt de begeleiding van werkende leden in het bedrijven- en vakbondswerk versterkt. Het bedrijvenwerk vormt de basis voor ons vakbondswerk. Binnen de vakbond bestrijden we de reformistische lijn van klassencollaboratie en bevorderen we de lijn van klassenstrijd.

- h. De CJB strijdt tegen oorlog en imperialisme, voor vrede. Daarbij werken we aan de materiële voorwaarden voor de opbouw van een anti-imperialistische vredesbeweging. In het bijzonder strijdt de CJB tegen Nederlandse imperialistische en misdadige inmenging in het buitenland en de betrokkenheid van de Nederlandse staat bij imperialistische interventies, evenals tegen de imperialistische verbonden waar de Nederlandse staat aan deelneemt, de NAVO en de EU. De CJB bevordert onder jongeren het proletarisch internationalisme en de internationale solidariteit met volkeren die leiden onder het imperialisme. We zijn solidair met de vluchtelingen en migranten, die slachtoffer zijn van imperialistische oorlogen, uitbuiting en armoede, en steunen de strijd voor de rechten van alle gedocumenteerde en ongedocumenteerde vluchtelingen en migranten.
- i. De CJB strijdt tegen elke vorm van discriminatie en voor emancipatie van vrouwen en minderheden. De CJB bevordert de solidariteit en eenheid in de arbeidersklasse als wapens tegen de discriminatie, reactionaire opvattingen en verdeeldheid. Binnen actiecomités en bewegingen bevordert de CJB een klassengeoriënteerde lijn van strijd.
- j. In de strijd tegen repressie, reactionaire krachten en fascisme, bevordert de CJB de strijd onder de arbeidersklasse voor het behouden en uitbreiden van democratische rechten en vakbondsrechten. De CJB werkt samen met de NCPN aan de uitwerking van een strategie voor de strijd tegen fascisme.
- k. De CJB strijdt tegen de aantasting van het milieu en het klimaat en voor de bescherming van een gezonde leefomgeving. De CJB bestrijdt de 'groene transitie' die enkel de belangen van het kapitaal dient en met de bescherming van het milieu niets te maken heeft. De CJB bestrijdt de burgerlijke en opportunistische invloeden in de milieubeweging en bevordert een klassengeoriënteerde lijn van strijd.
- l. Onder de arbeidersjeugd strijden we tegen verslaving en ontsnappingsdrang, en bevorderen we een strijdbare levenshouding. We strijden voor gratis hoogwaardige voorzieningen voor kunst, cultuur en sport. Tegenover de verrotte burgerlijke moraal bevorderen we de progressieve moraal en waarden van de revolutionaire arbeidersbeweging.

5. Bijdrage aan de internationale communistische beweging

- a. De CJB bestudeert samen met de NCPN de internationale ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de internationale communistische beweging.
- b. De CJB spant zich in voor het onderhouden en verdiepen van bilaterale relaties met zusterorganisaties, vooral ook met zusterorganisaties binnen Europa. Bovendien werken we aan het versterken van onze banden en coördinatie met zusterorganisaties die een positieve bijdrage leveren aan de hergroepering van de internationale communistische beweging op marxistisch-leninistische basis.
- c. We dragen bij aan internationale bijeenkomsten van communistische jongerenorganisaties, in het bijzonder MECYO.

- d. De CJB draagt naar vermogen bij aan de internationale anti-imperialistische beweging, in het bijzonder de WFDY, en strijdt tegen de ideologische verwatering van de anti-imperialistische beweging.

communistic
jongerenbeweging
van nederland